

GULDBORGSUND

Bilag 2

NATURVURDERING TIL § 16 A MILJØGODKENDELSE

POGEMOSEVEJ 3, 4990 SAKSKØBING

INDHOLDSFORTEGNELSE

1.1	Påvirkning fra stald og lager	3
1.1.1	Ammoniakfølsom natur	3
1.1.2	Natura 2000-områder	7
1.1.3	Bilag IV-arter og andre sjældne og/eller beskyttelseskrævende arter	9
	Resume (indsættes i miljøgodkendelse og slettes i bilag)	11

1.1 PÅVIRKNING FRA STALD OG LAGER

1.1.1 Ammoniakfølsom natur

Ammoniakfølsom natur er jf. husdyrlovens § 7 opdelt i tre kategorier.

Kategori 1-natur

Denne kategori omfatter de ammoniakfølsomme Natura 2000-naturtyper, som indgår i udpegningsgrundlaget for området og er kortlagte af Naturstyrelsen i forbindelse med Natura 2000-planlægningen. Naturtyperne fremgår af bilag 3, punkt D i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen.

For de Natura 2000-naturtyper, som endnu ikke er kortlagt som kategori 1-natur (primært søer), skal kommunen vurdere påvirkningen og eventuelt fastsætte vilkår om maksimal deposition af ammoniak. Dette kræver en konkret besigtigelse for at bestemme søernes naturtype.

Kategori 1-natur omfatter ligeledes heder og overdrev beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3 indenfor Natura 2000-områder, som ikke er nævnt ovenfor.

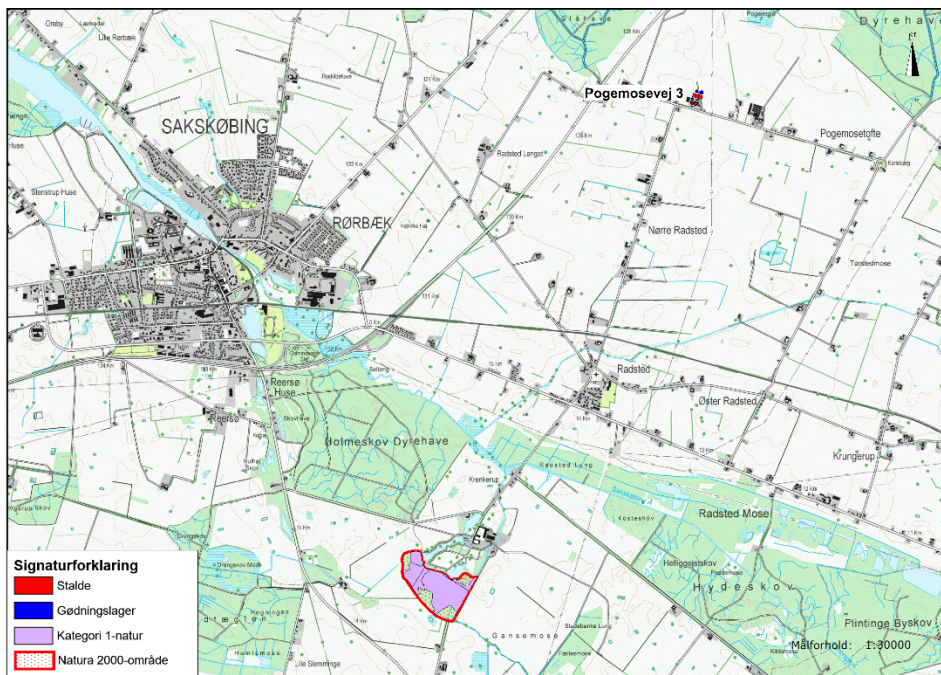
For kategori 1-natur gælder at den totale ammoniaktilførsel på naturområdet ikke må overskride følgende beskyttelsesniveau:

- 0,2 kg N/ha ved mere end 2 husdyrbrug (mere end 1 ejendom udover ansøger)
- 0,4 kg N/ha ved 2 husdyrbrug (ansøger samt 1 ejendom)
- 0,7 kg N/ha ved 1 husdyrbrug (ansøger)

Antallet af husdyrbrug ud over det ansøgte opgøres på følgende måde (kumulationsmodel):

- antal husdyrbrug over 150 kg NH₃-N pr. år indenfor 200 meter +
- antal husdyrbrug over 450 kg NH₃-N pr. år indenfor 200-300 meter +
- antal husdyrbrug over 750 kg NH₃-N pr. år indenfor 300-500 meter +
- antal husdyrbrug over 1.500 kg NH₃-N pr. år indenfor 500-1000 meter +
- antal husdyrbrug over 5.000 kg NH₃-N pr. år indenfor 1000-2500 meter.

Nærmeste kategori 1-natur i forhold til Pogemosevej 3 er beliggende i Natura 2000-område 176 Krenkerup Haveskov 4,7 km sydvest for husdyrbruget. Habitatnaturtyperne er henholdsvis 9130 Bøg på muld og 91E0 Elle- og askeskov, se kort 1.

Kort 1. Beliggenheden af Pogemosevej 3 i forhold til nærmeste kategori 1-natur.

De anbefalede tålegrænser for naturområderne er:

9130 Bøg på muld: 10 – 20 kg N/ha/år

91E0 Elle- og askeskove: 10 – 20 kg N/ha/år

Guldborgsund Kommune er allerede belastet med atmosfærisk kvælstof, der kan udgøre en trussel mod den beskyttede natur. Denne belastning kaldes baggrundsbelastningen og er ifølge "National – Kvælstoftotal afsætning" på Danmarks Miljøportal beregnet til 14,1 kg N/ha/år i naturområderne.

Den totale ammoniakdeposition fra den ansøgte produktion er i det elektroniske ansøgningssystem beregnet til maksimalt 0,0 kg NH₃-N/ha ved 1. etape og 0,0 kg NH₃-N/ha ved 2. etape i naturområderne med kategori 1-natur.

Ved brug af kumulations-modellen kan det konstateres, at der ud over ansøger ligger der ét andet husdyrbrug i det mest kritiske naturpunkt i kategori 1-naturtyperne. Den totale ammoniaktilførsel på naturområdet fra ansøger må derfor ikke overskride et beskyttelsesniveau på 0,4 kg N/ha.

Kategori 2-natur

Kategori 2-natur omfatter højmoser, lobeliesøer samt heder større end 10 ha, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3, og overdrev større end 2,5 ha, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3, og som er beliggende udenfor Natura 2000-områder. For denne kategori gælder, at den totale ammoniaktilførsel på naturområdet ikke må overskride 1,0 kg NH₃-N/ha.

Det nærmeste kategori 2-naturområde er Borret overdrev, der ligger 12 km sydøst for Pogemosevej 3, se kort 2.

Den totale ammoniakdeposition fra den ansøgte produktion er i det elektroniske ansøgningssystem beregnet til 0,0 kg NH₃-N/ha i naturområdet.

Kort 2. Beliggenheden af Pogemosevej 3 i forhold til nærmeste kategori 2-natur.

Kategori 3-natur

For kategori 3-natur gælder, at kommunen konkret skal vurdere følgende beskyttede, ammoniakfølsomme naturtyper uden for Natura 2000-områder, som ikke er omfattet af kategori 1 og 2: Heder, moser og overdrev, som er beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3, og ammoniakfølsomme skove.

Skov defineres som arealer, der er større end ½ ha og mere end 20 meter brede, og som er bevokset med træer, der danner eller inden for et rimeligt tidsrum vil danne en sluttet skov af højstammede træer, jf. skovlovens definition af skov.

En skov betegnes som ammoniakfølsom, når:

- 1) der har været skov på arealet i lang tid (i størrelsesorden mere end ca. 200 år), så der er tale om gammel "skovjordbund",
- 2) skoven er groet frem af sig selv på et naturareal, fx tidligere hede, mose eller overdrev, så jordbunden ikke har været dyrket mark inden for en periode svarende til perioden for gammel "skovjordbund", eller
- 3) der i skoven er forekomst af naturskovindikerende eller gammelskovsarter, som er medtaget på listen over arter, der er brugt ved prioritering af naturmæssigt særligt værdifulde skove omfattet af skovlovens § 25.

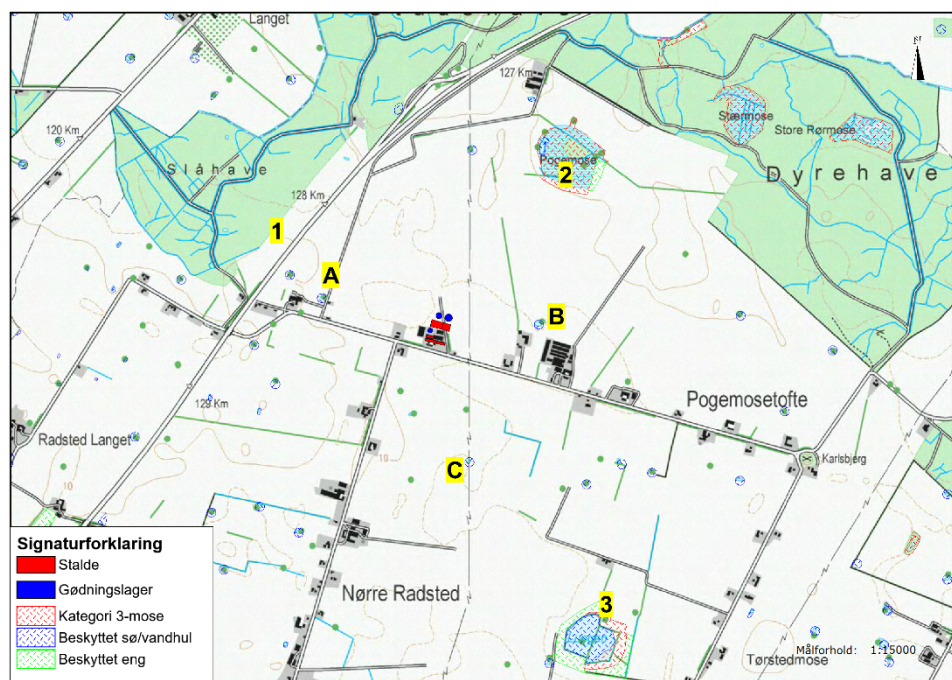
Naturtypernes tålegrænse overfor kvælstof fremgår af tabel 1.

Tabel 1. Naturtypernes tålegrænse for kvælstof. Kilde "Ammoniakmanualens" bilag 3.

Naturtype	Tålegrænse, kg N/ha
Overdrev	10-25 (sure overdrev 10-20; kalkholdige overdrev 15-25)
Hede	10-25 (tør hede 10-20; våd hede 15-25)
Mose og kær	5-25 (højmoser 5-10; hængesæk og tørvelavninger 10-15; fattigkær og hedemoser 10-20; kalkrige moser, væld og rigkær 15-25)

Baggrundsbelastningen med kvælstof er 12,8 kg N/ha i området, hvor Pogemosevej 3 ligger jf. "National – Kvælstoftotal afsætning" på Danmarks Miljøportal.

I området omkring husdyrbruget ligger to moseområder henholdsvis Pogemosen og Lungen samt en skov, som er omfattet af kategori 3, se kort 3 og tabel 2. Merdepositionen af kvælstof fra henholdsvis den ansøgte drift og efter 8-års reglen er beregnet på kategori 3-naturen i det elektroniske ansøgningssystem. Ved 8-års reglen skal kommunen inddrage alle etableringer, udvidelser og ændringer, der er godkendt, tilladt eller anmeldt i løbet af de seneste 8 år i beregningen af merdepositionen.

Kort 3. Beliggenheden af stald og lager i forhold til nærmeste kategori 3-natur (punkt 1,2,3) og beskyttet natur (punkt A, B, C)

Tabel 2. Oversigt over kategori 3-natur ved Pogemosevej 3.

Lokalitet	Naturtype	Sårbare arter / natur	Beregnet merdeposition (nudrift)	Beregnet merdeposition (8-års drift)
1. Slåhave	Skov	-	0,0 kg NH ₃ -N/ha	-0,1 / 0,0 kg NH ₃ -N/ha
2. Pogemosen	Mose	-	0,0 kg NH ₃ -N/ha	0,0 kg NH ₃ -N/ha
3. Lungen	Mose	Maj-gøgeurt, grøn frø, spidssnudet frø, springfrø	0,0 kg NH ₃ -N/ha	0,0 kg NH ₃ -N/ha

Pogemosen ligger ca. 740 m nordøst for husdyrbruget. Kommunen har besøgt Pogemosen i august 2017. Mosen består af en ellesump omgivet af et næringsbelastet moseområde, der er domineret af stor nælde og lådden dueurt. Der er en del jagtaktiviteter i mosen med bl.a. slåede stier.

Lungen ligger ca. 1,35 km sydøst for husdyrbruget. Lungen er besøgt af kommunen i foråret 2009. I området er der en brunvandet sø omgivet af en ellesump, en eng og en botanisk værdifuld mose med et rigkær i den østlige del. Gennem søen forløber nogle tørvebænke. I mosen er der mange forskellige planterarter knyttet til våde naturtyper, heraf også

arter, som er mere sjældne og sårbare fx orkideer. Der er forekomst af padderne spidssnudet frø, springfrø og grøn frø.

Nærmeste skov, som vurderes at være ammoniakfølsom ud fra, at der har været skov på arealet i lang tid, er Slåhave (punkt 1), som ligger ca. 800 m vest for Pogemosevej 3. Skoven er fredskov og fremgår af de høje målebordsblade fra perioden 1862-1899 som skov. Skoven består hovedsagelig af løvtræer, men har også partier med nåletræer.

Beskyttet natur, der ikke er kategori-natur.

Ferske enge, strandenge og næringsrige søer/vandhuller er naturtyper omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3, men som ikke er kategori-natur. Mod vest, syd og øst ligger der tre vandhuller (punkt A, B, C) med en afstand på 380 – 520 m til husdyrbruget, se kort 3. Merdepositionen fra den ansøgte produktion er mindre end 1 kg NH₃-N/ha i vandhullerne, se yderligere beskrivelse i afsnit 1.1.3. Det vurderes derfor, at den ansøgte produktion ikke vil medføre tilstandsændringer i nærliggende § 3-naturtyper, og at husdyrbruget kan drives på stedet uden at indebære en væsentlig virkning på miljøet, herunder i forhold til omgivelsernes sårbarhed og kvalitet, jf. husdyrlovens § 33 stk. 1 nr. 2.

Kommunens vurdering

Kategori 1-natur

Den totale ammoniakdeposition fra den ansøgte produktion er i det elektroniske ansøgningssystem beregnet til 0,0 kg NH₃-N/ha i alle naturområderne med kategori 1-natur. Der er kumulation med ét husdyrbrug ud over ansøger, og den totale ammoniaktilførsel på naturområdet fra ansøger må derfor ikke overskride 0,4 kg NH₃-N/ha.

Da det fastsatte beskyttelsesniveau for ammoniaktilførsel er overholdt, vurderer Kommunen, at den ansøgte drift af anlægget ikke vil påvirke kategori 1-naturen og dermed udpegningsgrundlaget i det pågældende Natura 2000-område på en måde, der hindrer målopfyldelsen for området. Endvidere kan det ikke på et konkret eksperimentelt videnskabeligt grundlag dokumenteres, at ammoniakpåvirkningen fra husdyrbruget vil medføre en påviselig biologisk ændring af naturområdet, selvom beskyttelsesniveauet er overholdt.

Kategori 2-natur

Den totale ammoniakdeposition fra den ansøgte produktion på husdyrbruget er i det elektroniske ansøgningssystem beregnet til 0,0 kg NH₃-N/ha i naturområdet. På denne baggrund vurderes det, at det samlede husdyrbrug ikke vil medføre en væsentlig påvirkning med ammoniak af det nærmeste kategori 2-natur.

Kategori 3-natur

Den ansøgte produktion på Pogemosevej 3 må ikke medføre, at tilstanden i kategori 3-naturtyperne påvirkes negativt. Dette kan undersøges ved at sammenholde naturtypernes tålegrænse for kvælstof med den beregnede merdeposition med kvælstof fra det ansøgte dyrehold.

Da merdepositionen med kvælstof i den nærmeste kategori 3-natur er beregnet til mindre end 1,0 kg NH₃-N/ha, vurderes det, at der ikke sker en tilstandsændring i disse naturområder. Det vurderes derfor, at der ikke skal stilles vilkår i forhold til kategori 3-naturområderne.

1.1.2 Natura 2000-områder

Natura 2000-områder udgøres af habitat- og fuglebeskyttelsesområder, som til sammen danner et økologisk netværk af beskyttede naturområder gennem hele EU. I Danmark kaldes områderne også for internationale naturbeskyttelsesområder, og her indgår også ramsar-områderne. Der er 254 habitat-, 113 fuglebeskyttelses- og 27 ramsar-områder i Danmark.

Før der træffes afgørelse om tilladelse eller godkendelse efter husdyrbrugsloven, skal der foretages en vurdering af, om projektet i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt, jf. habitatbekendtgørelsens § 7 stk. 1. Princippet i beskyttelsen er, at der ikke i disse områder må foretages noget, som skader de naturværdier (naturtyper og arter), som ligger til grund for deres udpegning.

Hvis projektet i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt, skal der, jf. habitatbekendtgørelsens § 7 stk. 2, foretages en nærmere konsekvensvurdering af projektets virkninger på Natura 2000-området under hensyn til bevaringsmålsætningen for det pågældende område. Den fælles målsætning for de udpegede områder er, at de naturtyper og arter, som et område er udpeget for at beskytte, skal have en gunstig bevaringsstatus.

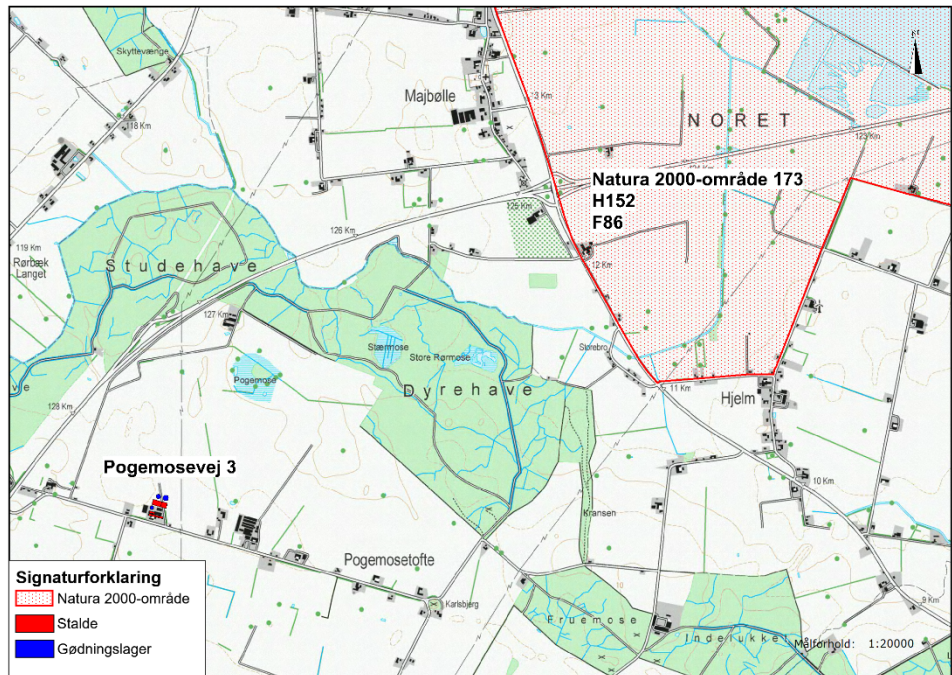
Nærmeste Natura 2000-område i forhold til stald og lager på Pogemosevej 3 er område nr. 173 Smålandsfarvandet og Guldborgsund med kyster, der på dette sted består af habitatområde 152 Smålandsfarvandet nord for Lolland, Guldborgsund, Bøtø Nor, og Hyllekrog-Rødsand og fuglebeskyttelsesområde 86 Guldborgsund. Afstanden fra stald og lager ca. 2,9 km til Natura 2000-området, se kort 4. Natura 2000-området består overvejende af et marint areal. Landarealet udgøres af en mere eller mindre bred strimmel land langs det afgrænsede marine område. Strandenge med deres salttålende plantearter findes typisk som langstrakte bånd i kystlinjen. Bag disse, hvor kalkholdigt trykvand træder frem, optræder flere steder rigkær, og i baglandet, på morænejorden, af og til kalkoverdrev (jf. basisanalysen for Natura 2000-området). Udpegningsgrundlaget fremgår af tabel 4.

Tabel 4. Udpegningsgrundlag for Natura 2000-område 173 (H152 og F86).

Udpegningsgrundlag for habitatområde H152		
Smålandsfarvandet nord for Lolland, Guldborgsund, Bøtø Nor og Hyllekrog-Rødsand		
Naturtyper:	Sandbanke (1110)	Næringsrig sø (3150)
	Vadeflade (1140)	Brunvandet sø (3160)
	*Lagune (1150)	Kalkoverdrev (6210)
	Bugt (1160)	*Surt overdrev (6230)
	Rev (1170)	Tidvis våd eng (6410)
	Strandvolde med enårige planter (1210)	Urtebræmme (6430)
	Strandvolde med flerårige planter (1220)	*Kildevæld (7220)
	Enårig strandengsvegetation (1310)	Rigkær (7230)
	Strandeng (1330)	Bøg på mor (9110)
	Forklit (2110)	Bøg på muld (9130)
	Hvid klit (2120)	Bøg på kalk (9150)
	*Grå/grøn klit (2130)	Ege-blandskov (9160)
	Klitlavning (2190)	*Elle- og askeskov (91E0)
	Kransnålalge sø (3140)	
		* angiver prioriteret naturtype eller art
Arter:	Skævvindesnegl	Gråsåel
	*Eremit	Spættet sæl
	Bredøret flagermus	
	Damflagermus	

Udpegningsgrundlag for fuglebeskyttelsesområde F86 Guldborgsund	
Arter:	Knopsvane (rastende)
	Sangsvane (rastende)
	Taffeland (rastende)
	Troldand (rastende)
	Hvinand (rastende)
	Stor Skallesluger (rastende)
	Havørn
	Rørhøg

Kort 4. Beliggenheden af husdyrbruget i forhold til nærmeste Natura 2000-område.

I Danmark findes tillige 60 naturtyper (lysåben natur, skovtyper, søer, vandløb og marine naturtyper), der er omfattet af EF-Habitatdirektivets bilag I, som beskyttede i Natura2000-områderne. Flere af disse naturtyper er særligt truede (såkaldt prioriterede), hvilket medfører et særligt ansvar for beskyttelsen.

Nærmeste forekomst af terrestriske habitatnaturtyper indenfor Natura 2000-området er to næringsrige søer (habitatnaturtype 3150) i ca. 3,8 km nordøst for husdyrbruget.

Kommunens vurdering

Habitatnaturtype 3150 Næringsrig sø betragtes ikke som en ammoniakfølsom naturtype (kategori 1-natur). Dette forhold sammen med den store afstand til husdyrbruget betyder, at habitatnaturtypen ikke vil blive påvirket ved den ansøgte ændring af husdyrbruget.

Samlet vurderes det, at bevaringsstatus for arter og naturtyper på udpegningsgrundlaget for Natura 2000-område 173 ikke vil blive negativt påvirket, og dermed at det ansøgte projekt hverken alene eller sammen med andre planer og projekter i området vil påvirke Natura 2000-området væsentligt.

1.1.3 Bilag IV-arter og andre sjældne og/eller beskyttelseskrævende arter

I Danmark findes der 76 dyre- og plantearter, der er omfattet af EF-Habitatdirektivets bilag IV (kaldet bilag IV-arter) som særlig strengt beskyttet i det naturlige udbredelsesområde ifølge direktivets artikel 12. I Guldborgsund Kommune findes sikkert, med stor sandsynlighed eller er tidligere fundet 25 dyre- og plantearter, som er omfattet af bilag IV (Tabel 5, sidst i dokumentet).

Beskyttelsen indebærer bl.a. forbud mod beskadigelse eller ødelæggelse af arternes levesteder og yngle- og/eller rasteområder. Ved godkendelse af projekter skal kommunen vurdere, om projektet beskadiger eller ødelægger yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for Bilag IV-arterne. Projektet kan kun godkendes, hvis der ikke sker beskadigelse eller ødelæggelse herunder gradvis forringelse af yngle- eller rasteområder jf. Habitatbekendtgørelsens § 11 og Naturbeskyttelseslovens § 29a.

Udover beskyttelseskrævende Bilag IV-arter skal ansøgningen vurderes i forhold til rødlistede og fredede arter. Bilag IV-arternes status i Guldborgsund kommune fremgår af tabel 5, sidst i dokumentet.

Padder

Det følger af Miljøstyrelsens husdyrvejledning, at inden for en afstand på 300 m fra stald/lager kan depositionen af kvælstof henføres til punktkilden (stald/lager). Ved større afstande vil en påvirkning fra punktkilden (stald/lager) ikke kunne adskilles fra den diffuse forurening.

Kort 5. Beliggenheden af beskyttede vandhuller (blå prikket signatur) ved husdyrbruget. Den pink streg angiver afstanden på 300 m fra stalde og gødningslagre.

Inden for en afstand af 300 m fra stald og lager på Pogemosevej 3 er der ingen naturområder, som kan rumme bilag IV-padder, ligesom der ikke er registreret forekomst af bilag IV-padder inden for denne afstand, se kort 5.

Flagermus

Potentielle levesteder for flagermus findes i stalde, lader, træer m.m. Det forventes, at omkring 4-5 flagermusarter kan findes i denne del af kommunen (Tabel 5, sidst i dokumentet med beskrivelser af bilag IV-arter). Ved projektet sker der ikke nedrivning af bygninger eller fældning af større træer.

Andre bilag IV-arter, sårbare eller fredede arter

Det vurderes ikke sandsynligt, at der inden for området findes andre bilag IV-arter end padder og flagermus. Endvidere er der ikke kendskab til forekomst af andre sjældne, sårbare eller fredede arter inden for området.

Kommunens vurdering

Da der ikke er egnede yngle- og rasteområder for padder inden for en afstand på 300 m til husdyrbruget, vurderer Kommunen, at det ansøgte projekt kan gennemføres uden at beskadige yngle- og rastesteder for bilag IV-padder.

Ved projektet sker der ikke nedrivning af bygninger, rydning af store træer eller lignende aktiviteter, der kan påvirke yngle- og rastesteder for flagermus. Det vurderes på denne baggrund, at projektet kan gennemføres uden at beskadige eller ødelægge yngle- og rasteområder for arter af flagermus.

Tabel 5. Bilag IV arter i Guldborgsund Kommune, deres forekomst samt påvirkning

Art	Udbredelse / Lokalitet	Er særligt sårbar overfor
Brandts flagermus	Registreringerne i Guldborgsund Kommune begrænser sig til fund omkring Gedsergård Arten findes på lokaliteter i Lolland Kommune.	Aktiviteter, der kan påvirke dens levesteder. Findes i huse (og træer). Overvintrer i kældre, miner m.v.
Damflagermus	Registreret omkring den nordlige del af Guldborgsund både på Lolland og Falster. En lille bestand, der jager i dette område.	Aktiviteter, der kan påvirke dens overvintrings- og jagtområder. Findes i huse og hule træer nær ved større vandflader, hvor den jager.
Vandflagermus	Almindeligt forekommende i hele kommunen.	Aktiviteter, der kan påvirke dens overvintringsområder. Findes i hule træer i nærheden af jagtområderne. Overvintrer i miner, kældre, brønde m.v. Jager over vandflader.
Frynseflagermus	En lokalitet i det østlige Lolland. Viden mangelfuld.	Aktiviteter, der kan påvirke dens leve- og overvintringssteder. Findes i hule træer, knyttet til skovområder. Overvintrer i miner, kældre m.v.
Trolldflagermus	Almindeligt forekommende i kommunen med undtagelse af Nordfalster.	Aktiviteter, der kan påvirke dens leve- og overvintringssteder. Findes i huse samt hule træer i ældre løvskov.
Dværgflagermus	Almindeligt forekommende i næsten hele kommunen. Er især knyttet til løvskovsrige områder.	Aktiviteter, der kan påvirke dens leve- og overvintringssteder. Overvintrer i bygninger og hule træer.
Pipistrelflagermus	Findes på det sydligste af Falster. En lille bestand ved Gedser.	Aktiviteter, der kan påvirke dens leve- og overvintringssteder. Findes i huse samt hule træer.
Brunflagermus	Almindeligt forekommende i næsten hele kommunen. Er især knyttet til gamle løvskove og parker.	Aktiviteter, der kan påvirke dens leve- over overvintringssteder. Er knyttet til hule træer i løvskov.
Sydflagermus	Almindeligt forekommende i næsten hele kommunen.	Aktiviteter, der kan påvirke dens levesteder. Findes i bygninger.

Art	Udbredelse / Lokalitet	Er særligt sårbar overfor
		Stærkt mennesketilknyttet art.
Bredøret flagermus	I 2002-2005 registreret ved Søholt og Hamborg Skov, Næsgård, Halskovvænge, Korselitze.	Aktiviteter, der kan påvirke dens levesteder. Findes i bygninger, kældre m.v.
Langøret flagermus	Nordøstfalster, Sydfalster, Midt- og Nordøstlolland.	Aktiviteter, der kan påvirke dens leve- og overvintringssteder. Findes i bygninger og hule træer.
Markfirben	Muligvis forsvundet.	Aktiviteter, der kan påvirke dens levesteder. Findes på åbne, varme, solrige lokaliteter f.eks. vejskråninger, stendiger, kystskrænter og lign.
Stor vandsalamander	Almindeligt forekommende i hele kommunen.	Aktiviteter, der kan påvirke dens levesteder. Udsætning af fisk. Findes i lysåbne, ofte vegetationsrige, rene vandhuller.
Løgfrø	Sydøstlige Lolland samt Bøtø reservatet. Findes syd for Grønnegade.	Aktiviteter, der kan påvirke dens levesteder. Yngler i lysåbne, vegetationsrige, rene vandhuller. Raster på arealer med løs jord, hvor den kan grave sig ned.
Løvfrø	Evt. omkring Vignæs på Lolland og kysten øst for Kippinge på Falster.	Aktiviteter, der kan påvirke dens levesteder. Findes i lysåbne, lavvandede vandhuller, rent vand, rig undervandsvegetation. Raster i brombærbuske, tjørn, gedebled, slåen m.v.
Springfrø	Almindeligt forekommende i hele kommunen.	Aktiviteter, der kan påvirke dens levesteder. Veje nær ynglesteder. Udsætning af fisk, ænder. Vandhuller uden fisk. Raster i bunker af sten og kvas i skove, levende hegn m.v.
Strandtudse	Vestlig side af det sydligste Falster samt Bøtø reservatet.	Aktiviteter, der kan påvirke dens levesteder. Veje nær ynglesteder. Findes i lavvandede, lysåbne, udtørrende vandhuller f.eks. på græssede strandenge. Raster i åbne områder med lav vegetation f.eks. græssede strandenge. Graver sig ned i jorden.

Art	Udbredelse / Lokaltet	Er særligt sårbar overfor
Grønbroget Tudse	<p>Nordøstfalster, Sydfalster, Midt- og Sydøstlolland.</p> <p>Har tidligere været ret almindelig på Falster, men den er gået stærkt tilbage.</p> <p>Findes omkring Store Musse</p>	<p>Ophør eller ændring af driften i yngleområder. Veje nær ynglesteder.</p> <p>Findes i lysåbne vandhuller med lav vegetation på brinkerne, og f.eks. markoversvømmelser. "Pionerart". Raster på land nær ynglevandhul f.eks. under sten, jordhuller.</p>
Spidssnudet Frø	<p>Almindeligt forekommende i hele kommunen.</p> <p>Registreret i Marielyst og Bøtø Plantage</p>	<p>Aktiviteter, der kan påvirke dens levesteder. Veje nær ynglesteder.</p> <p>Findes i vandhuller og søer gerne i sammenhæng med anden natur (eng, mose).</p> <p>Raster i enge, sumpede områder nær ynglestedet.</p>
Grøn mosaikguldsmed	<p>Registreret i Korselitze Østerskov i 1912.</p> <p>Bør stadig eftersøges på egnede lokaliteter.</p>	<p>Aktiviteter, der kan påvirke dens levesteder.</p> <p>Yngler i søer og damme med Krebseklo.</p>
Stor kærguldsmed	<p>Horreby Lyng og Listrup Lyng.</p>	<p>Lever i mindre, brunvandede søer f.eks. næringsfattige tørvegrave. Beskyttede lokaliteter med sol og læ.</p>
Lys skivevandkalv	<p>Formentlig forsvundet.</p> <p>Registreret i 1975 i Horreby Lyng.</p>	<p>Aktiviteter, der kan påvirke dens levesteder.</p> <p>Lever i store og små søer med rent, klart - brunligt vand.</p>
Bred vandkalv	<p>Formentlig forsvundet.</p> <p>Registreret i 1976 i Horreby Lyng.</p>	<p>Aktiviteter, der kan påvirke dens levesteder.</p> <p>Lever i rene søer med klart eller svagt brunt vand og med bestande af større vårfuelarver. F.eks. skovsøer.</p>
Eremit	<p>Krenkerup Haveskov og Maltrup Skov på Lolland.</p>	<p>Aktiviteter, der kan påvirke dens levesteder.</p> <p>Lever i gamle løvtræer med smuldfyldte huller. I skove, parker.</p>
Mygblomst	<p>Tidligere registreret i Idalund Teglværk, Hanemose, Kartoffe Mose og Radsted Mose.</p> <p>Seneste fund mindst 30 år tilbage.</p>	<p>Tilgroning, vandstandssænkning.</p>

Miljøkonsekvensrapport

Miljøgodkendelse efter § 16a

IE-Slagtesvin

Ansøgningskema: 203163

Karstensminde

Pogemosevej 3

4990 Sakskøbing

Dato: April 2018

Udarbejdet af
Miljøkonsulent Hanne Hoffmann, Gråkjær Miljøcenter
Fabersvej 15, 7500 Holstebro, tlf:9613 5555
hachr@graakjaer.dk, 2519 6323

INDHOLD

1.1	Indledning	3
1.2	teknisk resumé	4
1.2.1	Anlægget og samt placering.....	4
1.2.2	Anvendelse af bedst tilgængelige teknik og miljøteknologier	4
1.2.3	Omkringliggende natur og beskyttelsesniveauer	5
1.2.4	Omkringliggende naboer og beskyttelsesniveauer	5
1.2.5	Alternative løsninger og 0-alternativ	6
1.2.6	Husdyrbrugets ophør.....	6
1.3	Oplysninger om ansøger og Ejerforhold.....	7
1.4	Oplysninger om husdyrbruget og det ansøgte	8
1.4.1	Indretning og drift	8
1.4.2	Opbevaring Af husdyrgødning.....	8
1.4.3	Gyllehåndtering	8
1.4.4	Fodring	9
1.4.5	Rengøring.....	9
1.4.6	Ventilation.....	9
1.4.7	BYGNINGERNES FREMTONING og ændringer	9
1.4.8	Andre husdyrbrug	9
1.5	Lokalisering og beliggenhed.....	10
1.5.1	Faste afstandskrav	10
1.6	Foranstaltninger for at begrænse det ansøgte virking på miljøet	11
1.6.1	Ammoniakemission	11
1.6.2	Ammoniak til natur.....	11
1.6.3	Lugtemission	12
1.7	Øvrige emissioner og genebegrænsende foranstaltninger	13
1.7.1	Støj.....	13
1.7.2	Lys i staldene og udendørslys.....	13
1.7.3	Fluer og skadedyr.....	13
1.7.4	Støv fra stalde og foder	13
1.7.5	Til- og frakørsel	14
1.7.6	Der er følgende transportere til og fra ejendommen	14
1.7.7	Egenkontrol og dokumentation.....	15
1.7.8	Dokumentation:	15
1.8	Vandforbrug – og Spildevand.....	16

1.9	Energiforbrug.....	16
1.10	opbevaringskapacitet	16
1.11	Affald og kemikalier	16
1.12	BAT	16
1.12.1	Vejledende grænseværdi for ammoniakudledningen.....	17
1.12.2	Teknologiblade	18
1.12.3	Valg af teknologi.....	18
1.12.4	Fravalg af teknologi	18
1.12.5	dagligdrift.....	18
1.13	Grænseoverskridende virkninger på Miljøet.....	19
1.14	Forebyggelse af uheld.....	19
1.14.1	Management	19
1.14.2	Beredskabsplan.....	19
1.14.3	Redegørelse for uheld.....	19
1.14.4	Uheld med gylle.....	20
1.14.5	Døde dyr.....	20
1.14.6	Olietanke	21
1.14.7	Strømsvigt	21
1.14.8	Brand.....	21
1.15	Alternativer	21
1.16	0-alternativet.....	21
1.17	Husdyrbrugets ophør.....	21
1.18	Oplysninger om IE-husdyrbruget.....	22
1.19	Generelle oplysningskrav og Miljøkonsekvensrapport	22

1.1 INDLEDNING

Der søges om en miljøgodkendelse efter Husdyrbruglovens §16a stk.2 -1.

Ejendommen beliggende på Pogemosevej 3, Saksøbing er en smågrise og slagtesvineejendom med en produktionstilladelse på 7.000 slagtesvin og 5.000 smågrise. Tilladelsen blev tilpasset i 2014 af Guldborgsund kommune via en anmeldelse om skift i dyretype. Produktionsarealet udvides med 910 m² til slagtesvin.

Ansøger ønsker at etablere en forlængelse af den nyeste stald. Den eksisterende del af den nyeste stald skal fremover udelukkende bruges til smågrise.

1.2 TEKNISK RESUMÉ

1.2.1 ANLÆGGET OG SAMT PLACERING

Karstensminde er en smågrise og slagtesvineejendom. I ansøgt drift etableres i ny slagtesvinestald og det samlede produktionsareal øges fra 2.281 m² til 2.711 m². der etableres ligeledes en ny gyllebeholder umiddelbart nord for den nye stald.

Der er en del gamle produktionsarealer som løbende er taget ud af drift grundet nedslidning.

Anlægget er placeret i landzone i forholdsvist fladt terræn

Ejendommen eller planlagte byggerier er ikke berørt af bygge-eller beskyttelseslinjer.

Der er ca. 196 m til nærmeste nabobeboelser uden landbrugspligt (Pogemosevej 1) og ca. 2,6 km til samlet bebyggelse – Rasted. Nærmeste byzone er Rørbæk over 3 km væk.

1.2.2 ANVENDELSE AF BEDST TILGÆNGELIGE TEKNIK OG MILJØTEKNOLOGIER

Der er anvendt BAT indenfor følgende områder: Energi, vand, management, foder, staldindretning og opbevaring/udbringning af husdyrgødning.

Alle stalde skal leve op til et bekendtgørelsesfastlagt BAT niveau, for at leve op til dette har ansøger valgt at etablere gyllekøling i den nye stald.

1.2.3 OMKRINGLIGGENDE NATUR OG BESKYTTELSESNIVEAUER

Kategori 1 naturområde: der er 3 km til nærmeste natura 2000 område, der er derfor ikke lavet beregninger til området, da der ikke sker en belastning på så stor afstand

Kategori 2 naturområde: Der er 1 kategori 2 naturområde, men det ligger næsten 2 km væk hvorfor der ikke er nogen belastning af området fra produktionen

Kategori 3 naturområde: Der er 3 kategori 3 naturområder i nærheden af ejendommeen. Det drejer sig om følgende:

Mose Nordøst, 0,0 kg N i merbelastning

Mose Sydvest, 0,0 kg N i merbelastning

Skov mos nord, 0,0 kg N i merbelastning

1.2.4 OMKRINGLIGGENDE NABOER OG BESKYTTELSESNIVEAUER

Lugt

Lugtgenekriterierne er overholdt til byzone, samlet bebyggelse. Til enkelt bolig søges der dog dispensation for 50 % reglen, da produktionen alt i alt vil komme til at lugte mindre efter udvidelsen, grundet de lugtreducerende tiltag i eksisterende og ny stald.

Transporter til og fra ejendommen

Der kommer transportere til og fra ejendommen med; dyr, foder, gylle, affald, mv. Transport forgår med traktor eller lastbil. Derudover vil der være kørsel med personbiler/varevogne fx dyrlæge elektriker, serviceaftaler, ansatte mv.

Da ejendomme ligger for sig selv ned ad en lang vej uden naboer, vurderes det, at transportere ikke vil give anledning til væsentlige gener for omkringboende. Dog vil naboer i området kunne registrere kørsel forbi deres huse ud til offentlig vej. Der er egen ind- og udkørsel til ejendommen.

Husdyrgødning

På ejendommen forventes det, at der produceres max 7000 m³ og ansøger ønsker at etablere en ny beholder,. Det forventes at den nye bliver mellem 3-4000 m³, med en diameter på ca. 32 m.

Støv, støj og flue

Det forventes ikke at der i forbindelse med de nye stalde vil opstå øgede gener mth. støv, støj og fluer. Nye stalde er typisk nemmere at rengøre og dermed opretholde en god hygiejne, dermed vil gener fx fluer og lugt typisk blive mindre end ved brug af gamle stalde.

Andre miljøpåvirkninger

Produktionen overholder alle gældende normer for opbevaring og udbringning af gylle, håndtering af spildevand og affald, støjbelastning af omgivelser m.v.

1.2.5 ALTERNATIVE LØSNINGER OG 0-ALTERNATIV

Alternative løsninger har været diskuteret fx andre placeringer af staldene, men det vurderes at det ansøgte projekt tager hensyn til naboer og omgivende natur og miljø og opfylder kravene til en effektiv svineproduktion. Logistikmæssigt er placeringen også mest optimalt.

Renovering af de helt gamle stalde har også været overvejet, men da de ligger tættere på naboer er det ikke at foretrække.

0-alternativet beskriver forholdene, hvis produktionen fortsætter uændret. 0-alternativet vil betyde en fastholdelse af den nuværende tilstand. Ud fra et økonomisk, dyrevelfærdsmæssigt og arbejdsmiljømæssigt synspunkt, vil dette være u hensigtsmæssigt, da visse dele produktionsapparatet er ved at være nedslidt.

1.2.6 HUSDYRBRUGETS OPHØR

Ved husdyrbrugets ophør, rengøres stalde- og gødningsopbevaringsanlæg. Evt. nedbrydning af stalde og fortank/gyllebeholder vil ske i henhold til gældende regler.

Der er ikke truffet foranstaltninger for forebyggelse af forurening ved virksomhedens ophør, da virksomheden ikke forventes lukket ned. Desuden vil en evt. forurening sandsynligvis kun kunne stamme fra håndtering af gylle. Eftersom dette er lagt i faste rammer, anses det ikke for hensigtsmæssigt at foretage yderlige.

1.3 OPLYSNINGER OM ANSØGER OG EJERFORHOLD

Husdyrbruget

Bedrift Cvr	26681863
Husdyrbrugets navn	Karstensminde
Beliggenhedsadresse	Pogemosevej 3
Postnummer	4990
By	Sakskøbing

Ansøger

Ansøgers navn	Anders Malmkov
Ansøgers adresse	Pogemose 3
Ansøgers postnummer	4990
Ansøgers by	Sakskøbing
Ansøgers telefon	40917786
Ansøgers e-mail	ammegaard@dlg.tele.dk

Matrikler på ejendomsnummer

Matrikel: 1a - Pogemose tofte By, Radsted
Matrikel: 31a - Radsted By, Radsted
Matrikel: 31d - Radsted By, Radsted
Matrikel: 33c - Radsted By, Radsted

Konsulent

Konsulent Cvr	19300404
Konsulent virksomhedsnavn	GRÅKJÆR A/S
Konsulentnavn	Hanne Hoffmann
Konsulentadresse	Fabersvej 15
Konsulentpostnummer	7500
Konsulentby	Holstebro
Konsulenttelefon	25196323
Konsulent-e-mail	hachr@graakjaer.dk

Ejendom

Ejendomsnavn	
Ejendomsnummer	3760019884
CHR numre	

1.4 OPLYSNINGER OM HUSDYRBRUGET OG DET ANSØGTE

1.4.1 INDRETNING OG DRIFT

Oversigt over ejendommen er angivet i bilag. Pt. Er der en tilladelse på 5.000 smågrise og 7.000 slagtesvin til 107 kg, ansøger påtænker at optimerer produktionen, og der bygges en stald så der kommer flere dyr på ejendommen.

Alle eksisterende stalde forbliver uændrede. Dog er den gamle del taget løbende ud af drift grundet nedslidning.

Det eksisterende staldanlæg er opmålt ud fra tegninger som vedlægges og produktionsarealet i den nyestald er et bruttoareal og der skal derfor ikke ligge dokumentation herfor.

Produktionsarealet i de nye stalde er baseret på skitsetegninger.

1.4.2 OPBEVARING AF HUSDYRGØDNING

Husdyrgødning opbevares pt i to gyllebeholdere på hhv. 1.500 og 2.500 m³. i forbindelse med udvidelsen opføres der en ny beholder med en diameter på ca 32 m med et indhold på 3-4.000 m³.

Det forventes at der maksimalt vil blive produceret max. 7.000 m³ gylle i anlægget. Dette er beregnet ud fra normtal fra Århus Universitet.

Ansøger overholder gældende lovgivning på området, både mht. udbringning og opbevaring.

1.4.3 GYLLEHÅNTERING

Håndteringen af gylle er med træk og slip. Der sluses gylle ud efter behov, hver uge. Pumpning og håndtering af gylle vil foregå i lukket rørsystem. Pumpning vil foregå indenfor normal arbejdstid og altid under opsyn. Ved at der sluses gylle ud hver uge leves der op til kravene om hyppig udslusning og der opnås derved en lugtreducerende effekt.

Fra kanalerne i stalden føres gylle til en af fortankene, hvor gylle kan ledes til de forskellige beholdere med omskifter hane. Der er ikke faste pumper på tankene.

1.4.4 FODRING

Foderplaner laves i samarbejde med en rådgiver fra foderstof, Svinerådgiver el lign. med henblik på at opnå den mest optimale fodring af svinene mht. trivsel, sundhed, vækst, foderomkostninger, brug af færrest mulige resurser osv.

I dag er det tør foder og det forventes at der vil blive brugt vådfoder i den nye stald. Vådfodertanken bliver placeret i eksisterende bygninger. Fytase tilsættes foderet i de tilfælde hvor det anses for at være rentabelt. Fodret ankommer med lastbiler og blæses direkte ind i fodersiloen i laden. Der anvendes forskellige foderblandinger til søerne, alt efter om de er om de er i drægtige eller diegivende.

Ovenfor beskrevne principper for valg af fodermidler må betegnes som de bedst tilgængelige for den aktuelle bedrift.

1.4.5 RENGØRING

Staldene er indrettet, så der kan rengøres efter hvert hold og derved nedsætte risikoen for sygdomme, nedsætte lugt fra staldene og mindske støvet i stalden for både dyr og mennesker. Staldene sættes i blød og rengøres med højtryksrensere.

1.4.6 VENTILATION

Der er installeret vægventiler i de gamle stalde, ventilationen er temperaturstyret.

Alle motorer vil indenfor 2 år blive udskiftet til lavenergimotorer.

I den nye stald opsættes moderne temperaturstyrede ventilationssystem med lavenergimotorer.

1.4.7 BYGNINGERNES FREMTONING OG ÆNDRINGER

Det samlede indtryk af de eksisterende stalde er rødlige sider og gavle(mursten og søstenselementer) samt gråt eternittag. De nye stalde opføres i sammenhæng med det eksisterende og holdes i farvenuancer der passer til det eksisterende. Der etableres en ny beholder til gylle.

Taghælning 20 grader for alle stalde.

Udbygningen af stalden vil ikke få den samlede bygningsmasse til at fremstå meget større.

1.4.8 ANDRE HUSDYRBRUG

Husdyrbruget er ikke teknisk, forurenings, eller driftmæssigt forbundet med andre husdyrbrug..

1.5 LOKALISERING OG BELIGGENHED

Ejendommen er placeret udenfor område med udpegningen landskabelig værdi. Landskabet er præget af flere spredte gårde. Ejendommen ligger i et åbent landskab.

Der er ca. 196 m til nærmeste nabobeboelser uden landbrugspligt (Pogemosevej 1) og ca. 2,6 km til samlet bebyggelse – Rasted. Nærmeste byzone er Rørbæk over 3 km væk.

Ejendommen eller planlagte byggerier er ikke berørt af bygge-eller beskyttelseslinjer. Der er ingen fortidsminder eller beskyttede diger i nærheden af ejendommen.

1.5.1 FASTE AFSTANDSKRAV

	Afstand fra anlægget	Lovkrav (minimum)
Ikke-almene vandforsyningsanlæg, på mark mod sydvest.	>25 m	25 m
Almene vandforsyningsanlæg ,	>50 m	50 m
Vandløb/dræn/søer, sø mod nordøst	>15 m	15 m
Offentlig vej og privat fællesvej, Pogemosevej	38	15 m
Levnedsvirksomhed	>25 m	25 m
Beboelse på samme ejendom	>15 m	15 m
Naboskel	>30 m	30 m
Matrikelskel	>30 m	
Nabobeboelse	>50 m	50 m
Byzone; sommerhusområde	>50 m	50 m

Se desuden kort i husdyrgodkendelse.dk

1.6 FORANSTALTNINGER FOR AT BEGRÆNSE DET ANSØGTES VIRKING PÅ MILJØET

1.6.1 AMMONIAKEMISSION

Emissionen af ammoniak fra husdyrbruget er beregnet via Husdyrgodkendelse.dk

4.1 Samlet ammoniakemission fra husdyrbruget (stald og lager)

Driftstype:	Ammoniakemission fra staldafsnit (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra lagre (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra husdyrbruget (kg NH ₃ -N/år)
Ansøgt drift	3818,9	534,5	4353,4
Nudrift	4440,5	366,1	4806,6
8 års-drift	4779,3	366,1	5145,4

1.6.2 AMMONIAK TIL NATUR

Kategori 1 naturområde: der er 3 km til nærmeste natura 2000 område, der er derfor ikke lavet beregninger til området, da der ikke sker en belastning på så stor afstand

Kategori 2 naturområde: Der er 1 kategori 2 naturområde, men det ligger næsten 2 km væk hvorfor der ikke er nogen belastning af området fra produktionen

Kategori 3 naturområde: Der er 3 kategori 3 naturområder i nærheden af ejendommeen. Det drejer sig om følgende:

Mose Nordøst, 0,0 kg N i merbelastning

Skov mos nord, 0,0 kg N i merbelastning

Nedenstående klip viser ammoniak depositionen på udvalgte naturområder.

Oversigt af naturpunkter

Navn:	Kategori:	Opretter:	Kumulation:	Ruhed natur:	Merdeposition (kg NH ₃ -N/år):		Totaldeposition (kg NH ₃ -N/år):	
					8-års drift	Nudrift:		
Mose nordøst	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	0,0	0,1	0,3	▼
Mose sydøst	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,1	▼
Skov nord	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,0	0,0	0,3	▼

1.6.3 LUGTEMISSION

Emissionen af lugt er beregnet i Husdyrgodkendelse.dk og beskyttelsesniveauet er efter disse beregninger overholdt til alle beboelser undtagen Pogemosevej 1. der søges derfor dispensation da stald anlægget vil lugte mindre efter udvidelsen, grundet de mange lugtreducerende tiltag. (se nedenstående).

Samlet resultat af lugtberegning

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand (m)	Korrigeret geneafstand (m)	Vægtet gennemsnitsafstand (m)	Bortscreenet	Genekriterie overholdt
 Bækvej 22	0	NY	210	168	192,8	Nej	Ja
 Pogemosevej 1	0	NY	210	210	172,7	Nej	Nej
 Alleen 8	0	NY	474,3	426,9	2678,8	Ja	Ja
 hjeml Byvej 3a	0	NY	474,3	474,3	3607,7	Ja	Ja
 Majbølle Byvej 78	0	NY	474,3	474,3	2889,6	Ja	Ja
 Rørbæk By, Saksøbøing	0	NY	637,7	637,7	3154,1	Ja	Ja

1.7 ØVRIGE EMISSIONER OG GENE BEGRÆNSENDE FORANSTALTNINGER

1.7.1 STØJ

På ejendommen kommer der bl.a. støj fra staldventilation, indblæsning af foder i silo, brug af kompressor og traktor-/lastbiltransport.

Eftersom der er ventilatorer i ventilationsafkast, kan der observeres støj fra disse i nærheden af staldene. Støjniveauet vil dog være minimalt, da motorerne i ventilatorerne er placeret i den nederste del af afkastene. Der er indenfor de sidste 5 år installeret nye motorer, disse er støjsvage og energibesparende.

Støj fra transport vil primært komme fra lastbiler med levering af foder, gylletransport, levering og afhentning af svin samt afhentning af døde dyr. Herudover vil der være transporter med traktor ved udbringning af gylle. Der er ikke markdrift fra ejendommen.

I det omfang det er muligt, vil alle støjende aktiviteter blive lagt indenfor normal arbejdstid. Dog kan der forekomme afvigelser i forbindelse med levering og afhentning af dyr, foder og husdyrgødning.

Alle grænser for tilladelig støj vurderes at blive overholdt og der vil kun i meget få tilfælde opstå støjgener fra transporterne. Sammenholdt med ejendommens placering vurderes det ikke at være nødvendig med specielle tiltag for at sikre omkringboende mod støjgener.

1.7.2 LYS I STALDENE OG UDENDØRSLYS

Der vil ikke være gener fra staldenes indendørs belysning, da det vil være slukket om natten.

Der er udendørsbelysning på væggene ved udlevering. Som udgangspunkt vil der ikke være belysning udenfor bygningerne om natten.

1.7.3 FLUER OG SKADEDYR

Ansøger vil sørge for at der opretholdes en god hygiejne i staldene og ved foderopbevaringen, så tiltrækningen af skadedyr minimeres.

Der anvendes rovfluer i staldene og fluegift efter behov.

Bekæmpelse af rotter og andre skadedyr foregår i samarbejde med en professionel skadedyrsbekæmper og efter retningslinjerne fra Statens Skadedyrlaboratorium.

1.7.4 STØV FRA STALDE OG FODER

Der vil være støv fra dyrene, dog ikke i et omfang, så det opleves udenfor staldene. Støvet minimeres som følge af omhyggelig management.

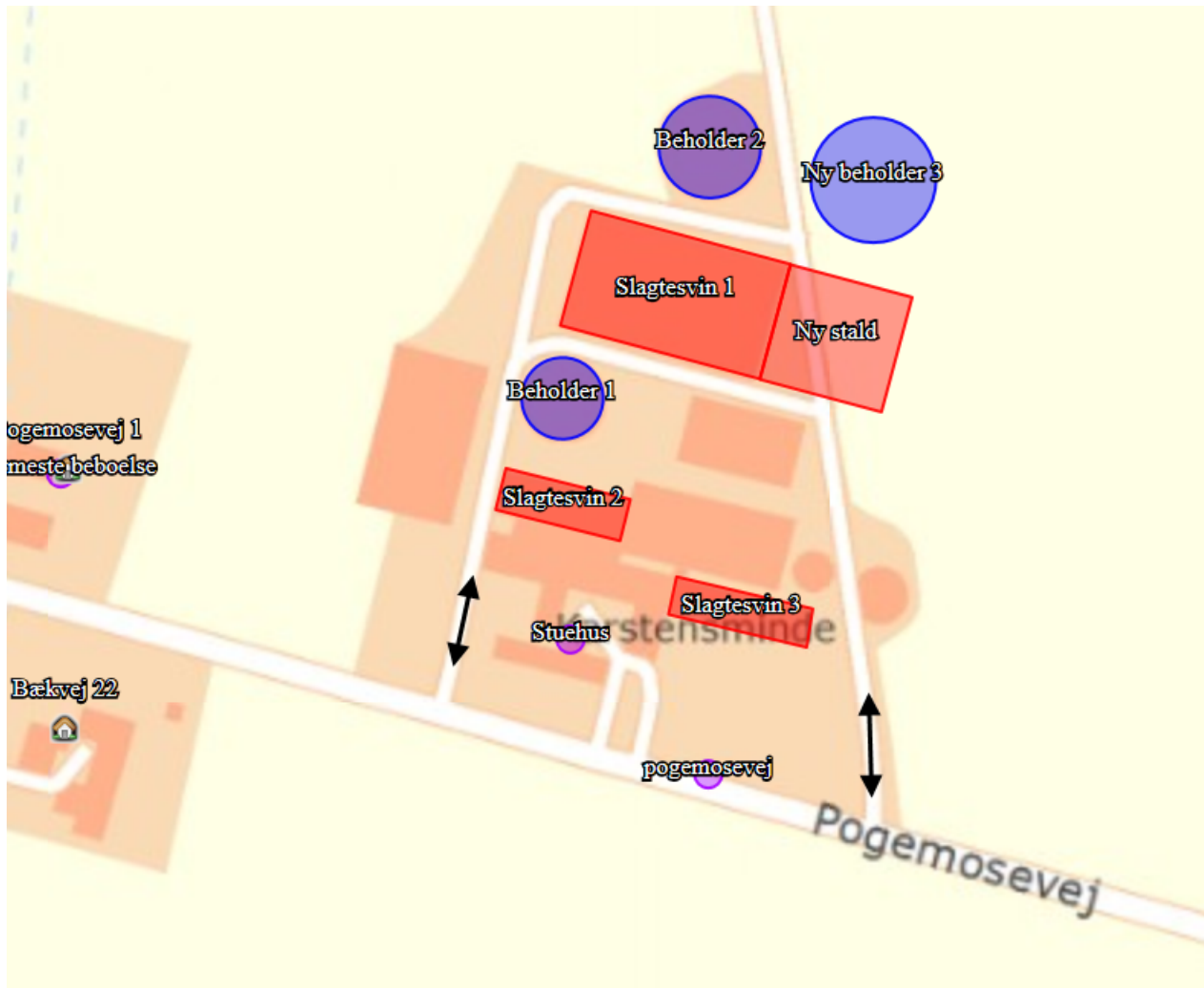
Der vil ikke være støvgener i forbindelse med daglig håndtering af foder, da det foregår i et lukket system.

Der er markdrift og korn tørringsanlæg tilknyttet ejendommen. I sæson kan der være støv og støjgener i forbindelse med kørsel af korn, gylle og maskiner. I videst muligt omfang forsøges støjende aktiviteter lagt inden for normal arbejdstid.

Det vurderes derfor at der ikke vil opstå yderligere gener end hvad der kan forventes i landzonen

1.7.5 TIL- OG FRAKØRSEL

Der er egen ind/udkørsel fra ejendommen til Pogemosevej

1.7.6 DER ER FØLGENDE TRANSPORTER TIL OG FRA EJENDOMMEN

Der kommer transporter til og fra ejendommen med; dyr, foder, gylle, affald, DAKA mv. Transport forgår med traktor eller lastbil. Derudover vil der være kørsel med personbiler/varevogne fx dyrlæge elektriker, serviceaftaler, ansatte mv.

Da der ikke forventes flere transporter vil de omkringboende ikke opleve øgede gener. Der er egen ind- og udkørsel til ejendommen.

1.7.7 EGENKONTROL OG DOKUMENTATION

På ejendommen påtænker ansøger følgende egenkontrol af produktionen:

- ❖ Alle dyr tilses minimum en gang dagligt og alle regler vedr. dyrevelfærd opfyldes.
- ❖ Staldene kontrolleres dagligt og der udføres små reparationer med det samme eller tilkaldes service.
- ❖ Den daglige drift af ejendommen drives efter principperne "Godt Landmandskab", således anlægget giver mindst mulig miljøbelastning og færrest mulige gener for omgivelserne.
- ❖ Der er en sundhedsaftale med dyrlæge ca. 11 gange/år, hvor besætningens generelle sundhed vurderes og hvor det enkelte dyr behandles efter behov. Medicinforbruget søges minimeret ved systematisk sundhedsrådgivning. Personalet går sammen med dyrlægen og bliver på den måde opdateret på sundhed og trivsel for dyrene.
- ❖ Der tages i videst mulig omfang hensyn til naboer i forbindelse med kørsel og udspredning af gylle.
- ❖ Personalet på ejendommen bliver løbende orienteret om faglige nyheder og følger dyrlægen rundt, når der er bedriftsbesøg.
- ❖ Foder tilpasses dyrenes behov og sundhed
- ❖ Alle medarbejdere er instrueret i forsvarlig håndtering af forurenende stoffer herunder gylle, kemikalier og brændstof.
- ❖ Al produktion tilrettelægges således at belastning af den enkelte medarbejder mindskes.
- ❖ Rengøring i og omkring bygningerne og silo, foretages jævnligt, med henblik på at minimere risikoen for lugt og for at der ikke skal opstå uhygiejniske forhold. Den jævnlige rengøring og visuelle kontrol sikrer bl.a. at der ikke opstår uhygiejniske forhold, ressourcespild eller punktforurening.

1.7.8 DOKUMENTATION:

For at kunne dokumentere at miljøgodkendelsen og lovgivningen overholdes er/bliver følgende til rådighed på kommunens forlangende:

- Foderplaner
- Produktions- / effektivitetskontrol
- Slagteriefregninger
- CHR-registreringer
- Registrering af årligt forbrug af el og vand
- Beredskabsplan (udarbejdes)
- Miljøledelsesystem (udarbejdes)
- 10 års beholderkontrol

1.8 VANDFORBRUG – OG SPILDEVAND

Spildevand fra ansøgt produktionen udgøres primært af vand fra rengøring af stalde og fra drikkevandsspild. Spildevandet ledes til gyllebeholder.

Der udledes ikke spildevand, der kræver myndighedernes tilladelse.

Det årlige vandforbrug på ejendommen var i 2017 på XX m³. Der forventes maksimalt en stigning på 3.500 m³.

Vandinstallationer vedligeholdes løbende og hvis der konstateres vandspild/utætheder udbedres det straks. I den nye stald installeres vandbesparende drikkevandsforsyning så spild minimeres.

I forbindelse med den nye stald vil man på ejendommen gennemgå alle tagrender. Pt. Føres tagvand via dræn og det forventes at den nye stald tilkobles.

1.9 ENERGIFORBRUG

I 2017 var forbruget af el på 175.000 kWh, der bruges primært el til ventilation, foderanlæg og visse steder varme. I visse afsnit er der gulvvarme, der anvendes også varmekanon til udtørring af stalde.

Der forventes maksimalt en stigning på 45.000 kWh.

Der er installeret væg ventiler i de eksisterende stalde, ventilationen er temperaturstyret.

I den nye stald opsættes moderne temperaturstyrede ventilationssystem med lavenergimotorer.

I staldene er der manuel styring på lyset således, at det er slukket når der ikke er nogen på ejendommen. I den nye stald påtænker ansøger at installere energibesparende belysning, derudover vil ansøger ved vedligehold overveje om der evt. skal LED el lign. belysning op.

Udendørs belysning er med sensor og det sikres derfor, at der ikke er unødigt lys i de mørke timer

1.10 OPBEVARINGSKAPACITET

I ansøgt drift er der to gyllebeholdere på 1.500 og 2.500 m³, derudover etableres der en ny beholder på 3-4000 m³. Det vurderes at højden på den nye beholder bliver mellem 2,5 – 3 m høj og 32 m i diameter.

1.11 AFFALD OG KEMIKALIER

Døde dyr fjernes dagligt fra staldene og placeres i container eller på spalter, udviklet til formålet. DAKA tilkaldes efter behov.

Brændbart affald i form af plastik, papirsække, aftøringspapir og tom rengjort emballage bliver opsamlet i container og bortskaffes via en indsamlingsordning for erhvervsvirksomheder hver 14. dag. Derudover er der en papcontainer som tømmes efter behov.

Klinisk risikoaffald i form af medicinglas og -rester samt kanyler indsamles i medicinboks og bortskaffes via indsamlingsordning for erhvervsvirksomheder, indleveres på genbrugsplads eller sendes med dyrlægen retur.

Dieselolie opbevares i godkendt 2500 l og en 4.000 tank udenfor, træpiller opbevares i laden ud mod vejen.

1.12 BAT

1.12.1 VEJLEDENDE GRÆNSEVÆRDI FOR AMMONIAKUDLEDNINGEN

Den samlede BAT niveau er beregnet i husdyrgodkendelse.dk

Ansøgning (203163) | BAT ?

Herunder er der foretaget en beregning af den vejledende grænseværdi for ammoniaktab (emissionsgrænseværdien) pr. år opnåelig ved anvendelse af bedste tilgængelige teknik (BAT). Beregningerne er foretaget efter de retningslinjer og beregningsmetoder der fremgår af Miljøstyrelsens standardvilkår for BAT fra 2011, og afhænger af om en produktion er placeret i ny eller eksisterende stald. For eksisterende stalde vil gælde en fast værdi per dyr på en given guldtype. For nye stalde vil værdien afhænge af produktionens størrelse, således at BAT-kravet skærpes i takt med en voksende produktion.

Samlet BAT beregning ? i			
	Stalde	Lagre	Total
Samlet BAT krav (kg NH ₃ -N /år)	3871	703	4574
Faktisk emission (kg NH ₃ -N /år)	4022	535	4557
Forskel (kg NH ₃ -N /år)	-	-	18
Vejledende BAT Overholdt?	-	-	Ja

I stald 1 og den nye stald er der anvendt delvist spaltegulv. I den nye stald er der også gyllekøling for at nedbringe ammoniakemissionen

I de eksisterende stalde 2 og 3 er der anvendt drænet gulv med spalter.

Derudover er der fast overdækning på den nye gyllebeholder.

Til- og fravalg af miljøteknologi fremgår af afsnit 1.12.3 og 1.12.4.

Bedriftens ansvarlige har fokus på, hvilke staldsystemer der er bedst anvendelige i relation til miljø, og dermed tab af ammoniak til omgivelserne, samt til dyrenes velfærd.

Bedriften og det tilhørende produktionsanlæg bygger på principper der tilgodeser miljøet i det omfang loven tilsigter.

1.12.2 TEKNOLOGIBLADE

Til svinstalde findes følgende teknologiblade:

- ❖ Luftrensning
- ❖ Delvist fast gulv
- ❖ Køling af gylle i svinstalde
- ❖ Svovlsyrebehandling af gylle
- ❖ Overdækning af gyllebeholder

1.12.3 VALG AF TEKNOLOGI

- ❖ Delvist spaltegulv
- ❖ Overdækning af gyllebeholder
- ❖ Gyllekøling i den nye stald. Hvis det ønskes kan der fra producentens side, fremsendes beregninger på anlægget.

1.12.4 FRAVALG AF TEKNOLOGI

- ❖ Luftrensning er fravalgt, da etablerings- og driftsomkostningerne er høje.
- ❖ Svovlsyrebehandling af gylle i de nye stalde er fravalgt, da etablerings- og driftsomkostningerne er høje. Det vil ikke umiddelbart vil være muligt at etablere forsuring i det eksisterende anlæg. Ansøger vurderer at det vil være u hensigtsmæssigt at have både forsuret og uforsuret gylle på ejendommen.

1.12.5 DAGLIGDRIFT

Ansøger vurderer at det er BAT at monitere følgende procesparametre mindst en gang om året:

- Vandforbrug
- Elektrisk energiforbrug
- Brændstofforbrug
- Antallet af indgående og udgående dyr, herunder fødsler og dødsfald, hvor dette er relevant
- Foderforbrug
- Gødningsproduktion

Den daglige drift er tilrettelagt ud fra principperne om godt landmandskab og ansvarlig driftsledelse, således anlægget giver anledning til mindst mulig miljøbelastning og færrest mulige gener for omgivelserne. Dette søges opnået ved reduceret vand- og energiforbrug og ved reduktion af ammoniakfordampning fra staldene. Se desuden afsnit 1.7.7 og 1.7.8

1.13 GRÆNSEOVERSKRIDENDE VIRKNINGER PÅ MILJØET

Udlevningen af ammoniak er den eneste faktor der kunne have grænseoverskridende virkning fra ejendommen. Men pga. den lange afstand til landegrænser vurderes det, at der ingen grænseoverskridende virkninger er fra landbruget.

1.14 FOREBYGGELSE AF UHELD

Driftsforstyrrelser eller uheld, der kan medføre væsentlig forøget forurening i forhold til normal drift, kan ske i forbindelse med håndtering og opbevaring af husdyrgødning og kemikalier, ved strømsvigt samt udslip af dieselolie.

1.14.1 MANAGEMENT

Anlæg og tekniske foranstaltninger renses, vedligeholdes og udskiftes i en sådan grad at det sikrer en korrekt brug og effekt. Medarbejderne er grundigt introducerede til opgaverne, hvilket er med til at sikre at disse bliver udført korrekt, og med minimal risiko for uheld som følge af forkert håndtering af kemikalier, gylle, olie mv.

1.14.2 BEREDSKABSPLAN

I forbindelse med miljøgodkendelsen udarbejdes en beredskabsplan der beskriver hvilke forholdsregler medarbejder og ejer skal tage ved brand, udslip af gylle eller ved andre uheld og kritiske situationer. Ved at følge de retningslinjer der er anført i beredskabsplanen forventes skadevirkninger ved evt. uheld minimeret, da der vil ske forureningsbegrænsende foranstaltninger i form af inddæmning, oppumpning m.v.

Ejer og andre med fast adgang til bedriften er/bliver vejledt i beredskabsplanen, hvilken får en fast plads på staldkontoret. Beredskabsplan der beskriver hvilke forholdsregler medarbejder og ejer skal tage ved brand, udslip af gylle eller ved andre uheld og kritiske situationer

1.14.3 REDEGØRELSE FOR UHELD

Driftsforstyrrelser eller uheld, der kan medføre væsentlig forøget forurening i forhold til normal drift, kan ske i forbindelse med håndtering og opbevaring af husdyrgødning og kemikalier, ved strømsvigt samt udslip af dieselolie.

1.14.4 UHELD MED GYLLE

I tilfælde af mindre gylleudslip vil gyllen samle sig om lækagestedet, i dette tilfælde vil gylle løbe mod det laveste områder omkring tankene (røde cirkler på kortet). Herfra kan det suges op og fjernes. Da gyllen kan suges op, vurderes det at der ikke er fare for forurening af grundvandet.

Al omlastning af gylle sker med gyllevogn med fastmonteret kran, hvor pumpen sidder på gyllevognen, og der sker en automatisk tømning af pumperøret. Omlastning sker altid under opsyn, derfor vurderes det, at der ikke er større risiko for uheld i forbindelse med utilsigtet igangsætning af pumper, spild m.m.

En gang årligt tømmes gyllebeholderen, i forbindelse med den normale udbringning af gylle, hvorved gyllebeholderen visuelt kan kontrolleres for evt. skader. Der foretages desuden lovpligtigt eftersyn og vedligeholdelse, hvilket betyder, at beholderen hvert 10 år bliver kontrolleret for om der skulle være tegn på begyndende utætheder.

1.14.5 DØDE DYR

Døde dyr fjernes dagligt fra staldene og placeres i container eller på spalter, udviklet til formålet. DAKA tilkaldes efter behov. Derved undgås uhygiejniske forhold og at der kan observeres døde dyr af forbipasserende. Desuden kan ræve, hunde og vilde katte ikke komme til de døde dyr.

1.14.6 OLIETANKE

Tankene er hævet over jorden og placeret hvor der er minimal risiko for påkørsel. Tanken udskiftes i overensstemmelse med olietankbekendtgørelsens sløjfningsterminer. Ved spild anvendes sugende materiale fx spåner el. lign.

1.14.7 STRØMSVIGT

Ved længerevarende strømsvigt vil energiforsyningsgesellschaften blive kontaktet. Der er nødopluk i staldene og alarmer der straks påkalder en medarbejder. Nødstrømsanlæg vil evt. blive rekvireret

1.14.8 BRAND

1.15 ALTERNATIVER

Alternative løsninger har været diskuteret fx andre placeringer af staldene, men det vurderes at det ansøgte projekt tager hensyn til naboer og omgivende natur og miljø og opfylder kravene til en effektiv svineproduktion. Logistikmæssigt er placeringen også mest optimalt.

Renovering af staldene har også været overvejet.

1.16 0-ALTERNATIVET

0-alternativet beskriver forholdene, hvis produktionen fortsætter uændret. 0-alternativet vil betyde en fastholdelse af den nuværende tilstand. Ud fra et økonomisk, dyrevelfærdsmæssigt og arbejdsmiljømæssigt synspunkt, vil dette være u hensigtsmæssigt, da visse dele produktionsapparatet er nedslidt.

1.17 HUSDYRBRUGETS OPHØR

Ved husdyrbrugets ophør, rengøres stalde- og gødningsopbevaringsanlæg. Evt. nedbrydning af stalde og fortank/gyllebeholder vil ske i henhold til gældende regler.

Der er ikke truffet foranstaltninger for forebyggelse af forurening ved virksomhedens ophør, da virksomheden ikke forventes lukket ned. Desuden vil en evt. forurening sandsynligvis kun kunne stamme fra håndtering af gylle. Eftersom dette er lagt i faste rammer, anses det ikke for hensigtsmæssigt at foretage yderligere.

1.18 OPLYSNINGER OM IE-HUSDYRBRUGET

I forbindelse med implementering af EU-direktivet om industrielle emissioner, skal driftsherren informere kommunen om manglende overholdelse af vilkår samt at driftsherren ved ophør som IE-husdyrbrug skal give kommunen besked om og komme med en redegørelse i forhold til Jordforureningsloven. Ved godkendelse af husdyrbruget med overholdelse af beskyttelsesniveauerne, vurderer ansøger at gældende EU lovgivning er implementeret.

Der er i februar 2017 offentliggjort BAT konklusioner for husdyrbrug, hvilket medfører at alle IE-brug inden 21. februar 2021 skal have implementeret miljøledelse.

Miljøledelsen skal omfatte:

- en formuleret miljøpolitik med afsæt i husdyrbrugets miljøforhold,
- fastsætte miljømål,
- udarbejde handlingsplan for det eller de fastsatte miljømål,
- minimum 1 gang årligt evaluere miljøarbejdet og om nødvendigt foretage justeringer af mål og handlingsplaner
- minimum 1 gang årligt gennemgå miljøledelsessystemet.

Ansøger er gjort opmærksom på at dette er gældende lovgivning

1.19 GENERELLE OPLYSNINGSKRAV OG MILJØKONSEKVENSRAPPORT

Oplysningskravet vedrørende miljøkonsekvensrapporten skal indeholde følgende:

- En beskrivelse af det ansøgte med oplysninger om:
 - det ansøgtes placering, udformning, dimensioner og andre relevante særkender,
 - det ansøgtes forventede væsentlige og eventuelle kumulative indvirkninger på miljøet,
- det ansøgtes særkender eller de foranstaltninger, der påtænkes truffet for at undgå, forebygge eller begrænse og om muligt neutralisere forventede væsentlige skadelige indvirkninger på miljøet,
- den eller de rimelige alternative løsninger, som ansøger har undersøgt, og som relevante for det ansøgte
- og dets særlige karakteristika, og hovedårsagerne til den eller de valgte løsninger under hensyn til det ansøgtes indvirkninger på miljøet.
- Et samlet, ikke-teknisk resumé af oplysningerne i pkt. 1, og påtænkte foranstaltninger ved IE-husdyrbrugets ophør.
- Oplysning om den kompetente ekspert, der har udarbejdet miljøkonsekvensrapporten

Det er ansøger vurdering at dette tekstbilag indeholder alle oplysninger, som bør indeholdes i en miljøkonsekvensrapport.

Anders Malmskov
Nystedvej 10
4891 Toreby L.

CVR nr. 26681863

18. DECEMBER 2018

FØLGBREV TIL MILJØGODKENDELSE

Guldborgsund kommune har den 26. april 2018 modtaget ansøgning om miljøgodkendelse til udvidelse af husdyrproduktionen på ejendommen Pogemosevej 3, 4990 Sakskøbing.

I 1. etape søges godkendelse til:

- 1.110 m² eksisterende produktionsareal til Flexgruppe: "Slagtesvin og Smågrise" (delvis spaltegulv 25-49% fast gulv).
- 1.171 m² eksisterende produktionsareal til slagtesvin (Drænet gulv + spalter, 33/66%)
- 1.757 m² ny og eksisterende gylleoverflade.

I 1. etape kommer alle eksisterende staldafsnit over på ny lovgivning, der opnås valgfrihed mellem smågrise og slagtesvin i stald 1 og der opføres en ny gyllebeholder.

I 2. etaper søges om:

- 1.110 m² eksisterende produktionsareal til smågrise (Toklimastald, delvis spaltegulv)
- 910 m² nyt produktionsareal til Flexgruppe: "Slagtesvin og Smågrise" (delvis spaltegulv 25-49% fast gulv).
- 691 m² eksisterende produktionsareal til slagtesvin (Drænet gulv + spalter, 33/66%)
- 1.757 m² eksisterende gylleoverflade.
- Et ældre staldafsnit på 480 m² tages ud af drift.

I 2. etape tages 480 m² gammel stald ud af drift. 1.110 m² eksisterende stald går fra flexgruppe smågrise/slagtesvin til ren smågriseproduktion, og der opføres 910 m² ny stald til flexgruppe slagtesvin/smågrise.

Fra nudrift og til etablering af etape 2 udvides produktionsarealet fra sammenlagt 2.281 m² til 2.711 m². Gylleoverfladearealet udvides fra 915 m² til 1.757 m².

Ansøgningen er fremsendt via Miljøstyrelsens elektroniske ansøgningssystem, husdyrgodkendelse.dk og har skema nr. 203163, samt skema nr. 206980. Det er version nr. 2 af skema 203163 fra den 3. juli 2018, samt version 1 af skema 206980 fra d. 3. oktober 2018, som har dannet grundlag for miljøgodkendelsen.

GULDBORGSUND KOMMUNE

CENTER FOR TEKNIK & MILJØ
NATUR
PARKVEJ 37
4800 NYKØBING F.
WWW.GULDBORGSUND.DK

SAGSBEHANDLER:
METTE WOLTERS
DIR +45 54732006
MEWOL@GULDBORGSUND.DK

CVR NR. 29 18 85 99

TELEFONTIDER
MAN – ONS KL. 9.00 – 15.00
TORS KL. 9.00 – 17.00
FRE KL. 9.00 – 12.00

Afgørelse

I henhold til § 16a i husdyrbrugloven¹ har Guldborgsund Kommune besluttet at meddele miljøtilladelse til det ansøgte. Vilklarene og de grundlæggende vurderinger fremgår af vedlagte miljøgodkendelse.

Offentliggørelse

Afgørelsen offentliggøres den 18. december 2018 på miljøstyrelsens hjemmeside, Digital MiljøAdministration; DMA.mst.dk.

Klagevejledning

Afgørelsen kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet med en frist på 4 uger. Evt. klage skal indsendes elektronisk direkte til Miljø- og Fødevareklagenævnet gennem Klageportalen, som findes via www.borger.dk eller www.virk.dk, - søg efter "klageportal".

I særlige tilfælde kan der søges om, at blive fritaget for at bruge den digitale klageportal. Kontakt Guldborgsund Kommune, Center for Teknik & Miljø hvis du ønsker at søge om ikke at benytte den digitale klageportal. Husk at søge i god tid, så ansøgningen kan nå at blive behandlet inden udløbet af nedenstående klagefrist.

Evt. klage skal være modtaget senest tirsdag d. 15. januar 2019 inden midnat.

Tilladelsen må ikke udnyttes før klagefristen er udløbet og i tilfælde af påklage, før endelig klageafgørelse foreligger, men mindre klagemyndigheden bestemmer andet.

Ønskes sagen afgjort ved domstol, skal retssagen være anlagt inden 6 måneder efter afgørelsen er offentliggjort, eller efter endelig klageafgørelse.

Foruden dig selv kan afgørelsen påklages af enhver, der har en individuel, væsentlig interesse i sagen, samt af de institutioner og foreninger, der jf. nedenstående får kopi af afgørelsen.

Hvis Guldborgsund Kommune modtager klager over afgørelsen, vil du blive orienteret herom.

Det er en betingelse for Miljø- og Fødevareklagenævnets behandling af evt. klage, at klager indbetaler et gebyr til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klagegebyret er fastsat til 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for erhverv, du betaler klagegebyret med betalingskort i Klageportalen. Vejledning om gebyrordningen kan findes på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside www.nmkn.dk.

Med venlig hilsen

Mette Wolthers
Teknikumingeniør

¹ Lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. nr. 1572 af 20.12.2006 jf. lovbekendtgørelse nr. 1020 af 06.07.2018

Kopi til:

- Sundhedsstyrelsen, Embedslægeinstitutionen Sjælland, Rolighed 7, 2., 4180 Sorø, via E-mail: sjl@sst.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund, Skyttevej 4, 7182 Bredsten, via E-mail: post@sportsfiskerforbundet.dk
- Det Økologiske Råd, Blegdamsvej 4B, 2200 København N., via E-mail: husdyr@ecocouncil.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø, via E-mail: dnguldborgsund-sager@dn.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, Vesterbrogade 140, 1620 København V, via E-mail: natur@dof.dk
- DOF Storstrøm, v/ formand Michael Thelander, Løjtoftevej 175, 4900 Nakskov, Tlf. 54928346, E-mail: guldborgsund@dof.dk

Kopi til orientering

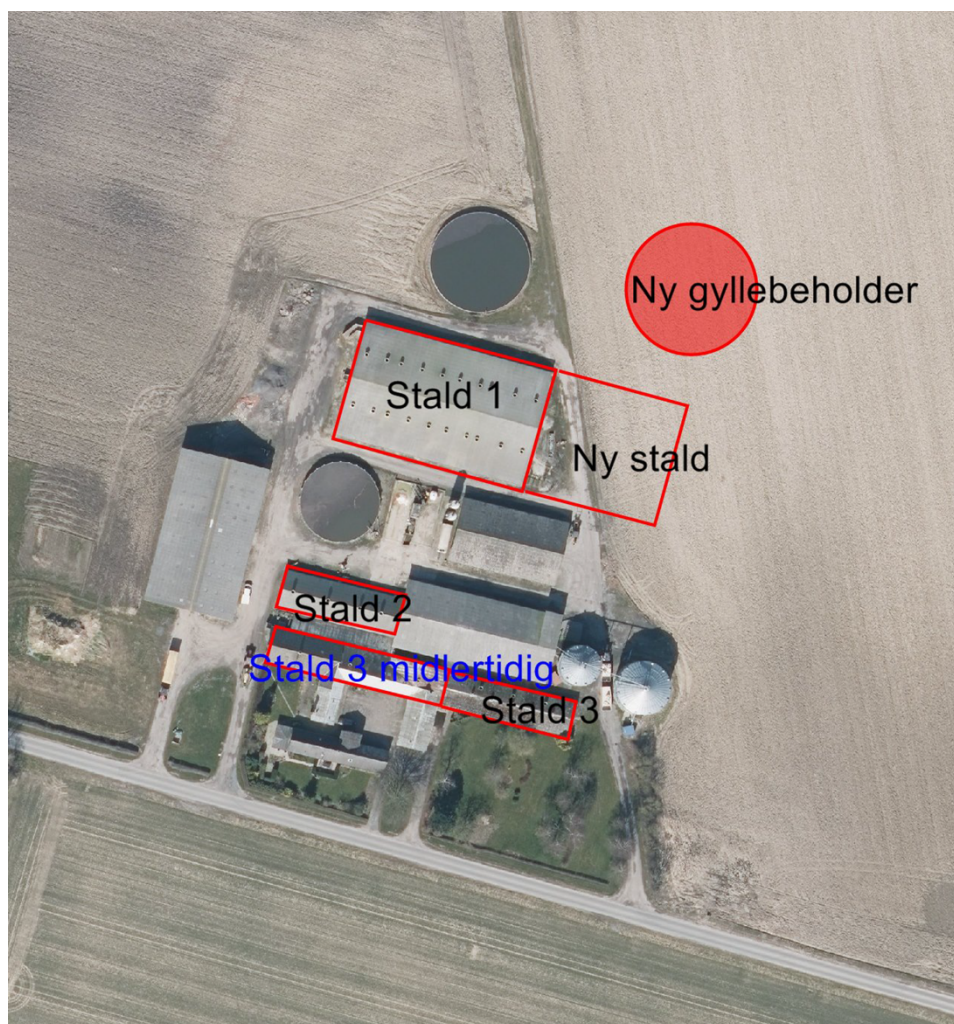
- Konsulent Hanne Hoffmann, Gråkjær A/S, Fabersvej 15, 7500 Holsterbro, tlf. 2519 6323, E-mail hachr@graakjaer.dk

GULDBORGSUND

§ 16 A MILJØGODKENDELSE

§ 16A MILJØGODKENDELSE TIL SVINEBESÆTTNINGEN PÅ POGEMOSEVEJ 3, 4990
SAKSKØBING

INDHOLDSFORTEGNELSE

1	RESUME, VURDERING OG AFGØRELSE	3
1.1	Baggrund	3
1.2	Datablad	5
1.3	Resume	6
1.4	Afgørelse	8
2	VILKÅR FOR MILJØGODKENDELSE	10
2.1	Generelle forhold	10
2.2	Lokalisering og planmæssige forhold	10
2.3	Dyrehold, staldanlæg og drift	10
2.4	Nabopåvirkning	12
2.5	Gødningsproduktion og -håndtering	14
2.6	Egenkontrol og dokumentation	16
2.7	Generelle bemærkninger	16
3	MILJØTEKNISK BESKRIVELSE, BEGRUNDELSE OG VURDERING	19
3.1	Generelle forhold	19
3.2	Lokalisering og planmæssige forhold	19
3.3	Dyrehold, staldanlæg og drift	23
3.4	Forurening og gener fra husdyrbruget	33
3.5	Gødningsproduktion og -håndtering	41
3.6	Bedst tilgængelig teknik (BAT) og begrænsende foranstaltninger	45
3.7	Dokumentation	52
3.8	Miljøkonsekvensrapport og vurdering	53
3.9	Alternative løsninger og 0-alternativ	56
3.10	Husdyrbrugets ophør	57
3.11	Høringer	57
4	SAMLET VURDERING OG KONKLUSION	58
5	BILAG	59

1 RESUME, VURDERING OG AFGØRELSE

1.1 BAGGRUND

Ansøgning

Guldborgsund Kommune har den 26. april 2018 modtaget ansøgning fra Anders Malmskov om ny miljøgodkendelse af dyreholdet på Pogemosevej 3, 4990 Sakskøbing med CVR-nr. 26681863. Ansøgningen er indkommet via det elektroniske ansøgningsystem husdyrgodkendelse.dk og har skema nr. 203163. Ansøgningen er efterfølgende udvidet med ønske om at udvidelsen sker i 2 etaper. Der er derfor indsendt endnu et skema, skema nr. 206980.

Det er version 2 af skema nr. 203163 indsendt den 9. maj 2018, samt version 1 af skema nr. 206980 indsendt 3. oktober 2018, der ligger til grund for miljøgodkendelsen.

Ansøger ønsker i 1. etape at alle eksisterende staldafsnit overgår til de nye regler, hvor der tages udgangspunkt i m² produktionsareal, samt med mulighed for at skifte mellem smågrise og slagtesvin i det nyeste staldafsnit. Endvidere etableres en ny gyllebeholder. I 2. etape tages et eksisterende staldafsnit, der ligger nabonært ud af drift, og der opføres ny stald. Den nye staldbygning og nye gyllebeholder ligger væk fra de nærmeste naboer.

Lovgivning

Den 1. august 2017 trådte en ny husdyrbrugslov¹ i kraft. Med den nye lov er anlæg og arealer blevet adskilt. Det betyder, at kommunen nu kun skal godkende anlæg og husdyrproduktion, mens anvendelse af arealer reguleres af generelle regler.

Med de nye godkendelse- og tilladelsesregler fra 1. august 2017 skal produktionen ikke længere bindes op på antal dyreenheder eller antal dyr. Nu skal godkendelser

¹ Bekendtgørelse af lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v., nr. 256 af 21.03.2017.

og tilladelser gives til at bestemt antal m² produktionsareal, et specifikt staldsystem og dyretype/dyretyper, samt m² gødningsoverflade.

Produktionsarealet er det areal, hvorpå dyrene kan opholde sig og har mulighed for gødningsafsætning, dvs. areal, hvor dyrene kan stå, gå, ligge m.v., i fast placerede husdyranlæg, herunder stalde og andre bygninger, indretninger m.v. med fast bund eller lign. Servicerum, gangarealer m.v., og stiafskillelser, arealer med nakkebomme, foderautomater, krybber, foderborde m.v., hvor dyrene ikke kan opholde sig og/eller ikke har mulighed for gødningsafsætning, medregnes således ikke.

Med de nye rammer for godkendelse opnås fleksibilitet i produktionen idet f.eks. slagtesvinenes vægtinterval frit kan ændres og antallet af slagtesvin, der produceres på det godkendte produktionsareal, kun er begrænset af dyrevelfærdskravene.

I ansøgningen er der angivet hvor mange m² produktionsareal samt hvilke stald- og dyretype, der skal være i den enkelte stald. Samtidig er der angivet antal m² gødningsoverflade, samt lagertype for gødningsopbevaringen.

Tidligere godkendelser

Den nuværende produktion på Pogemosevej 3 er etableret på baggrund af en tilladelse til skift i dyretype meddelt d. 19. december 2013. Før da var produktionen omfattet af en § 33 miljøgodkendelse fra 2004. Godkendelsen fra 2004 skulle have været revurderet, men i forbindelse med skiftet i dyretype kom produktionen under godkendelsesgrænsen og den gamle miljøgodkendelse bortfaldt.

Samdrift med andre husdyrbrug

Ud over slagtesvine- og smågriseproduktionen på Pogemosevej 3 driver ejer et sohold med smågrise under samme CVR-nr. 26681863 på ejendommen Nystedvej 10, 4891 Toreby L.

Det er i den forbindelse vurderet, at der er tale om uafhængige produktioner, som i godkendelsesmæssig sammenhæng skal vurderes hver for sig, da de teknisk, forurenings- og driftsmæssigt kan adskilles.

1.2 DATABLAD

Titel:	§ 16a miljøgodkendelse til svinebesætning på Pogemosevej 3, 4990 Sakskøbing.
Godkendelsen omfatter:	Etape 1. 1.110 m ² produktionsareal til Flexgruppe: "Slagtesvin og Smågrise" (delvis spaltegulv 25-49% fast gulv). 1.171 m ² produktionsareal til slagtesvin (Drænet gulv + spalter, 33/66%) 1.757 m ² gylleoverflade. 1.110 m ² produktionsareal til smågrise (Toklimastald, delvis spaltegulv) 910 m ² produktionsareal til Flexgruppe: "Slagtesvin og Smågrise" (delvis spaltegulv 25-49% fast gulv). 691 m ² produktionsareal til slagtesvin (Drænet gulv + spalter, 33/66%) 1.757 m ² gylleoverflade.
Dato ikrafttrædelse:	18. december 2018
Bedriftens adresse:	Pogemosevej 3, 4990 Sakskøbing
CVR-nr.	26681863
CHR-nr.:	94.808
Ejendomsnummer:	376-0019884
Matr.nr. og ejerlav:	1 a Pogemosevej By, Radsted m.fl.
Bedriftens ejer og ansøger:	Anders Malmskov, Nystedvej 10, 4891 Toreby L.
Konsulent:	Hanne Hoffmann, Gråkjær A/S, Fabersvej 15, 7500 Holsterbro, tlf. 2519 6323, E-mail hachr@graakjaer.dk
Tilsynsmyndighed:	Guldborgsund Kommune, Center for Teknik & Miljø, Parkvej 37, 4800 Nykøbing F.
Ansøgning forannonceret:	8. maj 2018
Forhøring af ejer og konsulent:	16. oktober – 7. november 2018
Nabo/partshøring i perioden:	13. november – 13. december 2018
Godkendelsesdato:	18. december 2018

Afgørelse annonceret:	18. december 2018
Klagefrist udløber:	15. januar 2019
Søgsmålsfristen udløber:	18. juni 2019
Retsbeskyttelse udløber:	18. december 2026
Revurdering påbegyndes:	december 2026

1.3 RESUME

Miljøgodkendelsen indeholder en miljøteknisk beskrivelse af produktionen samt kommunens vurderinger og bemærkninger til dens miljømæssige påvirkninger af naturen, miljøet, landskabet og omkringboende.

Ansøgt projekt

I 1. etape søges godkendelse til:

- 1.110 m² eksisterende produktionsareal til Flexgruppe: "Slagtesvin og Smågrise" (delvis spaltegulv 25-49% fast gulv).
- 1.171 m² eksisterende produktionsareal til slagtesvin (Drænet gulv + spalter, 33/66%)
- 1.757 m² ny og eksisterende gylleoverflade.

I 1. etape kommer alle eksisterende staldafsnit over på ny lovgivning, der opnås valgfrihed mellem smågrise og slagtesvin i stald 1 og der opføres en ny gyllebeholder.

I 2. etaper søges om:

- 1.110 m² eksisterende produktionsareal til smågrise (Toklimastald, delvis spaltegulv)
- 910 m² nyt produktionsareal til Flexgruppe: "Slagtesvin og Smågrise" (delvis spaltegulv 25-49% fast gulv).
- 691 m² eksisterende produktionsareal til slagtesvin (Drænet gulv + spalter, 33/66%)
- 1.757 m² eksisterende gylleoverflade.
- Et ældre staldafsnit på 480 m² tages ud af drift.

I 2. etape tages 480 m² gammel stald ud af drift. 1.110 m² eksisterende stald går fra flexgruppe smågrise/slagtesvin til ren smågriseproduktion, og der opføres 910 m² ny stald til flexgruppe slagtesvin/smågrise.

Fra nudrift og til etablering af etape 2 udvides produktionsarealet fra sammenlagt 2.281 m² til 2.711 m². Gylleoverfladearealet udvides fra 915 m² til 1.757 m².

Påvirkning af miljø, natur og landskab

I henhold til de gennemførte beregninger i husdyrgodkendelse.dk, kan det ansøgte gennemføres uden, at beskyttelsesniveauerne udstukket i lovgivningen overskrides.

Ved overholdelse af de vilkår, som miljøgodkendelsen er betinget af, er det endvidere Guldborgsund Kommunes vurdering, at de beskyttede naturområder, med tilhørende plante- og dyrearter incl. bilag IV-arter omkring staldanlægget, ikke vil blive væsentligt påvirket som følge af den ansøgte produktion. Samme vurdering er foretaget med hensyn til mulig påvirkning af øvrige følsomme naturområder incl. Natura 2000 områder.

Vand- og Natura 2000 planerne blev vedtaget i december 2011.

Vandområdeplanerne for 2015-21 er vedtaget i juli 2016.

De seneste Natura 2000-planer er gældende for 2016-2021.

Det fremgår af planerne, at kommunerne ikke skal skærpe kravene i husdyrgodkendelser ud over de fastlagte beskyttelsesniveauer vedr.

næringsstoffer for at opfylde kravene i Vand- og Natura 2000-planerne.

Der skal som hidtil gennemføres en konkret vurdering af de enkelte ansøgninger i forhold til, om de vil kunne påvirke et vandområde eller Natura 2000-område væsentligt.

Med udgangspunkt i den valgte placering af de nye anlæg, er det vurderet, at disse ikke ødelægger/slører området landskabsformer eller er i strid med kulturelle interesser i området.

Eventuelle nabogener

Efter Guldborgsund Kommunes vurdering vil det ansøgte ikke give anledning til væsentlige påvirkninger af omkringboende naboer. I denne vurdering indgår faktorer som eksempelvis lugt, transport, støj, fluer og det samlede visuelle indtryk af ejendommen.

Husdyrproduktionen vil kunne medføre lugtpåvirkning af ejendommens nærmeste omgivelser. Den beregnede lugtpåvirkning af de 2 nærmeste naboer overskrider de grænseværdier, der benyttes ved nyetableringer, men lugtberegningerne viser, at lugtpåvirkningen bliver lavere i ansøgt drift både i etape 1 og 2, end i nuværende drift. Der er derfor søgt om og givet godkendelse efter 50 % reglen. I flg. 50 % reglen kan kommunen i en godkendelse og tilladelse konkret fravige geneniveauerne, hvis følgende betingelser er opfyldt:

- Den ansøgte udvidelse eller ændring medfører ikke, at husdyrbrugets samlede lugtemission forøges.
- Den ansøgte udvidelse eller ændring medfører ikke, at lugtemissionen fra det enkelte staldafsnit øges nærmere byzone, samlet bebyggelse, enkeltboliger m.v. (genekategori 1-3).
- Afstanden til byzone, samlet bebyggelse, enkeltboliger m.v. (genekategori 1-3) er mere end 50 % af den beregnede geneafstand.

I den givne ansøgning er alle 3 betingelser opfyldt.

BAT og IE-direktiv

Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen² omfatter implementering af dele af et IE-direktiv "Direktivet om industrielle emissioner m.v." fra EU.

Da husdyrbruget har en ammoniakemission på over 750 kg NH₃-N (ammoniak) pr. år, er der fastsat vilkår i miljøgodkendelsen, som sikrer reduktion af ammoniakemissionen ved anvendelse af BAT.

Det er Guldborgsund kommunes vurdering, at der er indført BAT i relation til indretning og drift af bedriften i det omfang, at BAT ikke strider mod proportionalitetsprincippet. I den forbindelse er det ligeledes vurderet, at der er truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forurening fra husdyrbrugets anlæg.

Miljøkonsekvensrapport

Da miljøgodkendelsen meddeles på baggrund af § 16 a, stk. 2, er der gennemført vurderinger af væsentlige virkninger med udgangspunkt i en miljøkonsekvensrapport udarbejdet af ansøger/ansøgers konsulent.

Samlet set er det vurderet, at det ansøgte ikke vil have væsentlig virkning på befolkningen/menneskers sundhed, biologisk mangfoldighed, jord, grundvand, luft, klima, materielle goder, kulturarv eller landskabet. Ved vurdering af blandt andet lugtgener og ammoniakpåvirkning på naturområder er der taget højde for eventuelle samspil med andre husdyrbrug i området.

² Bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug nr. 1380 af 30.11.2017

Alle vurderingerne er lavet med udgangspunkt i både direkte og indirekte virkninger samt i forhold til samspil mellem de forskellige faktorer.

Miljøkonsekvensrapporten indgår som en del af processen for ansøgninger om godkendelse og tilladelse omfattet af VVM-direktivets krav om miljøkonsekvensvurdering. Dette omfatter også krav til høringer og sagsbehandling i øvrigt, som er indeholdt i reglerne i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens afsnit IV samt husdyrbruglovens³ kapitel 6.

Miljøkonsekvensrapporten er indbygget i den miljøtekniske redegørelse. Guldborgsund kommunes vurdering af denne redegørelse fremgår således også efter de relevante afsnit.

Konklusion

Guldborgsund Kommune vurderer, at husdyrbruget har truffet de nødvendige foranstaltninger til forebyggelse og begrænsning af forurening fra husdyrbrugets anlæg. Samlet er det Guldborgsund Kommunes vurdering, at der kan meddeles miljøgodkendelse til den ansøgte ændring/udvidelse af husdyrbruget, uden at det medfører væsentlige virkninger på miljøet eller omkringboende. Dette er naturligvis vurderet på baggrund af, at de givne forudsætninger og vilkår i godkendelsen overholdes.

1.4 AFGØRELSE

Guldborgsund Kommune meddeler hermed miljøgodkendelse til følgende produktionsarealer og gødningsoverflader på Pogemosevej 3, 4990 Sakskøbing, CVR nr. 26621863:

1. etape

- 1.110 m² produktionsareal til Flexgruppe: "Slagtesvin og Smågrise" (delvis spaltegulv 25-49% fast gulv).
- 1.171 m² produktionsareal til slagtesvin (Drænet gulv + spalter, 33/66%)
- 1.757 m² gylleoverflade.

2. etape

- 1.110 m² produktionsareal til smågrise (Toklimastald, delvis spaltegulv)
- 910 m² produktionsareal til Flexgruppe: "Slagtesvin og Smågrise" (delvis spaltegulv 25-49% fast gulv).
- 691 m² produktionsareal til slagtesvin (Drænet gulv + spalter, 33/66%)
- 1.757 m² gylleoverflade.

Miljøgodkendelsen meddeles i henhold til husdyrbruglovens § 16 a, stk. 2, nr. 2.

Der tillades således en udvidelse af produktionsarealet fra sammenlagt 2.281 m² til 2.711 m², samt en udvidelse af gylleoverfladearealet fra 915 m² til 1.757 m². Udvidelserne skal ske ved forlængelse af stald 1 og opførelse af en ny gyllebeholder umiddelbart nord for den nye stald. Forlængelsen af stald 1 må først tages i brug, når det ældre staldafsnit (stald 3, tilladt nudrift) på 480 m² er taget ud af brug.

³ Lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. jf. lovbekendtgørelse nr. 256 af 21.03.2017

Den samlede ammoniakemission fra de godkendte produktionsarealer og gødningsoverflader bliver jf. husdyrgodkendelse.dk på 5.337 kg NH₃-N/år i 1. etape og på 4.353 kg NH₃-N/år i 2. etape.

Guldborgsund kommune meddeler miljøgodkendelse til det ansøgte, da det vurderes, at ansøger har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forurening ved anvendelse af bedste tilgængelige teknik. Samtidig er det vurderet, at husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne. Miljøgodkendelsen er baseret på oplysninger i ansøgningen samt efterfølgende beregninger og supplerende oplysninger givet i sagsforløbet. På baggrund af dette er der stillet en række vilkår i miljøgodkendelsen. Hvor intet andet er nævnt træder vilkårene i kraft ved godkendelsens ibrugtagning.

Miljøgodkendelsen gælder kun for det ansøgte. Der må ikke ske udvidelser/ændringer i produktionsarealet, herunder staldafsnit og gødningsopbevaringsanlæg eller ændres på dyreholdets sammensætning ud over det godkendte, før ændringen er anmeldt og godkendt af Guldborgsund kommune.

Udnyttelse og kontinuitet

Miljøgodkendelsen skal være udnyttet inden 6 år fra godkendelsen er meddelt. Godkendelsen anses for udnyttet, så snart der ændres i dyreholdet jf. de nye fleksible regler og / eller når byggeriet af den nye gyllebeholder er færdigmeldt.

Hvis den meddelte miljøgodkendelse ikke har været udnyttet helt eller delvist, i tre på hinanden følgende år, betragtes det som kontinuitetsbrud jf. § 59 a i husdyrbrugloven. Der opstår først kontinuitetsbrud, hvis produktionen/den driftsmæssige udnyttelse kommer under 50 % af den mulige produktion jf. dyrevelfærdsreglerne på mindre end 25 % af det samlede godkendte produktionsareal.

Revurdering

Miljøgodkendelsen skal, jf. § 39 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen regelmæssigt, og mindst hver 10. år, tages op til revurdering. Den første regelmæssige vurdering skal dog foretages senest, når der er forløbet 8 år, eller når EU-kommissionen i EU-tidende har offentliggjort en ny og for husdyrbruget relevant BAT-konklusion.

Andre tilladelser, godkendelser og dispensationer

Der gøres opmærksom på, at denne afgørelse ikke fritager fra krav om tilladelse, godkendelse, dispensation m.v. efter anden lovgivning. Herunder kan det nævnes, at en eventuel byggetilladelse, ændring af bygningsanvendelse, nedrivningstilladelse, afledning af tagvand m.v. skal søges separat hos Guldborgsund Kommune.

2 VILKÅR FOR MILJØGODKENDELSE

2.1 GENERELLE FORHOLD

1. Bedriften skal placeres, indrettes og drives som oplyst i ansøgningsmaterialet, den miljøtekniske beskrivelse og vurdering, samt de stillede vilkår.
2. Alle, der arbejder på bedriften, skal være bekendt med vilkårene i miljøgodkendelsen.
3. Guldborgsund kommune skal orienteres om ændringer i ejerforhold eller ændring af driftsansvarlig, samt ved ophør af husdyrproduktionen. Orienteringen skal ske senest 14 dage efter eventuel ændring.

2.2 LOKALISERING OG PLANMÆSSIGE FORHOLD

4. Den nye stald skal opføres i direkte forlængelse af eksisterende stald og med samme bredde, højde og taghældning. Materiale og farvevalg skal matche eksisterende stald. Staldens indvendige areal (brutto arealet) må ikke overstige 910 m².
5. Den nye gylle beholder skal opføres i direkte tilknytning (mindre end 20 m væk) til den eksisterende gyllebeholder og den nye stald.
6. Overskudsjord fra udgravningen til nybyggeri skal spredes jævnt ud i terrænet omkring byggeriet, hvorved terrænet vil blive hævet en smule (max. 0,5 meter). Ellers skal jorden helt bortskaffes fra området i henhold til gældende bekendtgørelse om anmeldelse og dokumentation i forbindelse med flytning af jord.

2.3 DYREHOLD, STALDANLÆG OG DRIFT

Produktionens omfang

7. Produktionen skal ske med staldindretning, antal m² og dyretype i de enkelte staldafsnit som beskrevet i nedenstående tabeller. Produktionen skal enten være i overensstemmelse med etape 1 eller etape 2:

Tabel 1: Staldafsnit ved etape 1.

Stald	Staldtype	Areal m²	Produktionsareal m²	Dyretype
Stald 1	Toklimastald Delvis spaltegulv/ Delvis spaltegulv 25-49 % fast gulv	Ca. 1.670	1.110	Flexgruppe: smågrise og slagtesvin
Stald 2	Drænet gulv + spalter (33/67%)	372	346	Slagtesvin
Stald 3	Drænet gulv	375	345	Slagtesvin

	+ spalter (33/67%)			
Stald 3 tilladt nudrift	Drænet gulv + spalter (33/67%)	512	480	Slagtesvin
I alt			2.281	

Staldafsnit ved etape 2.

Stald	Staldtype	Areal m ²	Produktions- areal m ²	Dyretype
Smågrise- stald Stald 1	Toklimastald Delvis spaltegulv	Ca. 1.670	1.110	Smågrise
Ny stald	Delvis spaltegulv 25-49 % fast gulv	1.008	910*	Flexgruppe: smågrise og slagtesvin
Slagtesvine stald Stald 2	Drænet gulv + spalter (33/67%)	372	346	Slagtesvin
Slagtesvine stald Stald 3	Drænet gulv + spalter (33/67%)	375	345	Slagtesvin
I alt			2.711	

* Worst case, produktionsarealet er ikke udspecificeret.

Fodring

8. Hvis der anvendes medicinsk zink til smågrise skal dette oplyses til Guldborgsund Kommune. Samtidigt skal det oplyses hvor stor en %-del af gyllen i de enkelte gyllebeholdere, der kommer fra smågrise, der har fået medicinsk zink.

Rengøring

9. Der skal til stadighed tilstræbes en god staldhygiejne, herunder sikres, at stier inkl. gulve holdes tørre, samt at stalde, ventilations- og fodringsanlæg holdes rene.
10. Det skal til stadighed tilstræbes, at udendørsarealer samt opbevaringsanlæg til foder og husdyrgødning er ryddelige og renholdte.

Energi- og vandforbrug

11. Staldventilatorer og andre mekaniske anlæg (mølleri, foderanlæg) skal drives, vedligeholdes og renholdes i henhold til producentens anvisninger, således at unødigt støj og el-forbrug undgås. Anlæggene skal dog som minimum rengøres én gang årligt. Eftersyn og rengøring skal noteres i driftsjournal/egenkontrol.
12. Drikkevandssystemerne skal drives og vedligeholdes således, at unødigt spild undgås.

13. Der skal årligt udarbejdes en opgørelse over det foregående års forbrug af elektricitet og vand. Eventuelle væsentlige udsving i forbruget i forhold til det/de foregående år skal forklares i opgørelsen, og der skal redegøres for gennemførte tiltag til at reducere forbruget. Opgørelsen skal forevises eller fremsendes til Guldborgsund Kommune på anmodning.

Spildevand

14. Alt vand fra vask af stalde, inventar samt foderrekvisitter og lignende skal føres til gyllebeholder eller anden godkendt opsamlingsbeholder.

Affald (opbevaring og bortskaffelse)

15. Dokumentation for korrekt bortskaffelse af farligt affald skal opbevares i 5 år og forevises eller fremsendes til Guldborgsund Kommune efter anmodning.
16. Kasseret foder og oprensede foderrester skal opbevares på fast bund og overdækkes med plast eller tilføres gyllebeholder.

Råvarer, hjælpestoffer og kemikalier

17. Smøreolier og lignende olieprodukter skal opbevares på en sådan måde, at der ikke opstår risiko for forurening.
18. Såfremt der på bedriften anvendes flydende handelsgødning skal det opbevares i tanke på tætbelægning med afløb til gyllebeholder eller anden opsamlingsbeholder.

Beredskabsplan

19. Der skal forefindes en opdateret beredskabsplan på husdyrbruget, som fortæller, hvornår og hvordan der skal reageres ved uheld, der kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø. Planen skal være kendt af, samt tilgængelig og synlig for bedriftens ansatte og andre, der arbejder på bedriften.
20. Virksomhedens beredskabsplan skal løbende vedligeholdes, og oplysningerne i den skal altid være opdateret. Planen skal revideres årligt eller efter behov for tilretning/ændring af procedurer i forbindelse med uheld.
21. Senest tre måneder efter denne miljøgodkendelse er trådt i kraft, skal der indsendes kopi af bedriftens beredskabsplan. Planen, som skal godkendes af Guldborgsund Kommune, skal som minimum indeholde:
- Procedure, som beskriver relevante tiltag med henblik på at stoppe forurening fra ulykker/uheld og begrænse forureningens udbredelse.
 - Oplysninger om hvilke interne/eksterne personer og myndigheder, der skal alarmes, hvornår og hvordan.
 - Kortbilag over bedriften med angivelse af miljøfarlige stoffer, afløbs- og drænsystemer og vandløb mm.
 - En opgørelse over materiel, der er tilgængeligt på bedriften, eller som kan skaffes med kort varsel, og kan anvendes i forbindelse med afhjælpning,

inddæmning og opsamling af spild/lækage, som kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø.

22. Forurening som følge af driftsuheld, hærværk eller lignende skal hurtigst muligt meddeles til Guldborgsund Kommune og noteres i logbog. Uden for normal åbningstid kan miljøvagten og/eller beredskabet kontaktes på telefon 114. Uanset kontakt til miljøvagt/beredskab skal Guldborgsund Kommune kontaktes først kommende hverdag efter forureningen.

2.4 NABOPÅVIRKNING

Lugt

23. I stald 2 og 3 (begge afsnit) skal der udsluses gylle mindst hver 7. dag. Udslusning skal foretages mellem 8 og 16 og må ikke foretages i weekender eller på helligdage. Tidspunkt for udslusning noteres i logbog.
24. Såfremt der efter Guldborgsund Kommunes vurdering opstår væsentlige lugtgener, kan kommunen kræve, at der foretages undersøgelse af mulige tiltag for at begrænse lugtgenerne. Eventuelle udgifter til undersøgelse påhviler ejer.
25. Omrøring af gyllen skal koncentreres over så kort tid som muligt, dvs. nogle få uger om året, således at lugtgenerne er så kortvarige som muligt.
26. Flydelagene skal reetableres umiddelbart efter omrøring og/eller pumpning af gylle fra gyllebeholder, evt. ved tilsætning af snittet halm, let klinker eller lignende. Ved pumpning af gylle fra en beholder i flere dage i træk, skal reetableringen først ske, når sidste pumpning er afsluttet.

Fluer og skadedyr

27. Der skal på ejendommen foretages en effektiv fluebekæmpelse. Bekæmpelsen skal som minimum være i overensstemmelse med de nyeste retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi.
28. Der skal på ejendommen foretages en effektiv rottebekæmpelse, samt en effektiv ren- og vedligeholdelse, der sikre bedst muligt mod opformering. Bekæmpelsen skal ske i overensstemmelse med rottebekendtgørelsen og tilhørende vejledning fra Naturstyrelsen. Bekæmpelsen skal gennemføres af autoriseret firma eller gennem den kommunale ordning. Rottebekæmpelsen kan evt. foretages af ejendommens ejer, hvis denne har opnået den fornødne autorisation hertil.

Transport

29. Transport af dyr, foder og gylle til og fra ejendommen skal foregå ved hensynsfuld kørsel og som hovedregel ske på hverdage mellem 7.00 og 18.00.

Støj

30. Svinebedriftens bidrag til det ækvivalente, korrigerede støjniveau målt i dB(A) må i intet punkt i skel til nabobeboelse overstige nedenfor anførte værdier:

Tabel 2: støjgrænser

DAG		
Mandag - fredag	Kl. 07.00 - 18.00	55 dB(A) (8 timer)
Lørdag	Kl. 07.00 - 14.00	55 dB(A) (7 timer)
Lørdag	Kl. 14.00 - 18.00	45 dB(A) (4 timer)
Søn- og helligdage	Kl. 07.00 - 18.00	45 dB(A) (8 timer)
AFTEN		
Alle dage	Kl. 18.00 - 22.00	45 dB(A) (1 timer)
NAT		
Alle dage	Kl. 22.00 - 07.00	40 dB(A)* (½ timer)

*Støjniveauets maksimalværdi - målt ved tidsvægtning fast - må ikke overstige 55 dB(A).

Tallene i parentes angiver midlingstiden i den pågældende periode.

31. Hvis Guldborgsund Kommune finder det nødvendigt, skal bedriften for egen regning dokumentere, at grænseværdierne for støj er overholdt. Hvis grænserne konstateres overholdt, kan det højst pålægges bedriften at få foretaget en støjmåling/-beregning om året. Dokumentationen skal sendes til Guldborgsund Kommune sammen med oplysninger om driftsforholdene under målingen/beregningen. Målingerne/beregningerne skal udføres og rapporteres som "Miljømåling - ekstern støj" af en enhed, som er optaget på Miljøstyrelsens liste over godkendte laboratorier. Bedriftens støj skal dokumenteres ved måling eller efter gældende vejledninger fra Miljøstyrelsen, pt. nr. 6/1984 om Måling af ekstern støj og nr. 5/1993 om Beregning af ekstern støj fra virksomheder. Målingerne/beregningerne skal foretages på/for de mest støjbelastede områder uden for bedriftens skel og under de mest støjbelastede driftsforhold, eller efter anden aftale med Guldborgsund Kommune.

Støv fra anlæg og maskiner

32. Driften må ikke medføre væsentlige støvgener uden for ejendommens anlæg. Det er Guldborgsund Kommune der vurderer om evt. støvgener er væsentlige.

Lys

33. Ved indretning og drift af husdyrbruget skal det sikres, at naboer ikke bliver generet af lys fra vinduer, porte, køretøjer og lignende.

2.5 GØDNINGSPRODUKTION OG -HÅNDTERING

Gødningstyper og mængder

34. Husdyrgødningen fra samtlige staldafsnit skal håndteres som gylle.

Flydende husdyrgødning

35. Opbevaringskapaciteten for husdyrgødning skal svare til mindst 9 måneders produktion.
36. Husdyrbruget har maksimalt tilladelse til følgende m² overfladeareal på gødningsopbevaringsanlæg.

Tabel 3: Gyllebeholdere

Gødningsanlæg	Volumen (m ³)	Overdækning	Overfladeareal (m ²)
---------------	---------------------------	-------------	----------------------------------

Gyllebeholder 1	1.500	Flydelag	358
Gyllebeholder 2	2.500	Flydelag	557
Gyllebeholder 3 - ny	3-4.000	Telt/låg	842
I alt			1.757

37. Den nye gyllebeholder skal forsynes med fast overdækning i form af teltoverdækning, flydedug eller fast låg. Åbning af overdækningen må kun ske i forbindelse med omrøring, tømning og udbringning af gylle samt fjernelse af bundfald.
38. Efter endt omrøring og udkørsel skal overdækningen lukkes igen umiddelbart efter. Skader på den faste overdækning skal repareres straks, således at overdækningen altid er helt tæt. Såfremt en skade ikke kan repareres indenfor 1 uge, skal der inden 2 hverdage efter skadens opståen indgås aftale om reparation. Tilsynsmyndigheden underrettes straks herom.
39. Der skal anvendes gyllevogn med egen påmonteret pumpe og returløb eller alternativt skal der være etableret læsseplads med afløb til pumpeump. Før pumpning fra gyllebeholderne skal pumpeumpen tømmes for eventuelt regnvand. På dage med udpumpning fra gyllebeholderne skal læssepladsen og pumpeump renses og tømmes for eventuelt spild ved arbejdsdagens ophør. Alt vaskevand eller spild pumpes op i gyllebeholder eller gyllevogn.
40. En eventuel læsseplads skal overholde kravene jf. Landbrugets Byggeblad for læsseplads for gyllevogne.
41. Ved enhver overpumpning mellem gyllebeholder og -vogn skal der være opsyn med overpumpningen.

Gyllekøling

42. I den nye stald skal der etableres gyllekøling. Inden byggeriet af den nye stald påbegyndes, skal der være indsendt endelig dimensionering af gyllekølingsanlægget med angivelse af m² gyllekanal, pumpens køleydelse m.m. Dimensioneringen skal sikre en lugtreduktion på 20 % og en ammoniakreduktion på 7 %.
43. Der skal monteres en typegodkendt energimåler på varmepumpen. Energimåleren skal være forsynet med automatisk datalogger, der registrerer den daglige (nødvendig i det gyllekølingen indgår som lugtreducerende tiltag), månedlige og årlige køleydelse målt i kWh.
44. Gyllekølingsanlægget skal være forsynet med et trykovervågningsystem, en alarm samt en sikkerhedsanordning, der i tilfælde af lækage stopper gyllekølingsanlægget. Gyllekølingsanlægget må ikke kunne genstarte automatisk.
45. Vedligeholdelse af gyllekølingsanlægget skal ske i overensstemmelse med producentens vejledning. Vejledningen skal opbevares på husdyrbruget.

46. Ved udskiftning af varmepumpen, skal dokumentation for køleeffekt på gyllekøleanlæg indsendes til tilsynsmyndigheden før anlægget tages i drift.

Egenkontrol gyllekøling

47. Der skal indgås en skriftlig aftale med en godkendt montør med VPO-certifikat eller tilsvarende certificering om kontrol og service af gyllekølingsanlægget mindst én gang årligt. Den årlige kontrol skal som minimum bestå af følgende: - afprøvning og funktionsssikring af trykovervågningssystemet, alarmerne samt sikkerhedsanordningen, kontrol af kølekredsens ydelse.
48. Enhver form for driftsstop skal noteres i logbog med angivelse af årsag og varighed. Tilsynsmyndigheden skal underrettes ved driftsstop, der har en varighed på mere end 5 dage.
49. Registreringen fra datalogger, logbogen, den skriftlige kontrolaftale, de årlige kontrolrapporter samt øvrige service rapporter, skal opbevares på husdyrbruget i mindst fem år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.

Bedst Tilgængelig teknik (BAT) og begrænsende foranstaltninger

50. Ved indkøb af ny teknologi, maskiner, inventar mm. eller ændringer i produktionen skal der lægges vægt på, hvad der er opnåeligt ved anvendelse af BAT, herunder mindre forurenende råvarer, processer og anlæg, og de bedst mulige forureningsbegrænsede foranstaltninger. Ved denne vurdering skal der lægges vægt på en forebyggende indsats gennem anvendelse af velafprøvet og godkendt renere teknologi (RT).

2.6 EGENKONTROL OG DOKUMENTATION

Dokumentation

51. Nedenfor præciseres hvilke type af dokumentation, bedriften skal præsentere. Denne dokumentation skal opbevares i mindst 5 år. Kommunen skal ved tilsyn og kontrol have adgang til al den nævnte dokumentation.
- Til dokumentation for at krav om brug af fytase er overholdt kan anvendes: foderanalyser, blandeforskrifter, faktura for indkøbt foder, effektivitetskontrol eller lignende.
 - Til dokumentation for vilkår vedrørende affaldshåndtering er overholdt, skal der opbevares dokumentation for korrekt bortskaffelse.
 - Logbog/-bøger der viser:
 - Autoriseret service på ventilationsanlæg, gyllekølingsanlæg og andre mekaniske anlæg.
 - Evt. skader og reparationer på den faste overdækning på den nye gyllebeholder.
 - Evt. fejl og reparation af gyllekølingsanlæg.
 - Gyllekølingsanlæggets daglige, månedlige og årlige køleydelser.
 - Evt. driftsuheld med konsekvenser for det omgivende miljø, og andre væsentlige uregelmæssigheder i driften.
 - Tidspunkter for udslusning af gylle fra stald 2 og 3.

2.7 GENERELLE BEMÆRKNINGER

Udover ovenstående vilkår er der en række love, bekendtgørelser, samt kommunale regulativer, som driften og indretningen af husdyrbruget skal være i overensstemmelse med. Listen er ikke fuldstændig, men kun en opremsning af de regler, der erfaringsmæssigt hyppigst bliver overset.

Opmærksomheden henledes specielt på:

- Lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v., som fastlægger, at enhver ændring af drift og / eller indretning af husdyrbruget, der kan medføre forøget forurening, skal godkendes inden ændringen gennemføres. Det er Guldborgsund Kommune, der er godkendelsesmyndigheden og som afgør, om en ændring er godkendelsespligtig.
- Jf. Lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v., § 59 a bortfalder denne miljøgodkendelse, hvis den ikke er udnyttet inden 6 år efter meddelelse.
- Jf. Lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning mv., § 59 a vil en manglende udnyttelse af hele eller dele af godkendelsen i 3 på hinanden følgende år medføre et varigt bortfald af den ikke udnyttede del. Det vil sige hvis dyreholdet ligger under det i denne godkendelse maksimale tilladte i 3 år, er det ikke tilladt at hæve dyreholdet igen uden fornyet ansøgning og miljøgodkendelse. Det er ikke hensigten, at fravigelser, der skyldes naturlige produktionsudsving eller eksempelvis sygdomsudbrud, betragtes som kontinuitetsbrud. Udnyttelse anses for at foreligge, når mindst 25% af det tilladte eller godkendte produktionsareal udnyttes driftsmæssigt. Med driftsmæssigt udnyttelse forstås, at der på det pågældende produktionsareal mindst produceres 50% af det mulige inden for rammerne af dyrevelfærdskrav eller andre relevante krav.
- Jf. Lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning mv., § 40 stk. 1 følger der med denne miljøgodkendelse 8 års retsbeskyttelse. Kommunen kan dog ved særlige tilfælde meddele forbud eller påbud før der er forløbet 8 år jf. § 41 stk. 2.
- Jf. Lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning mv., § 40, stk. 2 og Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse mv. af husdyrbrug (nr. 1380 af 30-11-2017) § 39, stk. 3 skal miljøgodkendelsen revurderes 8 år efter den er meddelt det vil sige i 2026 og derefter mindst hvert 10. år.
- Jf. Lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning mv., § 39 kan kommunen påbyde afhjælpende foranstaltninger, hvis produktionen/driften medfører væsentlig mere forurening end forudset ved meddelelse af denne godkendelse. Kan ulemperne ikke afhjælpes, kan kommunen nedlægge forbud mod drift af virksomheden eller aktiviteten.
- Jf. bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse mv. af husdyrbrug nr. 1380 af 30.11.2017 § 43, skal IE-husdyrbrug have et miljøledelsessystem. Miljøledelsessystemet skal indføres fra det tidspunkt, hvor IE-husdyrbruget får en miljøgodkendelse efter § 16 a, stk. 2 i husdyrloven.

- Bekendtgørelse nr. 1011 af 22.06.2018 om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v.'s krav omkring opbevaring og anvendelse af husdyrgødning.
- Kravet om kontrol af gyllebeholdere jf. bekendtgørelse nr. 1322 af 14.12.2012.
- Guldborgsund Kommunes affaldsregulativer, som bl.a. forbyder private at afbrænde affald, samt sætter en række krav til opbevaring og bortskaffelse af farligt affald herunder medicin affald.
- Guldborgsund Kommunes forskrift for opbevaring og håndtering af farligt affald og kemikalier.
- Bekendtgørelse om forebyggelse og bekæmpelse af rotter, nr. 1723 af 17.12.2017.
- Vejledning om forebyggelse og bekæmpelse af rotter af 01.01.2015
- Bekendtgørelse nr. 558 af 01.06.2011 om opbevaring mm. af døde produktionsdyr.
- Bekendtgørelse nr. 1611 af 10.12.2015 om indretning, etablering og drift af olietanke, rørsystemer og pipelines.
- Bekendtgørelse nr. 906 af 24.06.2016 om påfyldning og vask m.v. af sprøjter til udbringning af plantebeskyttelsesmidler.

Ovenstående liste er ikke fuldstændig, men kun en opremsning af de regler, der erfaringsmæssigt hyppigst overses.

Guldborgsund Kommune
Center for Teknik & Miljø
17. december 2018

Marlene Bendix Jensen
Agronom

Mette Wolthers
Ingeniør

3 MILJØTEKNISK BESKRIVELSE, BEGRUNDELSE OG VURDERING

3.1 GENERELLE FORHOLD

Opnåelse af godkendt produktion

Godkendelsen omfatter landbrugsmæssige aktiviteter på ejendommen Pogemosevej 3, 4990 Sakskøbing ejet af Anders Malmskov. Til ejendommen er der tilknyttet en husdyrproduktion med CHR-nr. 94.808. Ejendommen drives sammen med ejers anden ejendom; Nystedvej 10, 4891 Toreby L. under CVR nr. 2668 1863. Afstanden mellem de 2 ejendomme er dog så stor, og driften er så adskilt, at ejendommene skal godkendes hver for sig.

Under generelle forhold er der stillet vilkår om, at bedriften skal placeres, indrettes og drives, som oplyst i ansøgningsmaterialet og at alle, der er ansat på bedriften, skal være bekendt med vilkårene i godkendelsen.

Desuden er der stillet vilkår om, at Guldborgsund Kommune skal orienteres om ændringer i ejerforhold og/eller ændringer af driftsansvarlig, samt ved ophør af husdyrproduktionen. Begrundelsen for vilkåret er, at kommunen hurtigt skal kunne kontakte ejer og/eller driftsansvarlig i tilfælde af problemer på ejendommen. Samtidig skal der gennemføres vurdering af eventuel behov for særlige tiltag i forbindelse med ophør af produktionen.

Kommunens vurdering

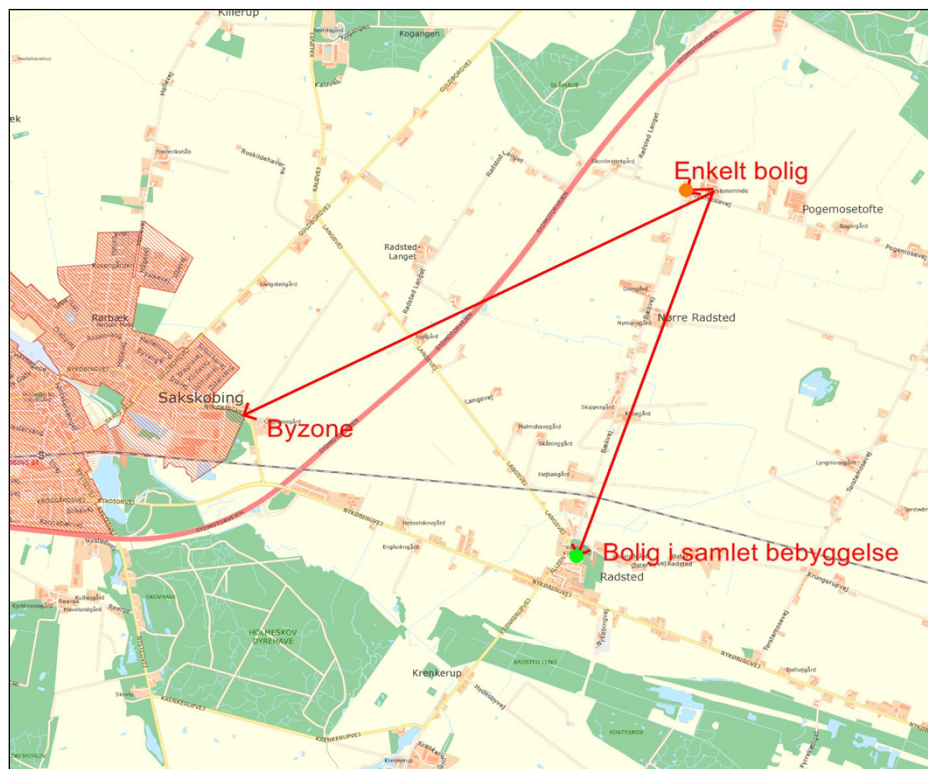
Guldborgsund Kommune vurderer, at når de stillede vilkår overholdes, er der taget højde for forudsætningerne for denne miljøgodkendelse fastholdes.

3.2 LOKALISERING OG PLANMÆSSIGE FORHOLD

3.2.1 Afstandskrav og lokalisering

Husdyrbruget er placeret i landzone. Nærmeste nabobeboelse uden landbrugspligt er Pogemosevej 1, som ligger ca. 115 m vest for nærmeste aktive staldbygning. Alleen 8 er nærmeste nabobeboelse, uden landbrugspligt, i område, der er at betragte som samlet bebyggelse. Alleen 8 ligger over 2,5 km mod syd. Nærmeste byzoneområde er Sakskøbing, som ligger over 3 km mod syd-vest.

Nedenstående kort viser placering af omkringboende i forhold til husdyrbrugets anlæg.

Kort 1: beliggenhed i forhold til omkringboende

Anlæggets placering i forhold til afstandskrav jf. husdyrbruglovens kap. 2 (§ 6, § 7 og § 8) er angivet i nedenstående tabel. Afstandene er målt fra nærmeste aktive stald i anlægget til områdetypen.

Tabel 4. Anlæggets placering ift. afstandskrav.

	Afstand fra anlægget
Ikke almene vandforsyningsanlæg – <i>Krav 25 meter</i>	480 meter
Almene vandforsyningsanlæg – <i>Krav 50 meter</i>	2.700 meter
Vandløb (herunder dræn) og søer over 100 m ² * – <i>Krav 15 meter</i>	1.300 meter
Offentlig vej og privat fællesvej – <i>Krav 15 meter</i>	35 meter
Levnedsmiddelvirksomhed – <i>Krav 25 meter</i>	>1.000 meter
Beboelse på samme ejendom ** – <i>Krav 15 meter</i>	20 meter
Naboskel – <i>Krav 30 meter</i>	30 meter
Nabobeboelse (Pogemosevej 1) – <i>Krav 50 meter</i>	115 meter
Eksisterende eller ifølge kommuneplanens rammedel, fremtidig byzone- eller sommerhusområde (Sakskøbing) – <i>Krav 50 meter</i>	3.300 meter
Område i landzonen, der i lokalplan er udlagt til boligformål,	5.000 meter

blandet erhverv eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lignende – <i>Krav 50 meter</i>	
En beboelsesbygning på en ejendom uden landbrugspligt, der ligger i en samlet bebyggelse i landzonen, og som har anden ejer end driftsherren	2.500 meter
Kategori 1-natur – ammoniakfølsomme naturtyper beliggende inden for internationale naturbeskyttelsesområder – <i>Krav 10 meter</i>	4.600 meter
Kategori 2-natur – ammoniakfølsomme naturtyper, jf. stk. 2, beliggende uden for internationale naturbeskyttelsesområder – <i>Krav 10 meter</i>	12.000 meter

*Det er ejers ansvar, at ny anlæg placeres mere end 15 meter fra eksisterende og nye dræn. Ved beholdere til flydende husdyrgødning er kravet 100 meter.

**Afstandskravet gælder kun ved etablering af anlæg, eller udvidelser/ændringer der medfører forøget forurening.

Alle ovenstående afstandskrav er overholdt. Da alle dræn ikke er kortlagt er det ikke muligt med sikkerhed at vide om afstandskravet på 15 m til dræn er overholdt. Afstandskravet er kun gældende for ny byggeri, så i forbindelse med etablering af det nye staldafsnit og den nye gyllebeholder skal det sikres, at afstandskravet overholdes.

Kommunens vurdering

Guldborgsund Kommune vurderer, at de gældende afstandskrav er overholdt. Der er således ikke meddelt dispensation i forhold til de generelle afstandskrav, eller opstillet specifikke vilkår i forbindelse hermed. Guldborgsund Kommune vurderer, at der ikke vil forekomme væsentlige gener for omkringboende, ved overholdelse af de meddelte vilkår for lugt, støv, lys og støj som følge af anlæggets placering og lokalisering i forhold til de generelle afstandskrav.

3.2.2 Bygge- og beskyttelseslinjer, fredninger

Anlægget er placeret således at alle krav mht. bygge-, beskyttelseslinjer og fredninger overholdes. Anlægget ligger desuden uden for fortidsmindelinjer, kirkebyggelinjer, kirkeomgivelser, sø- og å-beskyttelseslinjer, strandbeskyttelseslinjer, § 3-beskyttede naturområder, § 7-beskyttede naturområder, lavbundsarealer og værdifulde kulturmiljøer.

Der er ikke behov for at dispenseres for eller stille vilkår i relation til bygge- og beskyttelseslinjer eller fredninger.

Kommunes vurdering

Guldborgsund Kommune vurderer, at alle bygge- og beskyttelseslinjer samt fredninger er respekteret. Den ansøgte udvidelse vurderes derfor ikke at have væsentlig påvirkning på disse.

3.2.3 Udformning af anlæg og placering i landskabet

Området omkring anlægget er et åbent og relativt fladt landbrugslandskab med spredt bebyggelse og bevoksning.

Anlægget fremtræder som en samlet enhed, idet alle bygningsanlæg er opført i tilknytning til hinanden. Ejendommens bebyggelses- og færdselsarealer udgør en hensigtsmæssig enhed. Se bilag 1 "Situationsplan". Der er sat vilkår om, at den nye gyllebeholder skal etableres højst 20 meter fra den eksisterende gyllebeholder, samt højst 20 meter fra den nye stald.

Der er ikke planlagt afskærmende beplantning, idet nybyggeriet opføres i umiddelbar tilknytning til eksisterende bygningsmasse. Stalden blive en forlængelse af eksisterende stald og holdes i samme materialer, farver og dimensioner. Gyllebeholderen opføres i betonelementer og får teltoverdækning, idet den ligger nærmere nabo end 300 m. Set udefra bliver der ikke tale om væsentlige ændringer.

Kommunens vurdering

Guldborgsund Kommune vurderer, at ejendommen fremstår som en samlet enhed og udvidelsen ikke får væsentlig betydning for de landskabelige værdier.

3.2.4 Landskabelige-, kulturhistoriske-, naturmæssige-, geologiske- og rekreative værdier

Anlægget er placeret i landzone i et område, som i Kommuneplan 2017-2029 er udpeget som jordbrugsområde. Området er primært forbeholdt jordbrugerhvervene.

Landskabelige værdier

Bygningsmassen på ejendommen vurderes også efter etablering af de nye anlæg, at fremstå som en samlet enhed, idet alle bygninger ligger i direkte tilknytning til hinanden.

Ansøger har oplyst at den nye stald opføres i samme byggestil som eksisterende staldanlæg.

For at sikre, at de landskabelige forhold tilgodeses, er der sat vilkår om, at materiale- og farvevalg til tilbygningen gennemføres som foreslået af ansøger i samme stil som de eksisterende stalde og bygninger, via udførelse i tilsvarende materialer og farver.

For at undgå ophobning af jordbunker omkring ejendommen, er der stillet vilkår om, at overskudsjord fra udgravning til nybyggeri skal spredes jævnt ud omkring anlægget (max. 0,5 meter), eller skal bortskaffes på anden vis. Hvis jorden skal bortskaffes fra ejendommen, skal det ske i samråd med Guldborgsund Kommune.

Kulturhistoriske værdier

Anlægget ligger uden for værdifulde kulturmiljøer og bevaringsværdige landsbyer. Ca. 1 km nord for anlægget er et område udpeget som særlig kulturmiljø – Berritsgård husmandskoloni. Der ligger en skovstrækning mellem anlægget og kulturmiljøet. Kulturmiljøet vil ikke blive berørt af udvidelsen af husdyrholdet.

Nærmeste fortidsminde – gravhøj, er beliggende ca. 1,8 km øst for anlægget. Fortidsmindet vil ikke blive berørt af udvidelsen af husdyrholdet.

Naturmæssige værdier

Anlægget ligger uden for områder med særlige lokale naturområder og jordbrugsområder med særlige naturværdier.

Nærmeste område som er udpeget som økologiske forbindelse, er beliggende ca. 500 m vest for anlægget og bliver ikke berørt af nybyggeriet.

Geologiske værdier

Der er ingen geologiske interesseområder indenfor 2 km fra anlægget.

Rekreative værdier

Ca. 800 meter nord-vest for anlægget og på den anden side af motorvejen ligger Studehave Skoven, som er en del af et større friluftsområde. Området vil ikke blive berørt af udvidelsen af anlægget.

Kommunens vurdering

Guldborgsund Kommune vurderer, at udvidelsen af anlægget ikke vil ændre på oplevelsen af landskabet i forhold til de nuværende forhold. Samtidig vurderes det, at det ikke vil have væsentlig indflydelse på udpegede kulturmiljøer eller hensyn til kulturhistoriske-, naturmæssige-, geologiske-, rekreative værdier herunder økologiske forbindelser og lignende regionale udpegninger. Samlet vurderes det, at det konkrete projekt ikke har en væsentlig landskabelig eller visuel betydning for omkringboende.

3.3 DYREHOLD, STALDANLÆG OG DRIFT

3.3.1 Produktionsomfang, fleksibilitet og udnyttelse

Den ansøgte produktion i henholdsvis 1. etape og 2. etape er skitseret i nedenstående tabel. Det er disse dyretyper, staldsystemer og de anførte antal m² produktionsareal, der sammen med m² overflade i gødningsoplagen er forudsætning for ansøgningens lugt- og ammoniakberegninger. Produktionsarealer, staldtype og dyretype er fastholdt i vilkår. Staldenes placering fremgår af bilag 1 Situationsplan.

Det er en forudsætning, at stald 3 tilladt nudrift skal være taget ud af drift inden den nye stald må tages i brug. Det er ligeledes en forudsætning, at der kun produceres smågrise i stald 1, når den nye stald tages i anvendelse. Der er derfor sat vilkår om at driften enten skal være som anført i 1. etape eller som anført i 2. etape.

Tabel 5: Stalde

1. etape

Stald	Staldtype	Areal m ²	Produktionsareal m ²	Dyretype
Stald 1	Toklimastald Delvis spaltegulv/ Delvis spaltegulv 25-49 % fast gulv	Ca. 1.670	1.110	Flexgruppe: smågrise og slagtesvin
Stald 2	Drænet gulv	372	346	Slagtesvin

	+ spalter (33/67%)			
Stald 3	Drænet gulv + spalter (33/67%)	375	345	Slagtesvin
Stald 3 tilladt nudrift	Drænet gulv + spalter (33/67%)	512	480	Slagtesvin
I alt			2.281	

2. etape

Stald	Staldtype	Areal m ²	Produktions- areal m ²	Dyretype
Smågrise- stald Stald 1	Toklimastald Delvis spaltegulv	Ca. 1.670	1.110	Smågrise
Ny stald	Delvis spaltegulv 25-49 % fast gulv	1.008	910*	Flexgruppe: smågrise og slagtesvin
Slagtesvine stald Stald 2	Drænet gulv + spalter (33/67%)	372	346	Slagtesvin
Slagtesvine stald Stald 3	Drænet gulv + spalter (33/67%)	375	345	Slagtesvin
I alt			2.711	

* worst case, produktionsarealet er ikke udspecificeret.

Produktionsarealets størrelse og dyrevelfærdsreglerne afgør, hvor mange dyr der maksimalt må være i staldene. Dyrevelfærdsreglerne skal til enhver tid være overholdt.

Tidligere produktioner

Nudriften på Pogemosevej 3 er fastlagt i § 19 tilladelse til skift i dyretype meddelt d. 19.12.2013. Før da var produktionen fastlagt i kapitel 5 miljøgodkendelse fra 16.08.2004. De forskellige tidligere og ansøgte produktioner fremgår af nedenstående skema:

Tabel 6: 8 års drift, nudrift og ansøgt drift

Stald	Staldtype	Kap. 5 miljøgodk endelse	§ 19 skift i dyretype	Ansøgt drift 1. etape	Ansøgt drift 2. etape
Stald 1	Toklima- stald, delvis spaltegulv		Smågrise 270 m ²	Flexgruppe slagtesvin og smågrise 1.110 m ²	Smågrise 1.110 m ²
	Delvis spaltegulv, 25-49 % fast gulv	Slagtesvin 1.110 m ²	Slagtesvin 840 m ²		

Ny stald	Delvis spaltegulv 25-49 % fast gulv				Flexgruppe slagtesvin og smågrise 910 m ²
Slagtesvine stald Stald 2	Drænet gulv + spalter (33/67%)	Slagtesvin 346 m ²	Slagtesvin 346 m ²	Slagtesvin 346 m ²	Slagtesvin 346 m ²
Slagtesvine stald Stald 3	Drænet gulv + spalter (33/67%)	Slagtesvin 345 m ²	Slagtesvin 345 m ²	Slagtesvin 345 m ²	Slagtesvin 345 m ²
Slagtesvine stald 3 - midlertidig	Drænet gulv + spalter (33/67%)	Slagtesvin 480 m ²	Slagtesvin 480 m ²	Slagtesvin 480 m ²	Lukket
I alt		2.281	2.281	2.281	2.711

På bilag 1 Situationsplan kan de forskellige stalde ses.

Ved tilladelsen til skift i dyretype fremkom der en lille reduktion i lugt og ammoniakemission og samtidigt kom produktionen ned under godkendelsesgrænsen, hvorfor den gamle kapitel 5 miljøgodkendelse bortfaldt. I forbindelse med den nu ansøgte udvidelse sker der igen en lille reduktion i lugtemissionen. Ved 2. etape øges afstanden fra lugtkilderne til nærmeste nabo i og med at stalden nærmest naboen nedlægges, endvidere vil ammoniakemissionen falde i forhold til både nudrift og driften ved 1. etape.

Kommunens vurdering

Samlet er det vurderet, at produktionsudvidelsen kan gennemføres uden at naboerne kommer til at opleve væsentlige gener. Samtidigt vil mindskelsen af ammoniakemission i forbindelse med 2. etape medføre mindre miljøpåvirkninger.

Fleksibilitet og udnyttelse

Med de nye regler for godkendelse og tilladelse til husdyrproduktion godkendes produktionsarealet med den ansøgte gulvtype og dyretype. Der er så frihed til at udnytte stalden mere eller mindre. Det gamle staldafsnit, der er taget ud af drift inden den nye stald tages i brug, må IKKE anvendes igen, medmindre der først ansøges herom og opnås ny miljøgodkendelse til anvendelsen. Dette er fastholdt gennem vilkåret om at driften skal være som ansøgt, samt vilkåret om fordeling af produktioner og produktionsarealer i henholdsvis 1. og 2. etape.

I henhold til beregningsmetoderne er ammoniakfordampningen og lugtemissionen styret af størrelsen af gødningsoverflader og ikke afhængig af antal kg dyr på stald på et givet tidspunkt. Der er derfor mulighed for fleksibilitet inden for det godkendte produktionsareal. Dog inden for de vilkårsfastsatte grænser. Der er således taget højde for en "worst case" situation i relation til ammoniak- og lugtemission.

Der opstår først kontinuitetsbrud, hvis produktionen kommer under 50% af den mulige produktion på mindre end 25% af det samlede godkendte produktionsareal.

Ved produktion af smågrise og slagtesvin er der fleksibilitet i ind- og udgangsvægtene, dog gælder det, at smågrise er betegnelse for grise under 32 kg og slagtesvin er over 30 kg.

Kommunens vurdering

Guldborgsund Kommune vurderer, at der ved overholdelse af de stillede vilkår ikke vil være væsentlige virkninger på omgivelserne i relation til produktionsomfanget.

3.3.2 Staldindretning og drift

Indretning af staldanlæggene og de enkelte staldafsnit er skitseret i foregående afsnit, tabel 2. Der er stillet vilkår om, at staldindretningen skal svare til det ansøgte. Vilkåret er stillet for at sikre, at forudsætningerne for beregningerne og vurderingerne af ammoniak og lugt mv. svarer til det i beregningsgrundlaget fastsatte for miljøgodkendelse.

Fordampning af ammoniak og til dels lugt, kommer fra våde gødningsoverflader, hvorfor renholdelse af det faste gulv er essentielt (se i øvrigt afsnit omkring BAT – Bedst tilgængelige teknologi).

Kommunens vurdering

Guldborgsund Kommune vurderer, at staldindretningen og driften af staldene, gennem overholdelse af de givne vilkår, ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af omkringboende eller det omgivende miljø.

3.3.3 Overbrusning og rengøring

Der skal anvendes overbrusning i staldene. Overbrusningen skal benyttes efter forskriften i Lov om indendørs hold af smågrise, avls- og slagtesvin. I staldene bliver overbrusningen brugt til nedkøling af dyrene i varme perioder, samt at styre dyrenes gødeadfærd og dermed renholde stierne.

Vandforbruget til rengøring af stalde minimeres ved at sætte stalden "i blød" og derefter vaske med højtryksrensere med koldt vand. Ved udbrud af sygdomme kan det være nødvendigt at desinficere staldene med godkendte midler i forbindelse med rengøring. Stalden rengøres efter hvert hold grise. Både iblødsætning og højtryksrensning er vandbesparende, og er at betegne som BAT (se senere afsnit omhandlende BAT)

Der er stillet vilkår om, at der til stadighed skal tilstræbes en god staldhygiejne, herunder sikres, at stier inklusive gulv holdes tørre og rene, samt at stalde, ventilations- og foderanlæg holdes rene. Dette er begrundet i, at beskidte mekaniske anlæg kan medføre øget energiforbrug og eventuelt øgede lugtgener, hvilket ikke er hensigtsmæssigt. God staldhygiejne vil være med til at forebygge eventuelle lugtgener og unødigt høj ammoniakfordampning. Samtidig sikrer renholdelse af område med foder, at skadedyr ikke opformerer og spreder sig.

Der er ligeledes stillet vilkår om, at udendørsarealer, samt opbevaringsanlæg til foder og husdyrgødning skal renholdes, dels for at udgå lugt og dels for at undgå skadedyr som f.eks. rotter, mus og fluer.

Vilkåret om, at rester af foder skal opbevares på fast bund og overdækket eller skal tilføres gyllebeholderen, skal medvirke til, at der ikke er risiko for tiltrækning af skadedyr, lugtgener eller forurening af området omkring anlægget.

Kommunens vurdering

Guldborgsund Kommune vurderer, at ved overholdelse af de stillede vilkår til renholdelse og god staldhygiejne vil anlægget ikke medføre væsentlige gener for omkringboende.

3.3.4 Ventilation

I ansøgningen er det oplyst, at der opsættes temperaturstyret ventilationssystemet med lavenergimotor i den nye stald. I de eksisterende stalde er der vægventiler og temperaturstyret ventilation. Her forventes motorerne udskiftet til lavenergimotorer inden for de næste 2 år.

Det er endvidere oplyst, at der ved strømsvigt og høje temperaturer i staldene er etableret alarm på ventilationssystemet. Nødventilationen kan etableres manuelt.

Der er stillet vilkår om, at ventilationsanlægget, herunder afkast, skal holdes rene og serviceres i henhold til leverandørens anvisninger. Renholdelsen skal dels minimere lugt og dels reducerer modstanden i ventilationsanlægget. Når modstanden er lav opnås en højere afgangshastighed og dermed bedre luftopblanding. Lav modstand medføre endvidere lavt energiforbrug.

Kommunens vurdering

Guldborgsund Kommune vurderer, at ved overholdelse af de stillede vilkår til renholdelse og god staldhygiejne vil anlægget ikke medføre væsentlige gener for omkringboende.

3.3.5 Fodring

Der anvendes tørfoder i de eksisterende stalde, men forventes etableret vådfodring i den nye stald.

Det er vurderet som værende BAT, at anvende en foderblandings-/foderstrategi der omfatter fasefodring, letfordøjeligt uorganisk fosfat og/eller fytase. Tilsætning af fytase betyder, at fosfor i foderet bliver mere tilgængeligt, og mindre fosfor udskilles. Formålet er, at begrænse risikoen for påvirkning af vandmiljøet ved udvaskning. Da der er tale om et IE-husdyrbrug med slagtesvin er ovenstående krav om fytase mm. fastholdt i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 36, hvorfor der ikke er stillet vilkår herom. Anvendelsen af fasefodring, letfordøjeligt uorganisk fosfat og/eller fytase skal kunne dokumenteres over for tilsynsmyndigheden. Dokumentation skal opbevares i 5 år, og kunne forevises på forlangende i forbindelse med tilsyn eller lign.

Kommunens vurdering

Guldborgsund Kommune vurderer, at der ved overholdelse af lovgivningen, ikke vil ske en væsentlig påvirkning af omgivelserne i relation til fodring af grisene. Der

er ikke fundet grundlag for at stille yderligere skærpede vilkår til opbevaring, håndtering og anvendelse af foder.

3.3.6 Energi- og vandforbrug

Energi

Energi anvendes primært til ventilationsanlæg, foderanlæg, til håndtering af gylle, varme og belysning. Energiforbruget efter udvidelsen er baseret på ansøgers skøn og anslås til at stige med ca. 220.000 kWh pr. år.

Tabel 7: Energiforbrug

Ressource	Nudrift	Ansøgt drift
Elforbrug (grise)	Ca. 158.000 kWh	Ca. 380.000 kWh

Der er stillet vilkår om, at ventilatorer renholdes, drives og vedligeholdes således, at unødigt støj og energiforbrug undgås. De samme forhold gør sig gældende for foderanlæg og staldmekanik, som skal renholdes og serviceres således, at unødigt modstand forhindres og fejl udbedres.

For at holde øje med energiforbruget, er der stillet vilkår om, at energiforbruget skal følges. Ved afvigelser i de årlige opgørelser skal der gøres tiltag til at finde årsagen til et stigende forbrug og efter behov gennemføre tiltag for at reducere forbruget.

Med hensyn til hvilke energibesparende tiltag der gennemføres på ejendommen og i relation til BAT, henvises der til afsnit omhandlende BAT.

Kommunens vurdering

Guldborgsund Kommune vurderer, at energiforbruget er tidssvarende i forhold til bedriftens produktion. Ved overholdelse af de givne vilkår og gennemførelse af energibesparende foranstaltninger på ejendommen vurderes det, at produktionen ikke vil medføre en væsentlig påvirkning på omgivelserne.

Vand

Vand anvendes primært til drikkevand og til rengøring af staldene.

Ansøger har anslået at vandforbrug vil stige med ca. 4.080 m³ pr. år i forbindelse med udvidelsen.

Tabel 8: Vandforbrug

	Nudrift	Ansøgt drift
Samlet vandforbrug (estimeret)	Ca. 4.720 m ³	Ca. 8.800 m ³

Ejendommen anvender vand fra Radsted Vandværk.

Den øgede indvinding af vand på vandværket, som følge af denne udvidelse (ca. 4.080 m³/år), vurderes af kommunen at være af en størrelsesorden, så det ikke gør nogen målbar forskel i områdets indvinding.

Der er stillet vilkår om, at der via egenkontrol skal holdes øje med vandforbruget og drikkevandssystemet skal drives og vedligeholdes, således at unødigt spild

undgås. Dette er begrundet i, at øget vandforbrug i form af spild, kan have negativ indflydelse på opbevaringskapaciteten i gyllebeholderen, og vil kunne påvirke grundvandsressourcen unødigt.

Med hensyn til hvilke vandbesparende tiltag der gennemføres på ejendommen henvises der til afsnit omhandlende BAT.

Kommunens vurdering

Guldborgsund Kommune vurderer, at vandforbruget er på et fornuftigt leje i forhold til bedriftens produktion vurderet med udgangspunkt i normal. Ved overholdelse af de givne vilkår og gennemførelse af vandbesparende foranstaltninger på ejendommen vurderes det, at produktionen ikke vil medføre en væsentlig påvirkning på miljøet.

3.3.7 Spildevand, regnvand og vask af maskiner og sprøjteudstyr

Spildevand fra husdyrproduktionen omfatter vand fra overbrusning, vask af stalde og foderrekvisitter m.m., samt drikkevandsspild. Spildevandet ledes til gyllebeholder. Dette vand indgår i beregning af opbevaringskapaciteten på ejendommen sammen med gylle fra dyrene (se afsnit 3.5.2).

Regnvand fra tage og befæstede arealer uden forurening med foderstoffer eller husdyrgødning kan betragtes som afløbsvand og ledes til dræn og videre til vandløb. Regnvand fra taget på den nye stald, vil tilsvarende blive koblet på dræn.

Der er stillet vilkår om, at spildevand fra husdyrproduktionen skal føres til gyllebeholder eller anden godkendt opsamlingsbeholder. Dette er krævet for at undgå at vand forurennet med gødning, foder o.lign. kan flyde til kloakker eller strømme til dræn / vandløb, hvor det kan forårsage forurening eller uønskede påvirkninger af omgivelserne.

Kommunens vurdering

Guldborgsund Kommune vurderer, at spildevand, der er omfattet af husdyrgødningsbekendtgørelsen kan håndteres i overensstemmelse med denne bekendtgørelses regler. Ligeledes vurderes det, at den samlede håndtering af spildevand sker på forsvarlig vis, således at der ikke sker væsentlig påvirkning af omgivelserne som følge heraf.

3.3.8 Affald

Da der er tale om et IE-husdyrbrug er der krav om, at ved driften af husdyrbruget skal produktionen og håndtering af affald foretages således, at den i størst mulig omfang følger prioriteringen nedenfor.

1. Affaldsforebyggelse.
2. Forberedelse med henblik på genbrug.
3. Genanvendelse.
4. Anden nyttiggørelse.
5. Bortskaffelse.

Døde dyr

Håndtering af døde dyr på ejendommen er omfattet af reglerne i bekendtgørelse om opbevaring m.m. af døde produktionsdyr. Fødevarestyrelsen er myndighed på området. Reglerne sigter primært mod at undgå smitterisiko fra døde dyr gennem

krav vedr. afhentningshyppighed, samt placering og indretning af afhentningspladser. Der er således vurderet, at der ikke er behov for vilkår om opbevaring og bortskaffelse af døde dyr.

Olie og kemikalieaffald (farligt affald)

Der er sat vilkår om, at korrekt bortskaffelse af ejendommens farlige affald (incl. klinisk risiko affald) skal kunne dokumenteres f.eks. ved regninger fra godkendte transportører og/eller modtageanlæg. Dokumentationen skal opbevares i 5 år.

Fast affald

Brændbart affald i form af plastik, papirsække og papir opsamles i container, som tømmes hver 14. dag via en indsamlingsordning for erhvervsvirksomheder. Rent pap indsamles til genbrug i container for sig selv. Containeren afhentes efter behov.

Klinisk risikoaffald

Klinisk risikoaffald i form af medicinglas og -rester, samt kanyler indsamles i medicinboks og borgskaffes via indsamlingsordning for erhvervsvirksomheder eller sendes med dyrlægen retur.

Øvrigt affald

Der er stillet vilkår om, at foderrester og lignende skal tilføres gyllebeholder eller alternativt opbevares på fast bund med overdækning. Vilkåret er stillet for at forhindre tiltrækning og opformering af skadedyr, samt mindske risikoen for lugtgener og forurening af området omkring anlægget.

Da affald er et meget reguleret område, vurderer Guldborgsund Kommune, at det ikke er nødvendigt af sætte særskilte vilkår om de mest almindelige forekomne affaldstyper (på nær de omtalte i forrige afsnit). I de generelle bemærkninger efter vilkårene er der således blandt andet henvist til kommunens regulativer, som alle borgere og virksomheder er forpligtiget til at overholde.

Kommunens vurdering

Guldborgsund Kommune vurderer, at der på basis af overholdelse af givne vilkår og generelle regulativer ikke vil være problemer med hensyn til håndtering af affald fra ejendommen. Affaldsopbevaring, håndtering og bortskaffelse vurderes ikke at have væsentlig virkning på omgivelserne.

3.3.9 Råvarer og hjælpestoffer (olie og kemikalier)

Olietanke

I BBR (Bygnings- og Bolig Registeret) er der følgende registreringer vedr. olietanke på Pogemosevej 3:

Tabel 9: Olietanke

Type	Placering	Størrelse (liter)	Etablerings år	Indhold
Overjordisk	Udendørs	2.500	2000	Fyringsolie
Overjordisk	Udendørs	4.000	2000	Diesel
Nedgravet	Nedgravet	2.500	1981	Fyringsolie
Overjordisk	Udendørs	?	1975	?
Overjordisk	Indendørs	?	1975	?

Overjordisk	Udendørs	4.000	2007	Diesel
Overjordisk	Udendørs	1.300	2005	Diesel
Overjordisk	Udendørs	1.200	2008	?

Det er ejers pligt, at sørge for at oplysningerne i BBR er korrekte. Forsikringsselskaber er berettigede til at nægte dækning af skader forårsaget af tanke, der ikke er lovlige f.eks. fordi de ikke er korrekt registreret eller fordi de er blevet for gamle.

Der er ikke stillet særlige vilkår i forbindelse med opbevaring af fyrings-/dieselolie, da dette er omfattet af olietanksbekendtgørelsen⁴. Andre nye olieprodukter bør opbevares i lukkede beholdere på fast gulv uden afløb. Spildolie skal opbevares i lukkede beholdere på fast gulv uden afløb jf. Guldborgsund Kommunes forskrift for opbevaring og håndtering af farligt affald og kemikalier.

Der gøres opmærksom på, at opbevaring af diesel- og fyringsolie i overjordiske tanke skal ske i typegodkendte beholdere på varigt og stabilt underlag, og at der ikke må være risiko for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.

Øvrige olieprodukter

Der er sat vilkår om, at øvrige olieprodukter skal opbevares forsvarligt, så der ikke er risiko for forurening af jord, grundvand eller overfladevand. Samtidig bør der etableres mulighed for opsamling af eventuelle spild.

Pesticider/sprøjtemidler/kemikalier

Oplag af kemikalier skal i henhold til gældende lovgivning opbevares utilgængeligt for børn, dyr og uvedkommende. Oplaget må ikke medføre risiko for forurening af jord og undergrund, og skal derfor være under tag og på spildbakke eller tæt bund med opkant, uden mulighed for afløb til kloak, jord, afløb, dræn, vandløb, borer eller brønde.

Der er stillet vilkår om, at hvis der anvendes flydende handelsgødning, skal dette opbevares i tanke på tæt belægning og med afløb til gyllebeholder eller anden opsamlingsbeholder. Dette vilkår er stillet for at undgå, at den flydende gødning kan løbe til dræn og/ vandløb i tilfælde af utætte beholdere.

Der er ikke stillet vilkår om påfyldning af marksprøjte, samt vask af sprøjte, idet disse krav fremgår af vaskepladsbekendtgørelsen⁵. Ved eventuelle skyllinger i marken skal det naturligvis sikres at der ikke er risiko for afløb til overfladevand.

Kommunens vurdering

Guldborgsund Kommune vurderer, at der ved overholdelse af de generelle regler ikke vil være væsentlig risiko for forurening forårsaget af råvarer og hjælpepestoffer. Det er vurderet, at håndtering og opbevaring af olie og kemikalier kan ske miljømæssigt forsvarligt.

⁴ Bekendtgørelse om indretning, etablering og drift af olietanke, rørsystemer og pipelines, nr. 1611 af 10.12.2015

⁵ Bekendtgørelse om påfyldning og vask m.v. af sprøjter til udbringning af plantebeskyttelsesmidler, nr. 906 af 24.06.2016

Guldborgsund kommune vurderer, at der med sortering af affald er foretaget forberedelse med henblik på genbrug og med afsætning til renovationsfirma eller genbrugsplads er det sikret, at den videre vej i affaldshierarkiet vil blive bedst mulig i henhold til regler for IE-husdyrbrug.

Samtidig vurderes det, at ved overholdelse af de opstillede vilkår og gældende regler ikke er behov for udarbejdelse af basistilstandsrapport for farlige stoffer (stoffer og blandinger som defineret i artikel 3 i Europa-Parlamentets og Rådets forurening (EF) nr. 1272/2008 om klassificering, mærkning og emballering af stoffer og blandinger), som kan forurene jord og grundvand på husdyrbruget.

3.3.10 Driftsforstyrrelser og uheld

Beskrivelse af risici

På ejendommen skal der udarbejdes en beredskabsplan, der beskriver hvilke forholdsregler ejer og medarbejdere skal tage ved brand, udslip af gylle og ved andre uheld og kritiske situationer. Som eksempel på mulige risici, eller uheld på ejendommen, der kan medføre væsentlig forøget forurening i forhold til normal drift kan følgende nævnes:

- Brand
- Utæthed i gyllebeholder eller gyllevogn
- Spild ved overpumpning af gylle
- Overløb af gylle
- Gyllevognen vælter
- Fejl i foderblandinger
- Spild af diesel-/fyringsolie
- Spild af kemikalier

For at minimere risikoen for driftsforstyrrelser, uheld, eventuelle gener og/eller forurening ved uheld bør der træffes følgende forholdsregler:

- Gyllebeholderne er etableret således at bund og vægge er tætte, og uden spjæld. Gyllebeholder skal kunne modstå mekaniske, termiske og kemiske påvirkninger. Ind pumpning sker via dykket påfyldningsrør. Gyllebeholderne tømmes regelmæssigt af hensyn til vedligeholdelse og inspektion. Gyllen røres kun op i forbindelse med udbringning.
- Der anvendes gyllevognene med påmonteres pumpe og sugestuds. Herved elimineres mulighederne for gyllesplid i forbindelse med pumpefejl. Anvendelse af sugestuds betragtes som den sikreste måde at fylde gyllevognen.
- Omlastning sker altid under opsyn.
- Gyllebeholder tjekkes min. 1 gang årlige for revner, skader på kabler m.v.
- Der gennemføres 10 års beholderkontrol på gyllebeholderne.
- Fejl i foderblandinger vil kunne give overdoseringer af næringsstoffer til gene for både dyr og miljø. Dette søges undgået ved udarbejdelse af foderplaner, effektivitetskontroller m.m.
- Sprøjten påfyldes kemikalie i marken.
- Olietanke er placeret, så risikoen for påkørsel er minimal.

- Påfyldning af diesel foregår på befæstet areal uden afløb.
- Der er selvfabrydende håndtag på dieseltanken.
- Der skal være dagligt opsyn med hele anlægget, og alle medarbejdere skal være instrueret i forholdsregler i tilfælde af uheld.
- Der skal forefindes en opdateret beredskabsplan, se yderligere i afsnit 3.3.11. Beredskabsplanen beskriver hvilke forholdsregler medarbejdere og ejer skal tage ved brand, overløb af gylle, kemikalie-/oliespild m.m.
- Ved uheld med gylle/olie/kemikalier kontaktes den lokale miljøvagt, og der vælges de bedste oprydnings-/forebyggelsesforanstaltninger, således at gener og risiko for forurening bliver mindst mulige (f.eks. opdæmning med halmballer, jord eller lign.).

Hvis der sker hændelser eller uheld, der berører miljøet mærkbart, skal Guldborgsund Kommune foretage de ændringer i vilkårene i godkendelsen som findes nødvendige for at begrænse konsekvenserne for miljøet eller forhindre yderligere hændelser eller uheld.

Der er stillet vilkår om anmeldelse af driftsuheld, hvor der opstår risiko for forurening af miljøet, samt udarbejdelse af skriftlig orientering, som beskriver uheldets omfang og indsatsen mod miljømæssige skader, samt beskriver forebyggende foranstaltninger, der begrænser risiko for nye uheld.

På baggrund af den skriftlige orientering vil der blive taget stilling til behovet for ændringer af miljøgodkendelsens vilkår.

3.3.11 Beredskabsplan

Der skal for ejendommen udarbejdes en beredskabsplan, som beskriver, hvilke forholdsregler der skal tages ved brand, udslip af gylle, samt andre uheld eller kritiske situationer. Der er sat vilkår om at beredskabsplanen skal fremsendes til Guldborgsund Kommune senest d. 3. måneder efter miljøgodkendelsen er trådt i kraft.

Der er indsat vilkår om, at beredskabsplanen skal forefindes på ejendommen, således at der er let adgang til den. Samtidig skal alle ansatte være bekendtgjort med dens placering og indhold. Derudover er der sat vilkår om, at planen jævnligt (min. 1 gang årligt) gennemgås og justeres, hvis der er sket ændringer.

En beredskabsplan er ikke et decideret lovkrav, men det foreslås i MST's vejledning til husdyrbrugloven. Guldborgsund Kommune har vurderet, at det kan være en god ide at kræve udarbejdelse af en beredskabsplan i forbindelse med miljøgodkendelsen. I den forbindelse skal det pointeres, at der ikke forventes et stort værk. Beredskabsplanen er tænkt som en kort oversigt, som viser, at landmanden har gennemtænkt de mest sandsynlige former for uheld, og hvordan der bør reageres i de forskellige scenarier. Udarbejdelsen af beredskabsplanen skal også være med til at gøre det helt klart, at tilsynsmyndigheden ALTID skal orienteres om forureninger. Samtidig skal myndigheden have mulighed for at vurdere, om der skal træffes forholdsregler for at sikre miljø mod yderligere skader som følge af forureningen.

Et væsentligt punkt i beredskabsplanen er således listen over hvem, der skal alarmeres, hvornår og hvordan. Et andet væsentligt punkt er et oversigtskort, der

viser placering af olietanke, kemikalieoplag, evt. gasflasker/trykbeholdere og afløbsforhold. Oversigtskortet skal hænge udendørs, gerne flere steder på bedriften til orientering for Lolland-Falsters Brandvæsen. Kortet skal sikre, at brandvæsenet kan træffe de rigtige beslutninger om evt. nedkøling af trykflasker, afspærring af kloakker, advarsel om giftig røg m.m., selv hvis der ikke er stedkendt personale på bedriften ved uheldet.

Kommunens vurdering

Guldborgsund Kommune vurderer, at udarbejdelse af beredskabsplan indeholdende nævnte elementer vil kunne bidrage til at sikre, at skader og forurening ved uheld og andet vil kunne minimeres.

3.3.12 Biaktiviteter

Der forekommer ikke godkendelsespligtige biaktiviteter på ejendommen.

3.4 FORURENING OG GENER FRA HUSDYRBRUGET

3.4.1 Ammoniak og natur

Ammoniakemissionen (fordampningen) beregnes ud fra størrelsen (m²) af produktionsareal i stalde med udgangspunkt i typer af dyr og staldgulv, samt m² overfladeareal på gødningslagre.

Den samlede faktiske ammoniakemission fra anlægget (stald og lager) er i husdyrgodkendelse.dk beregnet til 4.353,4 kg NH₃-N pr. år.

Ved denne opgørelsen er der inddraget eventuelle effekter af valgte teknologer.

Udviklingen i ammoniakemissionen er vist nedenfor.

Tabel 10: Ammoniakemission (stald og lager)

	Samlet emission NH₃-N	Meremission NH₃-N
Ansøgt drift 2. etape	4.353,4 kg	- 453,2 kg (ift. nudrift) + 530,2 kg (ift. nudrift) - 792,0 kg (ift. 8 års drift)
Ansøgt drift 1. etape	5.336,8 kg	
Nudrift (anmeldelse fra 19-12-2013)	4.806,6 kg	
8 års drift (miljøgodkendelse 06-10-2004)	5.145,4 kg	

Beregningerne foretaget i husdyrgodkendelse.dk viser, at i 1. etape sker der en stigning i ammoniakemissionen i forhold til nudriften. I 2. etape vil den samlede emission fra anlægget falde både i forhold til produktionen før anmeldelsen om skift af dyretype i 2013 og i forhold til den miljøgodkendte produktion i 2004.

I ansøgningsmaterialet er det oplyst, at den faktiske ammoniakemission opnås på baggrund af anvendelse af tiltagene på listen nedenfor.

1. etape
 - Der etableres fast overdækning på den nye gyllebeholder.
2. etape
 - I den nye stald etableres der gyllekøling og delvist spaltegulv (mindst 25 % fast gulv).

På baggrund af ovenstående er der sat vilkår, der fastholder de forudsætninger og tiltag, der ligger til grund for beregningen af ammoniakfordampningen fra stalde og lagrer (se afsnit 3.5.3).

3.4.1.1 Ammoniakfølsom natur

Nedenstående afsnit beskriver forhold og vurderinger af ammoniakpåvirkning af følsom natur, og for yderligere uddybning kan der henvises til bilag 2 Naturvurdering - § 16 a miljøgodkendelse, Pogemosevej 3, 4990 Sakskøbing.

Kategori 1-natur

Den totale ammoniak deposition fra den ansøgte produktion er i det elektroniske ansøgningssystem beregnet til maksimalt 0,0 kg NH₃-N/ha både ved 1. etape ved 2. etape i naturområderne med kategori 1-natur. Der er kumulation med ét husdyrbrug ud over ansøger, og den totale ammoniaktilførsel på naturområdet fra ansøger må derfor ikke overskride 0,4 kg NH₃-N/ha.

Da det fastsatte beskyttelsesniveau for ammoniaktilførsel er overholdt, vurderer Kommunen, at den ansøgte drift af anlægget ikke vil påvirke kategori 1-naturen og dermed udpegningsgrundlaget i det pågældende Natura 2000-område på en måde, der hindrer målopfyldelsen for området. Endvidere kan det ikke på et konkret eksperimentelt videnskabeligt grundlag dokumenteres, at ammoniakpåvirkningen fra husdyrbruget vil medføre en påviselig biologisk ændring af naturområdet, selvom beskyttelsesniveauet er overholdt.

Kategori 2-natur

Den totale ammoniak deposition fra den ansøgte produktion på husdyrbruget er i det elektroniske ansøgningssystem beregnet til 0,0 kg NH₃-N/ha i naturområdet. På denne baggrund vurderes det, at det samlede husdyrbrug ikke vil medføre en væsentlig påvirkning med ammoniak af det nærmeste kategori 2-natur.

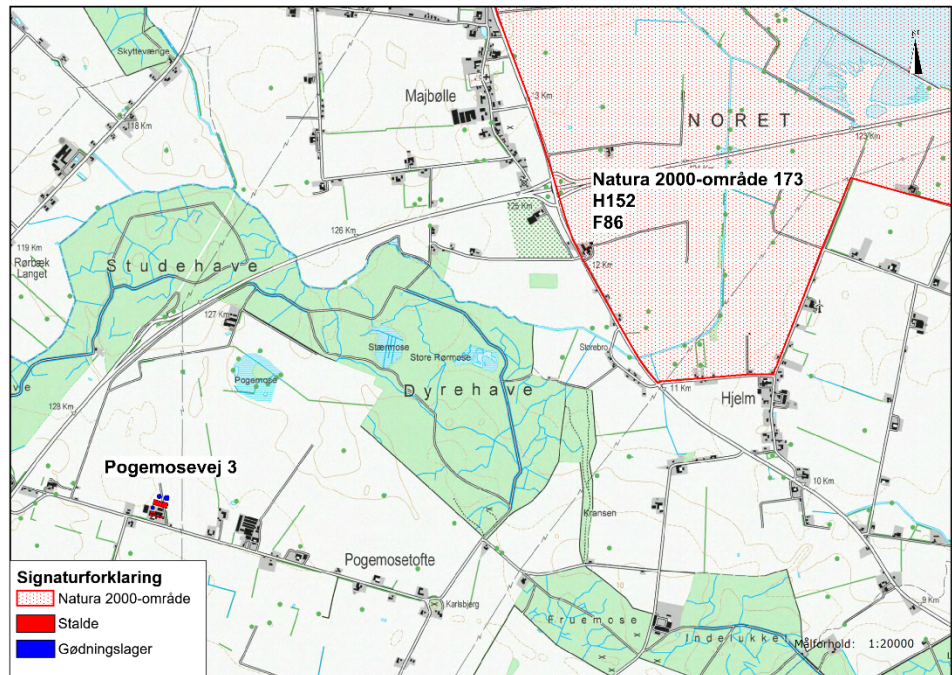
Kategori 3-natur

Den ansøgte produktion på Pogemosevej 3 må ikke medføre, at tilstanden i kategori 3-naturtyperne påvirkes negativt. Dette kan undersøges ved at sammenholde naturtypernes tålegrænse for kvælstof med den beregnede merdeposition med kvælstof fra det ansøgte dyrehold.

Da merdepositionen med kvælstof i den nærmeste kategori 3-natur er beregnet til mindre end 1,0 kg NH₃-N/ha, vurderes det, at der ikke sker en tilstandsændring i disse naturområder. Det vurderes derfor, at der ikke skal stilles vilkår i forhold til kategori 3-naturområderne.

3.4.1.2 Natura 2000

Nærmeste Natura 2000-område i forhold til stald og lager på Pogemosevej 3 er område nr. 173 Smålandsfarvandet og Guldborgsund med kyster, der på dette sted består af habitatområde 152 Smålandsfarvandet nord for Lolland, Guldborgsund, Bøtø Nor, og Hyllekrog-Rødsand og fuglebeskyttelsesområde 86 Guldborgsund. Afstanden fra stald og lager ca. 2,9 km til Natura 2000-området, se kort 2.

Kort 2. Beliggenheden af husdyrbruget i forhold til nærmeste Natura 2000-område.

Nærmeste forekomst af terrestriske habitatnaturtyper indenfor Natura 2000-området er to næringsrige søer (habitatnaturtype 3150) i ca. 3,8 km nordøst for husdyrbruget.

Kommunens vurdering

Habitatnaturtype 3150 Næringsrig sø betragtes ikke som en ammoniakfølsom naturtype (kategori 1-natur). Dette forhold sammen med den store afstand til husdyrbruget betyder, at habitatnaturtypen ikke vil blive påvirket ved den ansøgte ændring af husdyrbruget.

Samlet vurderes det, at bevaringsstatus for arter og naturtyper på udpegningsgrundlaget for Natura 2000-område 173 ikke vil blive negativt påvirket, og dermed at det ansøgte projekt hverken alene eller sammen med andre planer og projekter i området vil påvirke Natura 2000-området væsentligt.

3.4.1.3 Bilag IV-arter og andre sjældne og/eller beskyttelseskrævende arter

Da der ikke er egnede yngle- og rasteområder for padder inden for en afstand på 300 m til husdyrbruget, vurderer Kommunen, at det ansøgte projekt kan gennemføres uden at beskadige yngle- og rastesteder for bilag IV-padder.

Ved projektet sker der ikke nedrivning af bygninger, rydning af store træer eller lignende aktiviteter, der kan påvirke yngle- og rastesteder for flagermus. Det vurderes på denne baggrund, at projektet kan gennemføres uden at beskadige eller ødelægge yngle- og rasteområder for arter af flagermus.

For yderligere oplysninger om afsnittene 3.4.1.1 til 3.4.1.3 se bilag 2: Naturvurdering.

3.4.2 Lugt

Lugt generelt

Den primære kilde til lugt fra husdyrhold er staldventilation, og vurderinger af lugt i forhold til omkringboende vurderes udelukkende ud fra staldanlæg til dyrehold. Lugtgener fra opbevaringsanlæg, ved udbringning af husdyrgødning eller udegående dyr indgår ikke i lugtberegningerne, og håndteres derfor primært ved generelle afstandsregler og regler i husdyrgødningsbekendtgørelsen. Ved efterlevelse af reglerne i bekendtgørelsen vil der normal ikke forventes væsentlige lugtgener fra aktiviteter vedrørende gødningshåndtering og opbevaring.

I husdyrbrugsloven er der indbygget et beskyttelsesniveau for lugt i forhold til forskellige typer beboelse. Lugtmissionen beregnes med udgangspunkt i forhold som: dyretype, m² produktionsareal og staldsystem. Der er derfor stillet vilkår om staldsystem, hvor mange m² produktionsareal, og hvilke dyretype, der må være i de enkelte staldafsnit på bedriften. Disse parametre er en forudsætning for beregningerne, og de deraf følgende vurderinger.

I husdyrbrugloven beskrives lugtgenekriterierne som den maksimale, miljømæssige acceptable lugtgenebelastning fra en given kilde ved den pågældende områdetype. I husdyrgodkendelse.dk beregnes geneafstande, som angiver krævede minimumsafstande fra forskellige beboelsestyper/områder til staldene, før lugten vurderes som værende uvæsentlig. Ved større afstand end den beregnede minimumsafstand kan lugten være registrerbar, men vurderes ikke at være til væsentlig gene.

Der gøres opmærksom på at geneafstanden er angivet i forhold til et vurderet lugtcentrum for en eller flere af staldene og til kanten af nærmeste bolig/boligområde. Til denne beregning har systemet lavet et vægtet lugtbidrag fra de enkelte stalde. Derfor kan den aktuelle afstand til de forskellige områder godt være kortere end den beregnede geneafstand uden, at lugtgenekriterierne er overskredet.

De faktiske forhold

De beregnede geneafstande for den ansøgte produktion på Pogemosevej 3 er angivet nedenfor i forhold til de aktuelle afstande. Geneafstanden for byzone, samlet bebyggelse og enkelt bolig er i ansøgningsystemet angivet med udgangspunkt i "ny lugtvurderingsmodel" som den først begrænsende model.

Tabel 11. Lugtberegninger
1. etape

Beboelse/områdetype	Beregnet geneafstand meter	Vægtet gennemsnitsafstand meter	Genekriterie overholdt
Enkelt bolig			
Pogemosevej 1	253,6	154,8	Nej
Bækvej 22	202,9	171,8	Nej
Samlet bebyggelse			
Alleen 8	476,4	2.661,9	Ja
Byzone-/sommerhusområde m.v.	695,6	3.133,5	Ja

Sakskøbing			
------------	--	--	--

2. etape

Beboelse/områdetype	Beregnet geneafstand meter	Vægtet gennemsnitsafstand meter	Genekriterie overholdt
Enkelt bolig Pogemosevej 1 Bækvej 22	210 168	172,7 192,8	Nej ja
Samlet bebyggelse Alleen 8	426,9	2.678,8	Ja
Byzone-/sommerhusområde m.v. Sakskøbing	637,7	3.154,1	Ja

Beregningerne foretaget i husdyrgodkendelse.dk viser, at lugtgeneafstandene er overholdt til byzone og samlet bebyggelse, idet afstanden til henholdsvis byzone og samlet bebyggelse er større end de beregnede geneafstande.

Derimod er lugtgeneafstanden for enkeltboligen på Pogemosevej 1 ikke overholdt, da den vægtede gennemsnitsafstand er kortere end den beregnede geneafstand. Ved 1. etape er lugtgeneafstande til enkeltboligen på Bækvej 22 heller ikke overholdt.

Af husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen fremgår det, at der som hovedregel skal meddeles afslag, hvis den beregnede geneafstand er større end den vægtede gennemsnitsafstand, og dette ikke kan afhjælpes ved lugtreducerende tiltag. Kommunen kan i særlig tilfælde vurderer, at beskyttelsesniveauerne for lugt kan fraviges jf. § 32 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, hvis følgende betingelser er opfyldt:

- Den ansøgte udvidelse eller ændring medfører ikke, at husdyrbrugets samlede lugtmission forøges.
- Den ansøgte udvidelse eller ændring medfører ikke, at lugtmissionen fra det enkelte staldafsnit øges nærmere byzone, samlet bebyggelse, enkeltboliger m.v.
- Afstanden til byzone, samlet bebyggelse, enkeltboliger m.v. er mere end 50 % af den beregnede geneafstand.

I den aktuelle ansøgning sker der et fald i den samlede lugt emission. Jf. beregningerne i husdyrgodkendelse.dk falder lugten ved 1. etape fra 80.383 OU pr. sekund til 72.472 OU pr. sekund. Ved 2. etape falder lugten yderligere ned til 68.192 OU pr. sekund. Dermed er den første betingelse overholdt.

I de eksisterende staldafsnit 2 og 3 reduceres lugten idet der indføres hyppig gylleudslusning. I 2. etape falder lugten helt bort fra det staldafsnit, der tages ud af drift. Dette er samtidigt det staldafsnit, der ligger tættest på Pogemosevej 1 og Bækvej 22. Den nye stald, hvor der ikke før har været lugt, ligger længst væk fra Pogemosevej 1. Dermed er den anden betingelse overholdt.

I 1. etape er geneafstanden beregnet til 253,6 m og den faktiske afstand er beregnet til 154,8 m, dvs. afstanden til nærmeste nabo er over 61 % af geneafstanden. I 2. etape er geneafstanden beregnet til 210 m og den faktiske afstand er beregnet til 172,7 m, dvs. afstanden til nærmeste nabo er over 82 % af geneafstanden. Dermed er den tredje betingelse overholdt.

Anvendt teknologi/teknik til reduktion af lugt

På ejendommen anvendes hyppig gylleudslusning som virkemiddel mod lugt i staldsektioner til slagtesvin med fulddrænede gulve (staldafsnit 2 og 3). Hyppig udslusning er optaget på Miljøstyrelsens Teknologiliste med en reducerende effekt på lugt på 20 %. Det vil sige, at man ved hyppig udslusning – min. én gang ugentligt imod normalt f.eks. hver 6. uge, kan reducere udledningen af lugt fra stalden med 20 %. Dette virkemiddel er anvendt i ansøgningen for at reducere lugten. For at fastholde forudsætningen for godkendelsen er dette fastholdt i vilkår, både hvad angår hyppighed af udslusning og dokumentation derfor.

I den nye stald etableres gyllekøling som virkemiddel mod dels lugt og dels ammoniakemission. Gyllekøling er optaget på Miljøstyrelsens Teknologiliste med en reducerende effekt på lugt på 20 %. Der er fastsat vilkår om driftstid og effektivitet af gyllekølingen for at fastholde den forudsatte virkning af gyllekølingen.

Kumulation

I den samlede vurdering af lugtgener fra et husdyrbrug skal påvirkningen fra eventuelle andre husdyrbrug med mere end 75 DE inddrages. Der skal således tages højde for en kumulativ effekt, hvis andre husdyrbrug medfører lugtgener i samme punkt, som den ansøgte produktion. De beregnende geneafstande skærpes, hvis der ligger andre husdyrbrug indenfor 300 meter fra byzone/sommerhusområde, samlet bebyggelse/visse lokalplaner eller tættere end 100 meter på en enkeltbolig.

Der har ikke været behov for at regne med kumulation til nogle af områderne i denne miljøgodkendelse.

Driftsvilkår

Lugtemissionen fra husdyrbruget er meget afhængig af, hvordan landbruget drives. Der er derfor sat en række vilkår, der skal sikre mod lugtgener. De stillede vilkår om god staldhygiejne, og renholdelse af ejendommen er således en del af indsatsen for at begrænse lugten fra ejendommen. Lugt fra gyllebeholdere indgår ikke i lugtberegningerne, men disse kan bidrage med betydelige lugtgener ved uhensigtsmæssig drift. Der er derfor stillet en række vilkår, som blandt andet skal sikre en hensigtsmæssig drift, og dermed mindske risikoen for lugtgener fra gyllebeholderne.

Der er endvidere indsat mulighed for, at der ved væsentlige lugtgener kan kræves undersøgelse af, hvordan disse kan begrænses, hvis kommunen vurderer, at dette er påkrævet.

Kommunens vurdering

Beregningerne viser, at lovens minimumskrav til afstand til nærmeste byzone og samlet bebyggelse er overholdt.

Lugtgenekriteriet til nærmeste nabo/naboer er ikke overholdt, men bedriftens samlede lugtmission falder ved det ansøgte projekt (både i 1. og 2. etape), og samtidigt flyttes bedriftens lugtcenter længere væk fra naboen i 2. etape. Samlet er det vurderet, at dette vil være så stor en forbedring for naboen/naboerne, at det er forsvarligt at benytte 50% reglen.

Kommunen vurderer derfor, at lugt fra staldene ikke vil give anledning til væsentlige gener for naboer. Der kan naturligvis forekomme lugt i forbindelse med omrøring og udbringning af gylle. Ved overholdelse af de fastsatte vilkår og lovkrav i øvrigt, er det dog Guldborgsund Kommunes vurdering, at omkringboende ikke vil blive væsentligt generet af lugt fra ejendommen.

3.4.3 Fluer og skadedyr

Generel bekæmpelse af skadedyr foregår igennem forebyggelse, det vil sige ved regelmæssigt oprydning og renholdelse. Ved at renholde og rydde op især i stalde og omkring foder- og gødningslagre forebygges forhold, der tiltrækker skadedyr, og hvor disse har gode betingelser for formering.

Der er stillet vilkår om effektiv fluebekæmpelse, som minimum i overensstemmelse med retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi. Retningslinjerne giver frit valg mellem biologisk bekæmpelse med rovfluer og snyltehvepse eller kemiske bekæmpelsesmidler. Ud fra et renere teknologisyndspunkt er biologisk bekæmpelse at foretrække, men effekten af den biologiske bekæmpelse er meget afhængig af stalddypen. P.t. er der ikke belæg for at sige at biologisk bekæmpelse er BAT. Der er derfor sat kravet til effekten og det er op til den driftsansvarlige at vælge metoden.

Der er stillet vilkår om, at der skal gennemføres en effektiv rottebekæmpelse. Rottebekæmpelsen består dels af en egentlig bekæmpelse af rotter, hovedsagligt ved udlægning af gift, og dels ved opretholdelse af god orden og hygiejne, således at rotternes leveduligheder reduceres. Rottebekæmpelsen skal ske i overensstemmelse med rottebekendtgørelsen samt gældende vejledning om forebyggelse og bekæmpelse af rotter (se henvisning under "generelle bemærkninger" tidligere i godkendelsen).

Jf. rottebekendtgørelsen kan rottebekæmpelse udføres af bedriftens ejer, hvis ejeren gennemfører den fornødne uddannelse og opnår autorisation til bekæmpelse på egen ejendom.

Kommunens vurdering

Guldborgsund Kommune vurderer, at der generelt i forbindelse med dyrehold kan forekomme gener fra skadedyr (fluer, mus og rotter mv.), som skal afhjælpes. Det vurderes, at ved overholdelse af de stillede vilkår vil ejendommens skadedyrsbekæmpelse være tilfredsstillende.

3.4.4 Transport

Hovedparten af transporterne er sæsonbetinget; udkørsel med husdyrgødning i foråret og efterår, kørsel med korn og halm i høsten. Disse transporter kan kun i begrænset omfang planlægges, idet de skal foregå, når vejret tilsiger det. De øvrige transporter er derimod jævnt fordelt over året og har et omfang, der ikke forventes at give gener. Bortset fra antallet af gylletransporter forventes antallet af transporter at blive det samme i ansøgt som i nudrift. Dette skyldes at en del

transporter blot har mere med af gangen. En del af disse transportere kan planlægges, men en del er bestemt af transportøren og ikke af ansøger.

Transporter kan være en væsentlig kilde til støj og mulige gener for omkringboende. Der er i husdyrbrugloven ikke hjemmel til at fastsætte vilkår for transportere på offentlig vej, eller til at sætte spørgsmål vedr. belastning af det lokale vejnet. Færdsel på offentlig vej reguleres i henhold til færdselsloven og håndhæves af politiet.

For at mindske risikoen for gener i forbindelse med transport med tung trafik, er der sat vilkår om, at disse så vidt muligt skal planlægges til hverdag mellem kl. 7.00 og 18.00.

Kommunens vurdering

Guldborgsund Kommune vurderer, at omfanget af transportere ikke antager et omfang, der vil være til væsentlig gene for beboere i området. Støj og rystelser i forbindelse med transportere vil dog altid være afhængig af, i hvilke omfang landmanden forstår at vise hensyn, det vil sige måden der køres på og tidspunktet.

3.4.5 Støj fra anlæg og maskiner

Støj fra staldanlægget kan deles i to, dels periodisk støj f.eks. fra pumpning af gylle, blanding/transport af foder, levering/afhentning af dyr og udbringning af husdyrgødning, og dels støj af mere vedvarende karakter fra dyrene, ventilationsanlæg og lignende. Der kan forventes spidsbelastninger med støj i forbindelse med ind-/ og udlevering af grise.

I modsætning til fluer, støv og lignende er der helt klare retningslinjer for måling af støj og dermed for fastsættelse af grænseværdier for, hvornår en gene er væsentlig eller uvæsentlig. Grænseværdierne skal ikke overholdes på landbrugsarealer, men i skel til nabobeboelsernes opholdsarealer. Grænseværdierne for forskellige områdetyper fremgår af vejledning fra Miljøstyrelsen nr. 5/1984 Ekstern støj fra virksomheder. Ved naboerne rundt om husdyrbrug er der normal praksis, at der skal fastsættes støjgrænser svarende til områdetype 3: Områder for blandet bolig- og erhvervsbebyggelse, centerområder (bykerne).

Ved vurdering af om anlægget vil kunne overholde støjgrænserne, er der taget hensyn til anlæggets placering og afstande til naboer.

Der er indsat vilkår om maksimalt tilladelig støj og vilkår om, at der kan kræves udført støjmåling og/eller -beregning. Kontrol af støjen vil kun komme på tale, hvis der opstår begrundet mistanke om, at de fastsatte maksimale støjgrænser er overtrådt.

Miljøgodkendelsen omfatter kun de støjende aktiviteter, der er direkte knyttet til husdyrproduktionen. Dvs. at markdriften ikke indgår i en evt. støjmåling/-beregning, kørsel på offentlig vej indgår heller ikke. Derimod indgår kørsel med gylle, foder o.l. inde på selve husdyrbruget.

Kommunens vurdering

Guldborgsund Kommune vurderer på baggrund af afstande til omkringboende og

overholdelse af de stillede vilkår, at støjen fra anlægget vil kunne overholde Miljøstyrelsens retningslinjer. Vibrationer og lavfrekvent støj vurderes at være af et omfang, der ikke vil være til væsentlig gene for naboer. På baggrund heraf vurderer kommunen, at støj fra ejendommen ikke forventes at give anledning til væsentlige støjgener for de omkringboende.

3.4.6 Støv fra anlæg og maskiner

Støv forekommer primært i forbindelse med håndtering af halm og foder samt kørsel med traktor og maskiner.

Ved fornuftig håndtering af halm og foder og forsigtig kørsel forventes der ikke at være væsentlige støvpåvirkninger uden for ejendommen, og dermed ingen væsentlige støvgener for de omkringboende.

Der vil være støv fra dyrene, normalt dog ikke i et omfang, så det opleves uden for staldene. Foderhåndtering foregår indendørs. Støvet minimeres desuden som følge af omhyggelig management.

Der er stillet vilkår om, at driften af anlægget ikke må medføre støvgener uden for staldene. Det er Guldborgsund Kommune der i givet fald afgør om evt. gener er væsentlige eller ej.

Kommunens vurdering

Guldborgsund Kommune vurderer, at der ikke vil være væsentlige støvproblemer eller støvgener for omkringboende. Ved denne vurdering er der taget hensyn til afstanden til omkringboende. Dog henvises til god landmandspraksis, at al transport til og fra ejendommen skal, for at begrænse støvgener, foregå ved hensynsfuld kørsel, samt at alle aktiviteter på ejendommen planlægges, herunder også levering og udkørsel, således at omgivelserne påvirkes mindst muligt.

3.4.7 Lys

Som udgangspunkt vil der ikke være belysning om natten, hverken i staldene eller uden for bygningerne. Udendørs lys er kun tændt i forbindelse med ind- og udlevering af grise.

Der er indsat vilkår om, at det ved indretning og drift af husdyrbruget skal sikres, at naboer ikke generes af lys fra vinduer, porte, køretøjer og lignende.

Kommunens vurdering

Guldborgsund Kommune vurderer, at belysningen ikke vil give anledning til væsentlige problemer eller gener for omkringboende, trafikanter eller landskabelige hensyn. Der er ved denne vurdering taget hensyn til afstand til omkringboende.

3.5 GØDNINGSPRODUKTION OG -HÅNDBETING

3.5.1 Gødningstyper og mængder

Gødningsproduktionen på ejendommen består af gylle og ansøger har oplyst, at der årligt vil blive produceret ca. 8.300 m³ gylle incl. rengøringsvand, drikkevandsspil m.m. Iflg. ansøger er mængden beregnet ud fra normtal fra Århus Universitet.

Beregningerne i ansøgning er udført under forudsætning af, at gødningen håndteres som gylle. For at sikre, at beregningsforudsætningerne for ammoniak fra stalde og lagre fastholdes, er der stillet vilkår om, at staldene indrettes som angivet, og at gødningen håndteres som gylle. Ønskede fysiske ændringer i staldindretningen skal forelægges Guldborgsund Kommune til vurdering for eventuel godkendelsespligt inden ændringerne foretages.

Kommunes vurdering

Guldborgsund Kommune vurderer, at overholdelse af de givne vilkår medvirker til, at forudsætningerne for beregningerne, som ligger til grund for miljøgodkendelsen, holder.

3.5.2 Flydende husdyrgødning, opbevaring

Der er gylleproduktion i alle staldafsnit og gyllen ledes via forbeholder til gyllebeholderne. Ifølge det foregående afsnit er den årlige produktion af flydende husdyrgødning på ca. 8.300 m³. Denne mængde inkluderer rengøringsvand, drikkevandsspild m.m.

I forbindelse med det ansøgte projekt er der planlagt en ny gyllebeholder på mellem 3.000 og 4.000 m³. Da gyllebeholderen planlægges opført under 300 m fra nabobeboelse bliver den opført med fast overdækning.

Nedenstående tabel viser en oversigt over beholdere til flydende husdyrgødning på ejendommen:

Tabel 12. Gødningsopbevaring

Opbevarings-anlæg	Byggeår/kontrol år	Overflade-areal, m ²	Overdækning	Kapacitet
Ny gyllebeholder		842	Fast overdækning	3.000-4.000 m ³
Eks. gyllebeholder	2005	557	Flydelag	2.500 m ³
Eks. gyllebeholder	1990	358	Flydelag	1.500 m ³
Samlet		1.757 m²		7-8.000 m³

Der er stillet vilkår om et maksimalt samlet overfladeareal på gyllebeholdere svarende til 1.757 m², da dette indgår som forudsætning for beregning af ammoniakemissionen fra anlægget.

Opbevaringskapacitet

Ifølge ansøgningsmaterialet er der en samlet opbevaringskapacitet for ejendommen opgjort til minimum 7.000 m³, hvilke svarer til ca. 10 måneders opbevaring. Husdyrgødningsbekendtgørelsens anbefaling om tilstrækkelig opbevaringskapacitet er 9 måneders tilførsel. Retningslinjerne er således overholdt og kommunen vurderer at gødningen vil kunne opbevares forsvarligt og uden risiko for overløb.

Der er fastsat vilkår om, at der på ejendommen som minimum skal være en opbevaringskapacitet svarende til 9 måneder. Begrundelsen for dette vilkår er, at anbefalingerne jf. husdyrgødningsbekendtgørelsen kun er vejledende og ikke et

krav. Da opbevaringskapaciteten er afgørende for sikkerhed i forbindelse med opbevaring af gødning og medvirkende til at sikre mulighed for hensigtsmæssig udbringning af husdyrgødningen er det fastholdt i vilkår.

Krav om fast overdækning

Der er fastsat vilkår om, at den nye gyllebeholder skal være overdækket med fast overdækning. En sådan overdækning medfører reduceret lugt- og ammoniakfordampning fra beholderen, og er en forudsætning for beregningerne i husdyrgodkendelse.dk og vurderinger deraf.

Derudover er der stillet vilkår om, at overdækningen skal lukkes igen umiddelbart efter endt omrøring eller udkørsel. Samtidig er der stillet vilkår om, at skader på overdækning skal repareres inden for en uge, eller at der skal være indgået aftale om at få dem repareret, samt at myndigheden skal underrettes. Disse er stillet, da der ved åbentstående eller beskadiget overdækning er øget risiko for lugt- og ammoniakfordampning fra beholderen.

Håndtering af gylle

For at sikre, at der kan ske en forsvarlig overpumpning af gylle til og fra gyllebeholderne, samt til gyllevogn, er der sat vilkår om, at der skal benyttes gyllevogne med egen påmonteret pumpe med returløb. Alternativt skal der være læsseplads ved gyllebeholderne. Evt. læsseplads skal udføres i henhold til Landbrugets Byggeblad for læsseplads for gyllevogne GR-nr. 103.11-2 fra juli 1987. Afløbet/pumpebrønden skal være dimensioneret således, at også et større spild kan opsamles. For at sikre, at læssepladsens opsamlingskapacitet ikke er opbrugt af regnvand, er der ligeledes vilkår om, at pumpeump tømmes for regnvand før der foretages overpumpning af gylle. Læssepladsen skal renses ved arbejdsdagens ophør de dage, hvor der afhentes gylle. Rensningen skal være så grundig, at regnvand, der falder på pladsen ikke forurenes med gylle, men frit kan løbe ud over kanten og sive ned.

For at minimere risikoen for udslip af gylle i forbindelse med pumpning er der sat vilkår om, at der ved enhver overpumpning mellem gyllebeholder og -vogn skal være opsyn med overpumpningen, for at forhindre, at der sker forurening med gylle ved at vognen overfyldes eller andre uheld.

For at mindske risikoen for lugtgener er der endvidere sat vilkår om, at omrøring af gylle først må ske umiddelbart før udkørsel, samt at omrøringen skal koncentreres over så kort tid som muligt.

Endvidere er der sat vilkår om, at flydelagene skal reetableres umiddelbart efter omrøring og / eller pumpning af gylle fra gyllebeholderne. Ved pumpning flere dage i træk, kan reetableringen afvente til sidste pumpning er gennemført. Vilkåret er sat for at minimere den periode, hvor ammoniakfordampningen fra gyllebeholderen er stor pga. det brudte flydelag og hvor der samtidigt kan være kraftig lugt fra beholderen.

Der foretages ikke behandling af husdyrgødning i form af separationsanlæg, beluftning, biologisk, forsuring eller lignende på ejendommen.

3.5.3 Gyllekøling

Der skal etableres gyllekølingsanlæg i den nye stald ved nedstøbning af kølesanger i gyllekanalerne. Varmen genereret af gyllekølingsanlægget bliver brugt til opvarmning af stalde til især smågrise.

Den endelige dimensionering og det endelige valg af anlæg er ikke foretaget endnu. Der er derfor sat vilkår om, at inden stalden opføres, skal der foreligge endelig beskrivelse og dimensionering af gyllekølingsanlægget, herunder dokumentation for at anlægget kan give 20 % reduktion af lugt og 7% reduktion af ammoniakfordampning.

Da gyllekølingsanlægget er anvendt som lugtreducerende tiltag, skal det være i drift konstant. Der er sat vilkår i overensstemmelse med de i miljøstyrelsens teknologiblاد anførte drifts og egenkontrol vilkår for gyllekølingsanlæg.

Den nærmere baggrund for vilkår stillet specifikt til krav om energimåler er, at det ifølge teknologibladet giver den mest sikre bestemmelse af kølingen og dermed ammoniakreduktionen. Hertil kommer, at vilkåret om en årlig køleydelse kan aflæses direkte på måleren, hvilket gør kontrollen enkel ved tilsyn.

Endvidere er der stillet vilkår om trykovervågning og vedligeholdelse, således at det sikres, at gyllekølingsanlægget rent faktisk fungerer og evt. fejl bliver rettet hurtigst muligt.

Ved evt. udskiftning af varmepumpen er der sat vilkår om at tilsynsmyndigheden skal have dokumentation for den nye pumpes køleeffekt, så det kan sikres, at der fortsat er den korrekte reduktion i lugt- og ammoniakemission.

Der er stillet vilkår om, at tilsynsmyndigheden skal underrettes i tilfælde af længerevarende driftsstop. Dette er begrundet i, at det kan have betydning for, om emissionsgrænseværdien for ammoniak overholdes i praksis, samt at den lugtreducerende effekt er tilstede. Kommunen har vurderet at et passende tidspunkt vil være efter 5 dage med driftsstop.

Der er stillet vilkår om, at der skal føres egenkontrol i form af logbog. Begrundelsen for dette er, at det er betydelig lettere, hvis der i forbindelse med den daglige drift føres en fælles logbog. I logbogen kan alle de for husdyrbruget relevante oplysninger være samlet et sted, såfremt det er praktisk muligt. Det vil lette landmandens administrative byrder i forbindelse med driften af husdyrbruget. Samtidig sikres det, at tilsynet vil have nem adgang til alle relevante oplysninger i forbindelse med tilsynets udøvelse.

Vilkårene er stillet for at sikre, at den beskrevne miljøeffekt af gyllekølingssystemet kan opnås i praksis, hvilket er en forudsætning for godkendelsen.

Kommunens vurdering

Guldborgsund Kommune vurderer, at der ved overholdelse af de stillede vilkår ikke vil være væsentlig risiko for påvirkning af omgivelserne i relation til opbevaring og håndtering af flydende husdyrgødning. Det vurderes, at det vil være muligt at opnå en reduktion i lugt – og ammoniakemissionen fra stalde ved brug af gyllekølingsanlægget.

3.5.4 Zink

Der er sat vilkår om, at hvis der benyttes receptpligtig medicinsk zink til smågrisene skal dette oplyses til Guldborgsund Kommune. Samtidigt skal det oplyses hvor stor en %-del af gyllen i de enkelte gyllebeholdere, der kommer fra smågrise, der har fået medicinsk zink.

Vilkåret er sat for at Guldborgsund Kommune kan vurderer om der skal træffes særlige forholdsregler/sættes særlige krav for at sikre overholdelse af § 36 i husdyrgødningsbekendtgørelsen. Jf. §'en kan der evt. være behov for påbud om kalkning af marker, særlige afstandskrav til vandmiljø, særlige restriktioner i udspretningsmængder m.m.

Kommunens vurdering

Guldborgsund Kommune vurderer at vilkåret sikre tilsynsmyndighedens mulighed for at kontrollere, at husdyrgødningsbekendtgørelsens regler om anvendelse af gylle fra smågrise behandlet med medicinsk zink bliver overholdt.

3.6 BEDST TILGÆNGELIG TEKNIK (BAT) OG BEGRÆSENDE FORANSTALTNINGER

Et husdyrbrug bør til stadighed søge at begrænse forurening ved at indføre og gøre brug af den bedste tilgængelige teknik til at nedbringe eventuelle miljøpåvirkninger og gener fra stalde, husdyrgødningsopbevaringsanlæg m.m.

Gennem Husdyrloven pålægges den enkelte landmand at redegøre for brugen af BAT og eventuelt reducere miljøbelastningerne fra husdyrproduktionen ved anvendelse af BAT. Ved begrebet "tilgængelig teknik" menes, at teknikken ved afvejning af økonomiske udgifter og fordele skal være mulig at anvende i landbrugssektoren som helhed. I begrebet "tilgængelig" ligger en indbygget afvejning mellem mål og midler (proportionalitet), men det skal afvejes på sektorniveau og ikke på bedriftsniveau.

Det niveau miljøbelastningen kan nedbringes til ved hjælp af BAT supplerer det fastlagte beskyttelsesniveau. BAT kravene er uafhængige af omgivelsernes sårbarhed. Beliggenheden af bedriften i et særligt følsomt område skærper således ikke kravet til BAT.

Overholdelse af BAT er i denne miljøgodkendelse vurderet med udgangspunkt i retningslinjer i MST's vejledning, BREF-dokumenter ("BAT reference documents") samt for IE-husdyrbrug gældende BAT-konklusioner.

Det er et krav fra EU, at husdyrbrug med intensiv opdræt af fjerkræ og svin skal opfylde BAT-konklusionerne for integreret forebyggelse og bekæmpelse af forurening jf. IE-direktivet, og at disse skal lægges til grund for godkendelsesvilkår for anlæg.

BAT-konklusionerne omfatter:

- Ernæringsmæssig styring (se afsnit 3.3.5)
- Håndtering af foder (se afsnit 3.3.5)
- Opstaldning (se afsnit 3.3.1 og 3.6.1)
- Opbevaring af døde dyr (se afsnit 3.3.8)

- Opsamling, opbevaring og udbringning af husdyrgødning (3.5.2 - 3.5.4 og 3.6.5)

Ud over de listede punkter betragtes det som BAT, at der gennemføres systematisk overvågning af de forskellige procesparametre/forbrug af vand, energi, brændstof, tilførsel og afgang af dyr, foderforbrug og gødningsproduktion m.m. De gældende BAT-konklusioner er indarbejdet i husdyrbrugloven.

Det er desuden BAT at have en systematisk overvågning af den samlede mængde kvælstof og fosfor, der udskilles i husdyrgødningen. Der er som følge af generelle regler krav om, at der udarbejdes gødningsregnskab en gang årligt, ligesom der er fastsat fosforlofter på ejendommen. Det er derfor allerede indarbejdet i dansk lovgivning, og vil ikke blive gennemgået yderligere i denne godkendelse.

Redegørelsen skal for svine- og fjerkræbrug desuden omhandle de teknologier, der er beskrevet dels i EU kommissionens BREF-dokument om intensivt hold af svin og fjerkræ og dels i Miljøstyrelsens Teknologiblade og Teknologiliste.

Da der i denne godkendelse er tale om et IE-husdyrbrug skal der suppleres med oplysninger omkring planlagte foranstaltninger ved husdyrbrugets ophør, en redegørelse og dokumentation for valg af BAT og et ikke teknisk resumé af de undersøgte væsentlige alternativer til teknologi, teknik og foranstaltninger.

BAT er en retslig standard, der ændrer sig i takt med den teknologiske udvikling.

BAT-kravene er vurderet forskellige for nybyggeri/omfattende renovering, hvor moderne teknologi ofte kan implementeres forholdsvis billigt, i forhold til eksisterende bygninger, hvor implementering kan være dyr eller ligefrem umulig.

Følgende områder vurderes i forhold til BAT:

- Ammoniakfordampning fra stald og lager (indretning og foder)
- Forbrug af vand og energi
- Management
- Støj, støv og lugt
- Opbevaring, behandling og håndtering af husdyrgødning.

3.6.1 Ammoniak og anvendelse af BAT

Ammoniakemission fra anlægget kan mindskes ved at begrænse dyrenes udskillelse af kvælstof, begrænse tabet af ammoniak fra husdyrgødningen i stald og/eller lager eller at opsamle ammoniak fra luften ved rensning. Dette kan gennemføres ved, at anvende forskellige teknikker/teknologier hver for sig, eller i kombination med hinanden.

Den maksimale ammoniakemission beregnes på baggrund af fastlagte grænser jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen. I ansøgningssystemet husdyrgodkendelse.dk beregnes det niveau for samlet ammoniakemission, som på godkendelsestidspunktet er BAT for den pågældende produktion. BAT-beregningen er bindende for kommunen, dog med mulighed for gennemførelse af konkrete supplerende vurderinger, hvis der findes særlige behov herfor.

Det er op til den enkelte husdyrbruger at beslutte, hvilke virkemidler der tages i brug for at overholde kravet til maksimal ammoniakemission fra stald-/og gødningslager. Det er dog et krav, at de anvendte virkemidler er anført på Miljøstyrelsens teknologiliste.

1. etape

Jf. beregning i husdyrgodkendelse.dk skema 206980, version 1, vil det være proportionelt at stille krav om overholdelse af et samlet ammoniakemissionsniveau på 5.505 kg NH₃-N pr. år. Guldborgsund kommune vurderer i det aktuelle tilfælde, at de vejledende krav for de enkelte staldafsnit er gældende for den ansøgte produktion.

Den faktiske ammoniakemission fra det ansøgte anlæg er beregnet til 5.337 kg NH₃-N pr. år, og ligger dermed 168 kg under BAT-niveauet. Krav til overholdelse af BAT i relation til ammoniak er dermed overholdt.

2. etape

Jf. beregning i husdyrgodkendelse.dk skema 203163, version 2, vil det være proportionelt at stille krav om overholdelse af et samlet ammoniakemissionsniveau på 4.388 kg NH₃-N pr. år. Guldborgsund kommune vurderer i det aktuelle tilfælde, at de vejledende krav for de enkelte staldafsnit er gældende for den ansøgte produktion.

Den faktiske ammoniakemission fra det ansøgte anlæg er beregnet til 4.353 kg NH₃-N pr. år, og ligger dermed 35 kg under BAT-niveauet. Krav til overholdelse af BAT i relation til ammoniak er dermed overholdt.

I begge etaper er ammoniakemissionsniveauet overholdt ved anvendelse af de angivne staldsystemer, dyretyper, m² produktionsareal/overfladeareal på gødningslagre. Derudover er der tilføjet ammoniakbegrænsende teknik/teknologi i form af fast overdækning på den nye gyllebeholder og i 2. etape; gyllekøling i den nye stald.

For at sikre, at ansøger i praksis lever op til den fastlagte emissionsgrænseværdi, som er vurderet opnåeligt ved BAT, er der fastlagt relevante og nødvendige drifts- og egenkontrol vilkår for valgte staldsystemer samt anvendte teknikker/teknologier i godkendelsen.

Kommunens vurdering

Samlet set vurderer kommunen, at ansøger har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse ammoniakemissionen fra husdyrbrugets anlæg. Der er indført BAT i det omfang, at kommunen vurderer det proportionelt i det konkrete tilfælde, hvor der er taget hensyn til den pågældende husdyrproduktion og størrelse.

3.6.2 Forbrug af vand og energi – besparende foranstaltninger

Anvendelse af ressourcerne vand og energi skal indgå som en integreret del af opfyldelse af princippet om BAT. Forbruget af vand og energi afhænger dog betydeligt af den enkelte ejendom og driftsmæssige forhold på denne. Der er derfor ikke fastlagt egentlige grænseværdier for disse parametre fra MST's side. Forbruget kan desuden afhænge betydeligt af, hvilke teknologiske løsninger der anvendes til begrænsning af andre forureningsparametre.

Jf. BREF-dokumentet/BAT-konklusionerne er det BAT at anvende energieffektiv belysning, brug af varmevekslere (hvis det er muligt), optimere udformningen og

brug af ventilationssystemet, gennemføre eftersyn og rengøring af ventilatorer og temperaturstyring i stalde, der sikrer temperaturkontrol og minimumsventilation i perioder, hvor der ikke er behov for ret stor ventilation.

I forhold til vandforbruget er det ifølge BREF-dokumentet/BAT-konklusionerne BAT at rengøre stalde og inventar efter hver produktionscyklus ved "i blødsætning" med efterfølgende højtryksrensning, at foretage kalibrering af drikkevandsanlæg for at undgå spild, at registrere vandforbrug, samt at finde og reparere evt. lækager og benytte drikkenipler over trug, runde drikketrug eller vandtrug afhængig af dyretype.

Ansøger har beskrevet at, ejendommen drives efter principperne "Godt Landmandskab", således at anlægget giver mindst mulig miljøbelastning og færrest mulige gener for omgivelserne. Endvidere er det oplyst, at der anvendes følgende foranstaltninger til begrænsning af energi- og vandforbruget:

Belysning

- I den nye stald påtænkes installeret energibesparende belysning.
- Ved vedligehold i de ældre stalde overvejes løbende udskiftning til lavenergi belysning.
- Der sørges for, at der ikke er unødigt belysning i og uden for staldene.

Ventilation

- I den nye stald opsættes moderne temperaturstyret ventilationssystem med lavenergimotorer.
- Der er installeret vægventiler i de eksisterende stald og ventilationen er temperaturstyret. Alle motorer vil inden for 2 år blive udskiftet til lavenergimotorer.

Vandbesparende foranstaltninger

- Vandinstallationer vedligeholdes løbende og hvis der konstateres vandspild/utætheder udbedres de straks.
- I den nye stald installeres vandbesparende drikkevandsforsyning så spild minimeres.
- Vandforbruget registreres mindst en gang årligt.
- Der foretages højtryksvask af stalde mellem hvert hold grise.
- Stalde sættes i blød inden vask, hvilket nedsætter forbruget af vand.

Ansøgers oplysninger er fastholdt gennem vilkår om, at driften skal være som oplyst i ansøgningen.

Kommunens vurdering

Kommunen vurderer med udgangspunkt i det ovenfor beskrevne samt BREF-dokument, at der anvendes BAT inden for området energi- og vandforbrug. Anvendelse af BAT gennemføres via optimering af energieffektiviteten ved at installationer løbende kontrolleres og vedligeholdes, og ved at spild mindskes mest muligt. Samtidig vurderes det som BAT, at der gennemføres registreringer af forbruget, og at defekter identificeres og udbedres. Yderligere er det BAT, at der ved udvælgelse af udstyr er fokus på besparende egenskaber. Guldborgsund kommune vurderer således, at husdyrbrugets udnyttelse af energi og råvarer lever op til den standard, der skal gælde for et IE-husdyrbrug.

3.6.3 Management – godt landmandsskab

Management skal indgå som en integreret del af opfyldelse af princippet om BAT. Management handler i høj grad om de elementer, som er en naturlig del af driftslederens tilrettelæggelse af driften af husdyrbruget, og er derfor en meget vigtig del af BAT.

Jf. MST's vejledning, BAT-konklusionerne og BREF-dokumentet kan det betragtes som BAT, at registrere forbruget af energi og næringsstoffer i produktionen. Herunder omfatter det fastlæggelse af mål for husdyrholdets næringsbehov i forhold til forventet tilvækst, udarbejde foderplaner, der sikrer en optimal udnyttelse af foderets næringsstoffer og, at foderforbruget løbende følges. Disse elementer indgår i dansk husdyrproduktion gennem fastlæggelse af retningsgivende normer for husdyrholdets næringsbehov.

Tilsvarende kan det betragtes som BAT, at søge at opnå størst mulig udnyttelse af næringsstofferne i både husdyrgødning og handelsgødning gennem gødningsplanlægning og gødningsregnskaber - elementer som allerede er implementeret i dansk lovgivning.

Forhold relateret til håndtering af landbrugsarealerne og håndtering/udbringning af husdyrgødning er ikke reguleret gennem husdyrbrugloven, og på baggrund heraf er der ikke vurderet yderligere på disse forhold i denne godkendelse.

BAT i henhold til god management/godt landmandsskab omfatter ligeledes regelmæssig kontrol, reparation og vedligeholdelse af udstyr og tekniske anlæg på bedriftens anlæg samt rengøring, renholdelse, skadedyrebekæmpelse og korrekt opbevaring af døde dyr.

Endvidere betragtes det som BAT at sikre, at ansatte har den nødvendige uddannelse og oplæring, samt at der forefindes beredskabsplaner på husdyrbruget, der sikrer hensigtsmæssig adfærd ved uforudsete hændelser.

Ansøger har beskrevet, at der anvendes følgende foranstaltninger i relation til management:

- Ejendommen drives efter princippet "godt landmandsskab", således at anlægget giver mindst mulig miljøbelastning og færrest mulige gener for omgivelserne.
- Medarbejderne er grundigt introducerede til opgaverne, hvilket er med til at sikre, at disse bliver udført korrekt, og med minimal risiko for uheld som følge af forkert håndtering af kemikalier, gylle, olie mv.
- Der tages i videst muligt omfang hensyn til naboer i forbindelse med kørsel og ved udsprengning af gylle.
- Der føres årlig kontrol over vand- og energiforbrug.
- Der føres produktions- og effektivitetskontroller, samt udarbejdes foderplaner, der sikrer foderet tilpasses dyrenes behov og sundhed.
- Der bliver udarbejdet en beredskabsplan, der beskriver forholdsregler i forbindelse med uheld med kemikalier og gylle, brand mv.
- Der vil blive udarbejdet et miljøledelsessystem.

Der er stillet vilkår om, at bedriften skal drives som oplyst i ansøgningsmaterialet, hvorved de ovenstående hensigtserklæringer er bindende for ansøger. Der ud over

er der stillet en række vilkår, som allerede er omtalt i de foregående afsnit, som er med til at fastholde godt landmandskab. Det drejer sig om vilkår om renholdelse, vedligeholdelse, oplysning til medarbejderne m.m. Der til kommer vilkår om altid at overveje BAT ved investeringer i teknologi, maskiner, inventar m.m.

Endvidere er der stillet vilkår om, at alle der arbejder på bedriften, skal være bekendt med vilkårene i miljøgodkendelsen. Dette vil være med til at sikre, at godkendelsens vilkår bliver overholdt.

Kommunens vurdering

Guldborgsund Kommune vurderer, at bedriften med de angivne forhold omkring staldindretning, foder, vedligeholdelse, renholdelse, skadedyrebekæmpelse, opbevaring/behandling af husdyrgødning, forbrug af vand og energi samt efterlevelse af stillede vilkår, lever op til BAT-niveauet inden for området management.

3.6.4 Støj, lugt og støv

Forhold omkring gener i relation til støj, lugt og støv, og anvendelse af BAT skal vurderes med udgangspunkt i lokale forhold.

De lokale forhold er vurderet i tidligere afsnit i denne miljøgodkendelse, og det er af kommunen vurderet, at alle gældende krav jf. husdyrbrugloven og tilhørende bekendtgørelse samt husdyrgødningsbekendtgørelsen kan overholdes.

For IE-husdyrbrug er der krav om miljøledelsessystem, hvori der indgår udarbejdelse og gennemførelse af støjhåndteringsplan. Krav om konkret måling af støj- og lugtemissioner i henhold til BAT-konklusionerne finder kun anvendelse, hvor der forventes og/eller dokumenteres støj- og lugtgener i følsomme omgivelser.

Til forebyggelse af støjgener er det vurderet BAT, at overholde gældende støjgrænser og i øvrigt via forskellige driftsforanstaltninger begrænse støjende aktiviteter mest muligt, samt benytte støjsvagt udstyr.

I relation til støv fremhæver BAT-konklusionerne, at støvemissioner fra stalde skal reduceres meste muligt. I forhold til kravet om systematisk overvågning af støv fra ejendommen, vurderes det, at ejendommens kontinuerlige fokus på at minimere støvemissioner på ejendommen er tilstrækkeligt, og krav om deciderede målinger af støvemissioner ikke er påkrævet.

Kommunens vurdering

Guldborgsund kommune vurderer på baggrund af ovenstående og tidligere afsnit, at der er anvendt BAT i relation til parametrene støj, lugt og støv på bedriften.

3.6.5 Opbevaring og udbringning af husdyrgødning

Jævnfør BREF/BAT-konklusionerne er det BAT at opbevare gylle i en stabil beholder, der kan modstå mekaniske, termiske og kemiske påvirkninger samt at minimere omrøring af gyllen. Beholderens bund og vægge skal være tætte og korrosionsbeskyttede. Beholderne skal tømmes jævnligt af hensyn til eftersyn og vedligeholdelse – normalt 1 gang årligt, og der bør kun omrøres i gyllen

umiddelbart før tømning af beholderen. Endvidere er det BAT at overdække beholderen med fast låg eller med et naturligt flydelag, der er etableret med snittet halm eller tilsvarende.

De danske byggeblade for gyllebeholdere sikre beholdernes stabilitet, tæthed og styrke. Endvidere sikrer de danske krav om beholderholderkontrol, at der er jævnlige tilsyn med beholderens tilstand. Der er endvidere lovkrav om overdækning enten med flydelag eller telt/låg.

Jf. almindelig lovgivning udarbejdes der hvert år mark-/ og gødningsplaner, hvorved det sikres, at mængden af gødning tilpasses afgrødens forventede behov. I planen tages der bl.a. hensyn til jordbundstype, klimaforhold, sædskifte, dræning/vanding, planternes udbytte samt følsomme vandområder. En del af udbringningsteknikkerne beskrevet i BREF/BAT-konklusionerne er dækket af husdyrgødningsbekendtgørelsen og bekendtgørelse om jordbrugets anvendelse af gødning og om plantedække, hvorfor det er et lovkrav at følge dem. Pr. 1. august 2017 overtog Landbrugs- og fiskeristyrelsen reguleringen og kontrollen med udbringningsarealerne, som derved dækkes af de generelle regler. Området er ikke omfattet af godkendelseskravet, og vil derfor ikke blive gennemgået yderligere.

De 2 eksisterende gyllebeholdere på Pogemosevej 3 har naturligt flydelag, mens den nye gyllebeholder opføres med teltoverdækning. I godkendelsen er der sat vilkår om, at omrøring begrænses mest muligt, og teltoverdækningen vedligeholdes og kun åbnes i umiddelbar forbindelse med udbringningen.

Kommunens vurdering

Guldborgsund kommune vurderer, at de tidligere omtalte vilkår i sammenhæng med husdyrgødningsbekendtgørelsen vil sikre, at indretning og drift af gyllebeholderen lever op til BAT-kravene. Dette gælder både i forhold til emissioner til luft, jord og vand. Kommunen har vurderet, at opbevaring og håndtering af husdyrgødningen opfylder kravet om BAT, ligesom det vurderes, at der i forbindelse med ejendommens drift tages de fornødne hensyn til naboer og omgivelser i øvrigt.

3.6.6 Miljøledelse

IE-husdyrbrug skal have et miljøledelsessystem, som led i at forbedre husdyrbrugets overordnede miljøforhold. Den, der er ansvarlig for driften af husdyrbruget, skal gennemføre og overholde et miljøledelsessystem, herunder:

1. Formulere en miljøpolitik med afsæt i husdyrbrugets miljøforhold.
2. Fastsætte miljømål.
3. Udarbejde handlingsplaner for det eller de fastsatte miljømål.
4. Minimum 1 gang årligt evaluere miljøarbejdet og om nødvendigt foretage justeringer af mål og handeplaner.
5. Minimum 1 gang årligt gennemgå miljøledelsessystemet.

Miljøledelsessystemet skal kunne dokumenteres. Dokumentationen skal opbevares i 5 år og kunne forevises på forlangende i forbindelse med tilsyn.

Kravet om miljøledelsessystem skal opfyldes fra det tidspunkt, hvor IE-husdyrbruget får en miljøgodkendelse efter § 16a, stk. 2 i husdyrloven. Da kravene om miljøledelse er fastsat via lovgivningen, er der ikke vurderet behov for

fastsættelse af vilkår med denne godkendelse. Overholdelsen af reglerne om miljøledelse indgår i det regelmæssige tilsyn efter miljøtilsynsbekendtgørelsen.

Miljøstyrelsen har udarbejdet en vejledning "Miljøledelse for husdyrbrug" som kan følges.

3.6.7 Alternativer til teknologi, teknik og foranstaltninger

Ansøger har beskrevet følge overvejelser i forhold til til-/ og fravalg af alternativer til teknologier, teknikker og andre foranstaltninger til overholdelse af BAT.

I de eksisterende stalde er det fravalgt at etablere luftrensning, gyllekøling, svovlsyrebehandling af gyllen, idet det ikke er proportionelt at etablere disse anlæg i eksisterende stalde. Til lugtreduktion er der valgt hyppig gylleudslusning, der ikke kræver bygningsmæssige ændringer, eller dyre tekniske ændringer, men som samtidigt har en god effekt.

I den nye stald er gyllekøling valgt, som det tiltag, der økonomisk og virkningsmæssigt er det mest optimale valg. Dels er effekten tilstrækkelig til at leve op til BAT, dels er teknikken velkendt og driftssikker og endelig kan varmen udnyttes i smågriseproduktionen, samt i mandskabsrum og badefaciliteter.

Endelig er der valgt teltoverdækning på den nye gyllebeholder, mens det er vurderet uproportionelt at etablere teltoverdækninger på de eksisterende gyllebeholdere.

Kommunens vurdering

Guldborgsund Kommune vurderer, at husdyrbruget lever op til BAT, og der er redegjort tilstrækkeligt i forhold til til-/ og fravalg af teknologi/teknik.

3.6.8 Samlet vurdering af BAT

Ansøger har redegjort for husdyrbrugets valg af BAT. Der er i redegørelsen foretaget en vurdering af virkemidler til begrænsning af skadelige miljøpåvirkninger og en vurdering for fravalg af virkemidler.

Guldborgsund Kommune vurderer i forbindelse med en helhedsindsats for efterlevelse af princippet om BAT, at anvendelse af BAT med hensyntagen til tekniske muligheder og med udgangspunkt i proportionalitetsprincippet er overholdt. Ved denne vurdering er der således taget hensyn til husdyrbrugets type og størrelse.

Samlet set vurderes det, at husdyrbruget har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen fra husdyrbrugets anlæg ved anvendelse af BAT.

Der er dog stillet vilkår om, at tænke renere teknologi og BAT ind ved køb af ny teknologi, maskiner og inventar mm. samt ved optimering af produktionen, herunder mindre forurenende råvarer, processer og andet.

3.7 DOKUMENTATION

Dokumentationen for egenkontrollen skal have en sådan form, at den tydeligt viser, at vilkårene i miljøgodkendelsen er overholdt, uanset driftsmæssig sammenhæng med andre produktioner.

I vilkårene er der stillet krav om dokumentation for følgende forhold:

- Foderblandings- og foderstrategi mht. fasefodring, letfordøjeligt uorganisk fosfat og/eller fytase.
- Korrekt bortskaffelse af farligt affald.
- Det årlige forbrug af el, vand og diesel, med forklaring på evt. udsving m.m.
- Driftsuheld og andre væsentlige uregelmæssigheder i driften.
- Miljøledelse
- Hyppig gylleudslusning i stald 2 og 3 (begge afsnit)
- Driften af gyllekølingsanlægget
- Evt. brug af medicinsk zink, samt fordelingen af evt. zinkholdig gylle i gyllebeholderne.

Dokumentation for overholdelse af vilkårene skal opbevares i mindst 5 år. Guldborgsund Kommune skal ved tilsyn og kontrol have adgang til den nævnte dokumentation.

Alle vilkår er stillet for at sikre, at forudsætningerne for miljøgodkendelsen overholdes, samt frivillige tiltag gennemføres. Dette vurderes nødvendigt, da det danner grundlag for vurdering af, at den ansøgte produktion ikke vil få væsentlig indflydelse på miljøet eller omkringboende.

Da der er tale om et IE-husdyrbrug, er ansøger forpligtiget til at redegøre for optimering af forskellige produktionsprocesser. Ansøger er således forpligtiget til at føre journal over brug af sprøjtemidler, spredning af uorganisk- og organisk gødning på markerne i form af mark-, sprøjte- og gødningsplan, som endvidere bruges til planlægning af kommende sæsons forbrug. Vandforbruget opgøres årligt i forbindelse med regnskabet. Der udarbejdes APV samt uddannelsesforløb for de ansatte. Egenkontrol, vedligeholdelse og eftersyn af produktionsapparatet foretages dagligt eller efter behov. Medicinforbrug registreres efter gældende love, og der udarbejdes E-rapporter med opgørelser over antal døde grise og foderforbrug. Kontrol med gødningsmængder, gødningsanvendelse, antal dyr etc. udføres efter gældende lovkrav (gødningsregnskab og husdyrindberetning) og kontrolleres af offentlig myndighed. Anvendelse og udarbejdelse af mark-/gødningsplaner er et af hovedpunkterne i BAT-kravene. Det opfyldes via de danske lovkrav til gødningsregnskaber. Det er et styringsredskab der sikrer, at afgrøderne gødes efter behov, at gødning tilføres markerne når vejret tillader det så næringsstofudledningen til det omgivende miljø minimeres. Ventilationsanlæg i staldene rengøres og efterses i forbindelse med vask af staldene (BAT).

Emissionsovervågning

Ved miljøgodkendelse af IE-husdyrbrug skal Guldborgsund kommune sikre, at IE-husdyrbruget mindst én gang årligt indberetter resultaterne af emissionsovervågningen. Indberetningen skal omfatte beregninger, målinger, procedurer m.v., som skal foretages som led i egenkontrol. Der er i driftsvilkårene til de emissionsbegrænsende tiltag på husdyrbruget stillet vilkår til overvågningen.

Guldborgsund Kommune indhenter ved tilsyn de relevante oplysninger til brug for emissionsovervågningen og kontrollerer, at forudsætningerne for godkendelsen overholdes.

Kommunens vurdering

Guldborgsund Kommune vurderer, at gennemførelse af den beskrevne egenkontrol og overholdelse af de stillede vilkår i øvrigt vil medføre, at der løbende holdes øje med, at de givne forudsætninger for miljøgodkendelsen overholdes, og at det er dokumenteret, således at kommunen ved tilsyn eller på efterspørgsel kan kontrollere dette. Guldborgsund Kommune vurderer desuden, at husdyrbrugets optimering af produktionsprocesser lever op til den standard, der skal gælde for IE-husdyrbrug.

3.8 MILJØKONSEKVENSRAPPORT OG VURDERING

Der er krav om miljøkonsekvensrapport jf. § 4 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen ved husdyrbrug der udleder mere end 3.500 kg NH₃-N og/eller er et IE-husdyrbrug. Begge forhold er opfyldt med denne miljøgodkendelse.

Ansøgninger om miljøgodkendelse af et IE-husdyrbrug efter § 16a, stk. 2 skal således indeholde en miljøkonsekvensrapport og deraf følgende vurdering. Miljøkonsekvensrapporten skal rumme oplysninger om husdyrbrugets væsentlige direkte og indirekte virkninger på følgende områder:

1. Befolkningen og menneskers sundhed.
2. Biologisk mangfoldighed med særlig vægt på kategori 1- og 2-natur samt bilag IV-arter.
3. Jordarealer, jordbund, vand, luft og klima.
4. Materielle goder, kulturarv og landskabet.
5. Samspejlet mellem to, flere eller alle faktorer efter nr. 1-4 og
6. Sårbarhed i forhold til risici for større ulykker eller katastrofer som følge af faktorerne efter nr. 1-5.

Ud fra ovenstående faktorer skal miljøkonsekvensrapporten jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 1, pkt. D som minimum omfatte følgende oplysninger:

- 1) En beskrivelse af det ansøgte med oplysninger om:
 - a) Det ansøgtes placering, udformning, dimensioner og andre relevante særkender.
 - b) Det ansøgtes forventede væsentlige og eventuelle kumulative indvirkninger på miljøet.
 - c) Det ansøgtes særkender eller de foranstaltninger, der påtænkes truffet for at undgå, forebygge eller begrænse og om muligt neutralisere forventede væsentlige skadelige indvirkninger på miljøet.
 - d) Den eller de rimelige alternative løsninger, som ansøger har undersøgt, og som er relevante for det ansøgte og dets særlige karakteristika, samt hovedårsagerne til den eller de valgte løsninger under hensyn til det ansøgtes indvirkninger på miljøet.
- 2) Et samlet, ikke-teknisk resumé af ovenstående oplysningerne (pkt. 1a til d) samt oplysninger om påtænkte foranstaltninger ved et IE-husdyrbrugs ophør.
- 3) Oplysninger om den kompetente ekspert, der har udarbejdet miljøkonsekvensrapporten.

Kravene (i pkt. B og D jf. § 4 i bilag 1 i bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse mv. af husdyrbrug) fastlægger samlet de oplysninger, som ansøger skal fremlægge i miljøkonsekvensrapporten under hensyntagen til projektets særlige karakteristika, herunder dets placering og teknisk kapacitet samt forventede indvirkning på miljøet. Kravene tager udgangspunkt i de særlige karakteristika, som gør sig gældende for husdyrbrug og for det miljø, som kan forventes at blive berørt, og er integreret i det digitale selvbetjeningsystem www.husdyrgodkendelse.dk.

Befolkningen og menneskers sundhed herunder luft og klima

Lugtemissionen forekommer fra selve staldanlæggene samt opbevaringen og håndtering af husdyrgødning. Der tilstræbes en god renholdelse i og omkring staldene, og fast overdækning/flydelag på gyllebeholdere begrænser lugtpåvirkningen af omgivelserne. Desuden foretages der en aktiv flue- og skadedyrsbekæmpelse på ejendommen.

Der er vurderet, at der ikke er væsentlige støjkloder på ejendommen. Alle transporter til og fra ejendommen vil så vidt muligt foregå i dagtimerne og på hverdage. Det forventes desuden ikke, at den udendørs belysning på ejendommen vil give anledning til væsentlige gener for de omkringboende. Der henvises til tidligere afsnit i denne miljøgodkendelse for uddybning af de forskellige parametre.

Guldborgsund Kommune vurderer, at påvirkninger fra støj, støv og transport som følge af projektet hverken i sig selv eller i kombination vil give anledning til væsentlige gener for de omkringboende. Det gælder ligeledes for lugt samt bekæmpelse af fluer og skadedyr. Kommunen vurderer sammenfattende, at projektet ikke vil medføre væsentlige gener for de omkringboende eller en forringelse af luften og klimaet.

Biologiske mangfoldighed med særlig vægt på kategori 1- og 2-natur samt bilag IV-arter

Der henvises til tidligere afsnit i denne miljøgodkendelse for redegørelse af, at det ansøgte projekt er vurderet ikke at have væsentlig påvirkning på hverken kategori 1-, 2-natur eller yngle-/rasteområder for bilag VI-arter. Ammoniakpåvirkningen af omgivelserne er med denne miljøgodkendelse begrænset ved forskellige teknikerteknologier

Guldborgsund Kommune vurderer, at ammoniak depositionen samlet set ikke vil udgøre en væsentlig påvirkning af det nærmeste Natura 2000-områdes udpegningsgrundlag – hverken i sig selv eller i sammenhæng med andre projekter (kumulation). Ligeledes vurderes det, at det ansøgte projekt ikke vil skade arter opført på habitatdirektivets bilag IV eller arternes raste-/levesteder. Påvirkningen fra anlægget vurderes dermed at være i overensstemmelse med habitatbekendtgørelsens § 7, stk. 1 samt § 11, stk. 1, og kræver ikke udarbejdelse af konsekvensvurdering efter habitatbekendtgørelsens regler herom. Samlet vurderer Guldborgsund Kommune, at ammoniak depositionen fra det ansøgte projekt ikke vil medføre en forringelse af naturområderne og dermed den biologiske mangfoldighed.

Jordarealer, jordbund og vand

I forbindelse med byggeri af de nye anlæg, er der stillet vilkår hertil, og på baggrund heraf er det vurderet, at der ikke vil være væsentlig påvirkning af jordarealer. Dyrkningen af arealer herunder jordbehandling mm. varetages igennem de generelle regler, og indgår derfor ikke i denne miljøgodkendelse.

Der henvises til tidligere beskrivelser i forhold til vandforbrug og anvendelse af vandbesparende foranstaltninger i relation til BAT.

I forhold til beskyttelse af vand, sker tømning af gyllebeholdere med sugekran, og håndtering af kemikalier, farligt affald m.m. foregår på fast bund uden afløb. Der henvises i øvrigt til tidligere afsnit om affald og olietanke for redegørelse for jord-/ og grundvandsbeskyttelse.

Guldborgsund Kommune vurderer, at der er en drift på ejendommen, der kan hjælpe til at modvirke de evt. driftsforstyrrelser, uheld og risici, der kan opstå på en ejendom af denne type og størrelse. Ansøger har truffet de fornødne foranstaltninger for at forebygge forurening af jord og grundvand, og Guldborgsund kommune vurderer derfor, at driften af ejendommen ikke har en negativ påvirkning af jordarealer og jordbunden. Samlet vurderer Guldborgsund kommune, at der ansøgte projekt ikke vil medføre en forringelse af jord og vand.

Materielle goder, kulturarv og landskabet

I forbindelse med byggeri af de nye anlæg, er der stillet vilkår hertil, og på baggrund heraf er det vurderet, at der ikke vil være væsentlig påvirkning af jordarealer eller landskabelige forhold. Dyrkningen af arealer herunder jordbehandling mm. varetages igennem de generelle regler, og indgå derfor ikke i denne miljøgodkendelse.

Guldborgsund Kommune vurderer samlet set, at projektet ikke har en negativ indflydelse på materielle goder, kulturarv eller landskabet i det hele taget, da nybyggeri er placeret hensigtsmæssigt. Guldborgsund kommune vurderer desuden, at projektet ikke medfører væsentlige direkte eller indirekte virkninger på de enkelte faktorer, hverken hver for sig eller på faktorer i samspil med hinanden.

Sårbarhed i forhold til risici for større ulykker eller katastrofer

Husdyrbruget drives under opsyn, og der er rutiner på ejendommen som sikrer, at fejl og mangler udbedres hurtigst muligt. Yderligere er der stillet vilkår om udarbejdelse af beredskabsplan, hvori forholdsreglerne i forbindelse med driftsuheld eller ulykker er beskrevet.

Guldborgsund Kommune vurderer, at rutinerne på ejendommen sikrer, at der er en fornuftig drift. Udarbejdelse af en beredskabsplan vil sikre, at ansøger træffer de nødvendige foranstaltninger for at forebygge uheld og forurening. Der vurderes samlet, at driften på ejendommen har minimeret risici for større ulykker mv.

Kommunens vurdering

Guldborgsund Kommune vurderer samlet set, at kravene til miljøkonsekvensrapporten, dennes form og kvalitet er opfyldt ved de oplysninger som fremgår af ansøgningsskema fra husdyrgodkendelse.dk samt ansøgers bilag til ansøgningen (bilag 3). Det er kommunens opfattelse, at det ansøgte væsentlige direkte og indirekte virkninger er beskrevet, påvist og vurderet tilstrækkeligt. Samtidig er der vurderet på eventuelle samspil mellem de forskellige faktorer. Det er samtidig vurderet, at miljøkonsekvensrapporten er udarbejdet af kompetent fagperson.

3.9 ALTERNATIVE LØSNINGER OG 0-ALTERNATIV

3.9.1 Alternative løsninger

En alternativ mulighed for ejendommen kunne være at fordele dyrene over flere ejendomme. Placeres dyrene på flere ejendomme, vil omkostningerne til opretholdes af driften blive mærkbart forøget.

Et andet alternativ ville være at renoverer de eksisterende stalde. Da disse ligger tættere på naboer vil kravene til lugtreducerende tiltag være større end ved den valgte løsning. Samtidigt vil en renovering af eksisterende stalde til samme niveau som en ny stald være dyrere end nybyggeriet. Alt i alt er dette alternativ ikke en økonomisk mulighed.

3.9.2 0-alternativ

Et 0-scenarie på denne ejendom vil betyde, at der ikke sker en nødvendig udvikling, og at den løbende tilpasning af anlægget med udnyttelse af den bedst tilgængelige teknologi ikke vil finde sted. Samtidig vil den nødvendige økonomi til opretholdelse af produktionen ikke være til stede og denne må afvikles.

Udviklinger går i retning af at der bliver færre landbrug i Danmark, og de landbrug der er, bliver større. Hvis landmanden ikke følger udviklingen er der stilstand, og dette betyder for en virksomhed, at den viger pladsen for andre og større virksomheder, som følger udviklingen.

Kommunens vurdering

Guldborgsund Kommune vurderer, at hvis svineproduktionen på sigt skal opretholdes på ejendommen er det nødvendigt at tage de gamle stalde ud af drift og opfører nye. Den valgte løsning med forlængelse af den nyeste stald er vurderet til at være en velvalgt løsning, som kan leve op til lovens krav.

3.10 HUSDYRBRUGETS OPHØR

Da der er tale om et IE-husdyrbrug skal der med denne godkendelse indgå beskrivelse og vurdering af foranstaltninger ved husdyrbrugets ophør hovedsagligt i relation til vurderinger i forhold til jordforureningsloven. Dette omhandler afhjælpning af jord-/ og grundvandsforurening.

Driftsophør kan både omfatte når aktiviteter på IE-husdyrbruget ophører helt, eller hvis produktionen/kapaciteten kommer under grænsen for IE-husdyrbrug jf. stipladsgrænser i lovgivningen.

Jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen § 46 skal driftsophør anmeldelse til kommunalbestyrelsen. Anmeldelsen skal ske senest 4 uger efter driftsophør, og anmeldelsen skal indeholde oplæg til vurdering af risikoen for jordforurening m.m. Vurderingen skal indeholde en risikovurdering med hensyn til menneskers sundhed og miljøet.

Viser risikovurderingen, at det ikke kan afvises, at forureningen udgør en væsentlig risiko for mennesker sundhed eller miljøet, skal vurderingen indeholde et oplæg til foranstaltninger, der sikrer, at forureningen ikke udgør en sådan risiko.

Da dette er lovkrav er der ikke sat vilkår om ovenstående.

I forbindelse med ophør har ansøger oplyst, at der vil blive truffet de nødvendige foranstaltninger med henblik på at overlevere anlægget i forsvarlig miljømæssig tilstand.

Kommunes vurdering

Guldborgsund Kommune vurderer, at de nævnte tiltag i forbindelse med ophør af produktionen er tilstrækkelige til at undgå forureningsfare og til at sikre, at ejendommen ikke vil blive et attraktivt levested for eksempelvis rotter.

3.11 HØRINGER

Offentliggørelse af ansøgning

Ved behandling af ansøgning om godkendelse efter § 16a, er der udvidede krav om offentlighed i forbindelse med kommunens behandling af sagen. Dette indebærer blandt andet, at ansøgningen skal annonceres offentligt så tidligt i processen som muligt.

Ansøgningen blev offentliggjort den 8. maj 2018 på kommunens hjemmeside.

Der indkom ingen bemærkninger til ansøgningen.

Grænseoverskridende virkning

Da der er tale om et IE-husdyrbrug, skal kommunen vurderer, om driften af det ansøgte vil kunne få en betydelig negativ indvirkning på miljøet i en anden medlemsstat.

Kommunens vurdering

Guldborgsund Kommune vurderer, at omfanget af det ansøgte ikke giver anledning til væsentlige påvirkninger på miljøet i en anden medlemsstat, og derfor ikke er omfattet af krav om offentlig høring forud for behandlingen af ansøgningen.

Høring

Udkastet til miljøgodkendelse er sendt i forhøring hos ansøger og ansøgers konsulent. Derudover har det været sendt i høring hos ansøger, ansøgers konsulent og naboer i 30 dage, med høringsfrist d. 13. december 2018.

Omfanget af høringsparter i området omkring ejendommen er udvalgt på baggrund af en beregnet konsekvensafstand på 796 meter.

Der er ikke gennemført høring af samtlige ejere af ejendomme, der matrikulært grænser op til ejendommen Pogemosevej 3, ud over de ovenfor nævnte, da dette er vurderet at underordnet betydning.

Nabohøringen har ikke givet anledning til bemærkninger.

4 SAMLET VURDERING OG KONKLUSION

I henhold til de beregninger, der gennemføres i det elektroniske ansøgningsystem, kan produktionsudvidelsen gennemføres uden at overskride de beskyttelsesniveauer, der er udstukket i lovgivningen. Efter Guldborgsund

Kommunes vurdering vil den ansøgte udvidelse af dyreholdet heller ikke give anledning til væsentligt gener for naboerne, hverken hvad angår transport, støj, fluer eller det samlede visuelle indtryk af husdyrbruget. Ved overholdelse af de vilkår miljøgodkendelsen er betinget af, er det endvidere Guldborgsund Kommunes vurdering, at plante- og dyreliv i området samt i de områder, der ligger op til produktionsanlægget, ikke vil blive påvirket i negativ retning.

Samlet er det Guldborgsund Kommunes vurdering, at der kan meddeles miljøgodkendelse til den ansøgte udvidelse af husdyrbruget, uden at det medfører væsentlige virkninger på miljøet. Ved overholdelse af vilkår i godkendelsen, har ansøger truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik. Samtidig kan husdyrbruget drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, der er uforenelig med hensynet til omgivelserne. Guldborgsund Kommune vurderer, at indretning og drift af husdyrbruget kan ske i overensstemmelse med gældende regler. Yderligere er det vurderet, at driften kan gennemføres uden væsentlig påvirkning på miljøet, som dette er defineret i husdyrloven, herunder at projektet ikke skader bevaringsstatus for Natura 2000-områder eller yngle- og levesteder for arter optaget på Habitatdirektivets bilag IV.

Endelig er det Guldborgsund Kommunes vurdering, at der jf. oplysningerne i ansøgningsmaterialet er tænkt BAT ind i bedriftens indretning og drift i det omfang, at BAT ikke strider mod proportionalitetsprincippet.

Der er gjort opmærksom på, at det er ansøgers eget ansvar at indhente relevante dispensationer og tilladelser efter anden lovgivning, hvis dette er påkrævet.

5 BILAG

Bilag 1:	Situationsplan
Bilag 2:	Naturvurdering
Bilag 3:	Miljøkonsekvensrapport

Bilag 1 situationsplan

